

DE ARK VAN DE VROMEN GEOPEND

In 5 preken Psalm 119: 92

door de hooggeleerde en zeer vermaarde

EDMOND CALAMY,
Predikant te Londen.

Uit het Engels vertaald en overgezien door

SIXTUS BRUNSVELD,
Predikant te Harlingen.

Derde druk

Boekdrukkerij van S. J. DE JONGE
GOES

STICHTING DE GIHONBRON 2009
MIDDELBURG

Aan de Christelijke lezer.

De vertaler van dit boekje was mijn onlangs zeer aangename en nu zalige schoonvader, die het tot oefening van zijn gave en kennis van de Engelse taal op mijn verzoek en met mijn toezicht, in het Nederlands over heeft gebracht. Omdat wij samen de overzetting daarvan in mijn huize bijschaafden en om de Christenheid te kunnen stichten, heb ik na het overlijden van de vertaler, het verdere opzicht van dit traktaatje op mij genomen. En, na het verzoek van de drukker, mijn gedachten daaromtrent weer laten gaan. Bij die gelegenheid vond ik het goed de heilbegerige lezer dit boekje nader aan te prijzen.

De tegenwoordige dagen, die wij beleven, vereisen wel om een Ark te zoeken, om daarin, wegens de alles overstromende vloed van zonden en rampen te schuilen. Dat was ook het oogmerk van de nog eerwaardige Calamy. Om in dit werkje samen te brengen wat tot nut van zijn Engelse landgenoten, en ook voor zichzelf was. Dat God van boven uit Zijn wolken en van beneden onder Zijn volken, hem eens ellendig mocht maken. Gelijk hij inderdaad voor zijn dood een gevangene in het Londense Ludgate, om de waarheid en zijn geweten is geweest. Zeker behoorde dat onze gezamenlijke hoogste naarstigheid te zijn, om een Ark tot voorkoming van, óf ondersteuning in, óf heiliging onder, óf tot behoud en zaligheid in deze ellendige tijden voor ons en de onzen toe te mogen bereiden. Daartoe kan ons dit boekje een zeer dienstig middel onder en met de genade van de Heere wezen.

Er wordt nu veel gesproken van zich een herberg in de woestijn te maken, om uit zijn Vaderland en maagschap te gaan, en zich hier of daar alleen voor de Heere, als in een Ark op te sluiten. Maar die Ark kan niemand als de Heere Zelf wezen, Die wij overal even nabij kunnen wezen, als wij maar een levendige en waarachtige gemeenschap met Hem hebben of krijgen in Zijn Zoon Jezus, en in het Woord en de beloften van het Verbond van Zijn genade.

Maar helaas, het is nu meer dan ooit een tijd voor al Gods dienstknechten, die getrouw voor God en Zijn Huis, zoals Jojada willen zijn, gelijk zij allen behoren te wezen. Er mag geen stilzwijgen bij hen blijven, maar zij moeten gedurig al de dag en al de nacht inscherpen 2 Petrus 1: 16: *Want wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onze Heere Jezus Christus.* Want:

I. De kunstig verdichte fabelen, die de arme mensen tegenwoordig verzinnen, worden helaas maar al teveel nagevolgd. Duizenden mensen voeden zichzelf met losse en lege inbeeldingen van hun staat en wandel voor God en vergenoegen zich in dingen die geen proef in het Woord en de Dag van de Heere kunnen houden. Wat verneemt men onder het hedendaagse Christendom een ijdele waan en bedrieglijke vermoedens! Wat een zandgrond waar men zijn huis op bouwt en eeuwig wee of eeuwig wel op waagt!

- (1) Hier verneemt men deze verrotte steunsels, dat alleen beschouwende kennis het geloof is en de dienst die de Heere van ons mensen vordert. En daar, dat God gediend wordt, als men maar van buiten opzegt de *Tien Geboden*, 't *Gebed des Heeren* en de *artikelen des Geloofs*.
- (2) Hier dat de Doop maar een ceremonie is van de Kerk, waarom men daaraan in zijn opwassen nooit aandachtig gedenkt, en daarmede zichzelf en anderen nooit

krachtig en dikwijls tot getrouwheid aan God en tegen de wereld aanzet. En daar, dat het Heilig Avondmaal Gods verbond zelf is, menende dat men daarmee met God in het verbond is, als men maar ten Heilig Avondmaal gaat, zonder besef hoe en waarom men daar aangaat, en wie alleen daartoe treden mag.

- (3) Hier dat bidden lezen is, bij haar maar een naam en ook een toon en stijl hebbende. En daar, dat de tien Geboden te spreken bidden is.
- (4) Hier dat die niet veel weet, niet veel behoeft te verantwoorden. En daar dat hij die niet lezen kan, dat het niet nodig is de leer van de godsdienst zo nauw te kennen.
- (5) Hier dat men niet van noden heeft zo veel preken te horen, tenzij dat men die beter in het werk kan stellen, zonder in alle gevaar zijnde, dat men van elk goed woord, dat men willens verzuimd heeft te horen, rekenschap zal moeten geven. Hoewel men het van ieder kwaad, ja onnut woord dat men gesproken heeft, zal moeten doen. En daar, dat men om met het Woord profijt te doen, niet nodig heeft zich daartoe te bereiden, en daarvan onderlinge nabetrachtingen te maken.
- (6) Hier dat die goede doet, goed loon zal ontvangen. En daar, dat men om goed te doen niet nodig heeft dat des Heeren Jezus Geest en geloof in al onze bijzondere betrachtingen in en uit moet vloeien.
- (7) Hier dat elk met zijn eigen doen mag wat hij wil en kan. En daar, dat elk voor zichzelf moet zijn, en God voor ons allen.
- (8) Hier dat anderen te waarschuwen voor het verderf zijn verplichting niet is. En daar, dat van anderen over zijn begeerlijkheden bestraft te worden een bewijs van zijn ongenegenheid tot hem is.
- (9) Hier dat men zich om zijn ziel niet veel behoeft te vermoeien, als men maar voor zijn lichaam zorgt, en dat men maar mest en streelt al zou het worden niet alleen een te vetter aas voor de wormen maar ook voor de duivelen. En daar dat zij zo goede hoop om zalig te worden hebben als de allerbeste, en dat alle mensen niet zeker kunnen weten of zij zalig zullen worden of niet, maar dat het op de hoop en op de barmhartigheid moet aankomen.
- (10) Hier dat als iemand geen overspeler, dief, moordenaar en onderdrukker van onnozelen is, dat hij dan een vroom mens is. En daar dat men waarlijk vroom kan zijn, ofschoon men willens en wetens de een of andere zonde aan de hand houdt, en zich niet wacht van zijn ongerechtigheid.
- (11) Hier dat samen te drinken in drinkhuizen of in zijn eigen huis, elkaar onder kunstige voorwendzels tot dronkenschap uit te nodigen, betoont een vriendelijke natuur- en vriendschap bevordert; en dat het geen dronkenschap is, die maar onze zinnen wat verijdt en onbekwaam maakt tot de nodige bediening van ons beroep, of de behoorlijke waarneming van des Heeren dagelijkse morgen- en avonddienst, als er maar geen gehele verbijstering en begraving van onze reden en verstand bij is. En daar, dat dobbelen en spelen maar een geoorloofd tijdverdrijf is, en kwaad gezelschap wel mag bijgewoond worden, zonder oogmerk om dat beter te maken, of zonder vreeze om daardoor slimmer gemaakt te worden.
- (12) Hier dat iemand een goede mening kan hebben, al spreekt en doet hij hetgeen dat kwaad is. En daar, dat als het hart goed is, dat het dan zo nauw niet staat of het leven of enige daden deszelfs kwaad zijn.
- (13) Hier dat men al in Jezus Christus geloofd heeft, zolang men denken en heugen kan. En daar, dat men wel zonder geloof in wortel en inwerking God kan behagen, het lichter vallen en minder moeite vorderen God als mensen te behagen.
- (14) Hier dat men zich bekeren kan als men maar wil. En daar, zo het God immers

alleen is, Die de bekering ten leven geeft, dat men dan wel op de rug mag leggen en er naar wachten zonder enige angstige en naarstige opvolging van de middelen, om daarin en daardoor mogelijk van God aangeraakt te worden.

- (15) Hier hoe ook een mens leeft, als hij maar op zijn doodsbed met de moordenaar of tollenaar roept: *o God wees mij genadig*. En daarbij dan zachtjes uitgaat als een kaars of als een lamp; dat een bewijs is, dat men stervende, aanstonds na de dood in de Hemel stapt. En daar, dat de Hemel een plaats is van aardse vreugde, en dat het de zekerste en veiligste weg is naar de Hemel, als men in de godsdienst maar de gewoonlijke sleur en meeste hoop volgt.

II. De ervaring van mijn dagen en mijn dienst, hebben mij duidelijk doen zien, dat de meeste mensen zich door deze bedriegerijen van de duivel laten betoveren. En om die betreurenswaardige zielen, die het dwaallicht van zulke kunstig verdichte fabelen navolgen, terug te trekken en zich die Egyptische rietstokken, - opdat die niet eens erbarmelijk haar lichaam en ziel doorboren, ja vermoorden, te onttrekken, is het nodig nu, zo ooit, *haar bekend te maken de kracht en toekomst van onze Heere Jezus Christus*. En haar te waarschuwen dat Jezus Christus met macht en heerschappij in haar ziel moet komen wonen en werken door Zijn geest. En dat zonder Zijn heerschappij in en over haar, en over al haar zaken, wegen, oogmerken en bewegingen, de zonde in hen heerst en bijgevolg de duivel. En dat als die daar heerst niets dan wee op wee, wee en wraak, wraak en hel, een hel hier in het geweten, en een hel hierna in de hel te verwachten is.

Want wat is religie als ze u niet aan God verbindt, wat is het geloof zonder zich aan Christus over te geven, zowel als Hem aan te nemen? Of u al ziet en weet de omgang van de onderste Hemel, en uw wandel is niet in de Bovenste. Of als u van de Heilige Geest uit de Hemel spreekt en die niet volgt, maar uw eigen geest, en de geest van de wereld. Of als u de godsdienst belijdt maar niet beleeft. Of als u ze beleeft maar met vertoning voor de mensen en niet in het verborgen voor God, Die de geesten weegt en de nieren beproeft. Of als u al kennis hebt van al de verborgenheden Gods, maar het is maar als u het hebt van de maan dat maar verlicht en niet meteen verwarmt als dat van de zon. Of als u al zit onder de bediening van het Woord als de vliegen op de bloemen om uw vleugels te tonen of in uw eigen schaduw u te spiegelen, maar niet als de bijen om honig en olie daaruit te zuigen. Of als u in de hof van de zichtbare kerk staat en daar als de wijngaard niet traant voordat u bloeit en uw beste en meeste vruchten niet draagt onder het dichtste loof. Of als u Jezus Christus bekend maakt aan anderen, en Hij onbekend is bij uzelf. Of als u de geschiedenissen van Zijn leven weet en u drukt Zijn geschiedenis niet in uw eigen leven uit: wat zal u dat kunnen baten?

Geheel niets. Maar Jezus Christus gepredikt en niet aangenomen, maakt kinderen van de hel tweemaal meer dan tevoren, zoals in het tegendeel, zoveel Hem aangenomen hebben, Hij macht gegeven heeft om kinderen Gods te worden. Jezus Christus gekend en niet waarlijk en dadelijk bemind, zal maar een groter licht wezen om u meer en meer naar de hel te leiden. Och mensen, wie u bent, en u die inzonderheid Christenen zult wezen, ziet toe, Christus moet een gestalte in u krijgen, of u zult uzelf met ijdele overleggingen bedriegen. Zou dat een waar Christen zijn die geen waarheid in zijn binnenste heeft, die in waarheid niets van binnen in zich van Christus heeft, die niet verneemt en vertoont, dat Jezus Christus dat van binnen in hem geestelijk doet, dat Hij eens op aarde wandelende uiterlijk deed? Namelijk, de blinde, dove, kreupele, dode, gezicht, gehoor, gang en leven te herstellen, en menigte van duivelen uit zijn oog, oor, mond en hart eruit te drijven? Zou dat een Christen, (een Jood) zijn, die het in het openbaar is? Nee, maar die is het, die het in het verborgen is, en die de besnijdenis van

het hart in de geest heeft, en wiens lof niet is uit de mensen maar uit God. Och, Christus moet in u zijn door toe-eigening en door ondervinding. Een inwendige Christus moet het zijn, die u tot een Christen maken zal. Die Christus, Die uitwendig alleen is, en echter uw Heiland zou zijn, die is maar een namaaksel van uw eigen hersenen. Al de kennis en al het historisch geloof dat u verkrijgen kunt van een uitwendige Christus, door boeken, schoolmeesters enz., is niet genoeg. Dat strekt maar tot verwaandheid, rijkdom, eer, stoutheid, hoogmoed en hoogheid onder de mensen, en dat is het geenszins dat u verbeteren kan en vergenoegen moet. *Wij spreken*, zegt Paulus, *de wijsheid Gods, bestaande in verborgenheid, die bedekt was, doch een wijsheid niet dezer wereld, die teniet wordt, maar wij spreken wijsheid onder de volmaakte*, dat is onder haar, die geestelijke ogen en zinnen verkregen hebben.

Wat zal ik hier meer toe zeggen, omdat ik hiertoe niets doen kan dan onze grote Hemelse Koning, de Vader van onze Heere Jezus Christus, te bidden, dat Hij ons wil geven te prediken, en ons en u die ons hoort aan te nemen, en te bevinden en te bewijzen Jezus Christus die de Wijsheid en de Kracht Gods is.

Amen zegt daartoe,

Uw heilwensende vriend,

SIXTUS BRUNSVELDT

DE ARK DER VROMEN
OF
EEN VRIJSTAD IN DE DAG VAN HUN BENAUWDHEID

Eerste preek over PSALM 119: 92

Indien Uw Wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk allang vergaan.

Deze Psalm (waaruit mijn tekst genomen is) overtreft alle andere Psalmen, niet alleen in grootte, maar ook in uitnemendheid. Zover (naar de mening van Ambrosius) als het licht van de zon te boven gaat de klaarheid van de maan. Zoals het Boek van de Psalmen van Luther genoemd wordt een *Kort begrip des Bijbels* of een kleine Bijbel, zo kan deze Psalm bekwamelijk genoemd worden een *Kort begrip van het boek der Psalmen*.

Ze werd geschreven, zoals sommige menen, door David, in de dagen van zijn ballingschap onder Saul. Maar zo gesteld dat de woorden daarvan met de stand van alle heiligen overeen komen. Het is: *penu doctrina publicum unicuique apta et convenientia distriburns. Gelijk een gemeenschappelijke voorraadkamer van Hemelse lering, uitdelende bekwame en gepaste onderwijzingen aan al het volk van God.*

Het behoorde daarom in geen minder waarde te zijn bij degene die *geestelijk* leven, als het gebruik van de zon, lucht en vuur, bij degene die *natuurlijk* leven heeft.

De Psalm is verdeeld in 22 verdelingen volgens het Hebreeuwse A. B. C. en wordt daarom terecht genoemd een A. B. C. voor Sions scholieren; het A. B. C. van de Godzaligheid; Sixtus Senensis noemt het een A. B. C. gedicht.

Van de Joden wordt getuigd dat zij deze Psalm allereerst hun kleine kinderen leren en inscherpen, en daarin nemen zij een juist besluit, beide ten aanzien van de hemelse stof en de duidelijke stijl, naar ieders begrip gefatsoeneerd.

Het voornaamste oogmerk is, om de heerlijke uitnemendheden en volmaaktheid van Gods Wet uit te drukken.

Er is niet een vers, uitgenomen één vers zeggen sommige geleerden, (maar zij zijn daarin misleid, want ik mag waarlijk zeggen uitgenomen de twee verzen, vers 90 en 122), in deze grote Psalm, waarin geen gewag gemaakt wordt van de wet, onder de naam van Wet of inzettingen, of bevelen of getuigenissen, of geboden of ordinantiën, of woord of beloften, of wegen of gerichten, of naam of gerechtigheid, of waarheid, enzovoorts.

Deze tekst die ik heb gekozen, geeft te kennen de grote weldaad en de troost, die David in Gods Wet vond, juist in die tijd, toen hij verdrukt werd. Het bewaarde hem van te vergaan in zijn ellende.

Indien Uw Wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk allang vergaan.

- a. Het woord Wet heeft in de Heilige Schrift verschillende betekenissen. Soms betekent het *Wet der zeden. Want wie de gehele Wet zal houden, en in één zal struikelen, die is schuldig geworden aan allen.* Jak. 2: 10.
- b. Soms wordt het Woord Wet genomen voor de *gehele huishouding, Staatsregering,*

en de wet van Mozes; voor de gehele Mozaïsche uitdeling door wetten, zijnde ten dele zedelijk, ten dele burgerlijk, ten dele kerkelijk. Doch eer het geloof kwam, waren wij onder de Wet in bewaring gesteld, en zijn besloten geweest tot op het geloof, dat geopenbaard zou worden. Gal. 3: 23.

- c. Soms wordt het woord Wet genomen voor *de vijf boeken van Mozes*. En Hij zeide tot hen: *Dit zijn de woorden die Ik tot u sprak, als Ik nog met u was, namelijk dat het alles moest vervuld worden wat van Mij geschreven is in de Wet van Mozes.* Lukas 24: 44. enz.
- d. Soms wordt door de Wet verstaan de gehele leer van God, begrepen in de Heilige Schriften van het Oude Testament. *Maar deze schare, die de Wet niet weet, is vervloekt.* Joh. 7: 49.
- e. Door de Wet wordt in deze plaats verstaan *al de boeken der Schrift welke beschreven waren, toen deze Psalm gemaakt werd.*

Maar ik zal het nemen in een bredere zin, zodat het bevat ***al de boeken van het Oude en Nieuwe Testament.*** Want het woord Wet wordt soms ook genomen voor het Evangelie. *Want uit Sion zal de Wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jeruzalem.* Micha 4: 2. Jes. 2: 3 De mening dan is deze: *indien uw wet, dat is Uw Woord, niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk allang vergaan.*

David spreekt dit, zet Musculus, van de bedroefde en benauwde staat, waarin hij geraakt was, wanneer hij van Saul vervolgd en gedrongen werd om tot de Filistijnen te vluchten, en zich soms in de rotsstenen en holen der aarde moest verbergen (Hic vero simile est fuisse illi ad manum codicem divinae legis etc.). Het is zeer waarschijnlijk dat hij het boek van Gods Wet bij zich had om door het lezen daarvan al zijn droefheid te verzachten en te verdrijven; en om zichzelf van de besmetting van de heidense bijgelovigheid rein te bewaren.

De Griekse leraars zeggen dat David deze woorden voortbracht: (à Saulu pulsus et apud Philistaeos et homines impios agere coactus) *Als hij van Saul verdreven en vervolgd en onder de goddeloze Filistijnen gedwongen werd te leven.* Want hij zou verlost en verleid zijn geworden om met hen goddeloosheid te bedrijven, indien hij Gods Woord niet bedacht en betracht had.

Indien Uw Wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk allang vergaan.

In de woorden zelf liggen twee leringen verborgen, en de waarheid is er duidelijk in voorgesteld.

I. Twee leringen liggen verborgen, namelijk

1. Dat de allerliefste van Gods heiligen in dit leven aan grote en verdrietige aanvechtingen onderworpen zijn.
2. Dat het Woord van God de lust en het vermaak van de heiligen is.

II. Is er een lering duidelijk voorgesteld: Dat het vermaken in Gods Wet een bewaarmiddel is voor de verdrukke heiligen tegen het verderf en ondergang.

I. Van de leringen, die verborgen liggen, is de eerste deze.

1. Dat de allerliefste van Gods heiligen in dit leven aan grote en verdrietige aanvechtingen onderworpen zijn.

David was een man naar Gods eigen hart. Nochtans was hij aan alle soorten ellende en kwelling onderworpen. Ja, zo ver dat hij van zichzelf belijdt: *Verlos mij, o God! want de wateren zijn gekomen tot aan de ziel. Ik ben gezonken in grondeloze modder; waar men niet kan staan, ik ben gekomen in de diepte der wateren, en de vloed overstroomt mij. Ik vermoeid van mijn roepen, mijn keel is ontstoken, mijn ogen zijn bezweken, daar ik ben hopende op mijn God.* Ps. 69: 2-4.

Hij bekent in deze tekst, dat zijn aanvechtingen en verdrukkingen zo groot waren, dat hij daaronder had moeten bezwijken, indien hij niet door de krachtige troost, die hij uit Gods Woord schepte, ondersteund was geweest.

Er is een bijzondere nadruk, in het woord *allang*. *Ik was allang vergaan.* Dat is, *lang voor deze tijd, toen ik verdrukt werd, toen zou ik vergaan zijn.*

Junius en Tremellius zeggen en zetten het over: (Iam diu periissem etc.) *Ik was allang verloren geweest, indien uw Wet niet was geweest al mijn vermaking.*

Job was een man uitstekend in Godzaligheid en ook zo uitmuntend in ellenden. Ja onze Heere Jezus Christus Zelf was een Man van smarten Jes. 53: 3. Ja zo ver, dat het waar is, *God heeft een Zoon zonder zonde, maar geen Zoon zonder wonde.*

Vraag: Maar waarom bezoekt God Zijn eigen kinderen met zoveel verdrukkingen?

Antwoord:

(1) God doet het niet omdat Hij hen haat, maar omdat Hij hen liefheeft. Hebr. 12: 6. *Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geselt een iegelijken zoon, die Hij aanneemt.* Indien God hen haatte, Hij zou hen vrolijk naar de hel laten gaan.

Er is geen zekerder merkteken van Gods toorn, dan dat hij toelaat dat een mens voorspoedig is in een goddeloze wandel. God dreigt dit als de grootste plaag, dat Hij hen niet wil straffen, Hos. 4: 14. *Ik zal over uw dochteren geen bezoeking doen, omdat zij hoereren.* En daarom, omdat God Zijn kinderen liefheeft, kastijdt hij hen in deze wereld. 1 Cor. 11: 33. Opdat zij niet verdoemd worden in de toekomstige wereld.

(2) God doet het niet tot hun schade, maar tot hun best. Jer. 24: 5, de goede vijgen worden in de gevangenis gezonden tot hun bestwil. Hebr. 12: 10. God kastijdt ons tot ons nut, opdat wij hier Zijn heiligheid, en hiernamaals Zijn heerlijkheid, deelachtig worden. God heeft vele genadige en barmhartige oogmerken en inzichten in het kastijden van Zijn volk. Geeft mij hier verlof om mijzelf in mijn redenering uit te breiden, en sommige van deze Goddelijke inzichten voor te stellen.

A. Gods voornemen is om te leren Hem te kennen en Hem te vertrouwen, en om onszelf te leren kennen.

Het is een zoet en waarachtig gezegde van Luther: (Schola crucis, schola lucis) *de school van het kruis, is de school van onderwijzing.* Gods roeden, wanneer zij geheiligd worden, zijn krachtige preken om ons te leren.

I. Om God te kennen. Joh. 17: 3, *Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen.* Van Manasse wordt gezegd, 2 Kron. 33: 13. *Toen erkende Manasse dat de HEERE God is.* Toen hij onder de doornen gevangen was, en met twee koperen ketenen gebonden naar Babel gevoerd werd. Voor die tijd en kende hij de Heere niet. Kastijdingen leren ons God kennen, niet alleen in Zijn macht en grootheid, in Zijn toorn en haat jegens de

zonde, maar ook in Zijn goedheid en barmhartigheid. Want God verzoent daarmee de beker van het kruis. Een kind van God smaakt menigmaal meer van Gods goedheid in een maand van verdrukking, als in vele jaren van uiterlijk geluk en voorspoed. 2 Cor. 1: 4, 5. *Die ons vertroost in al onze verdrukking, opdat wij zouden kunnen vertroosten degenen, die in allerlei verdrukking zijn, door de vertroosting, met welke wij zelf van God vertroost worden. Want gelijk het lijden van Christus overvloedig is in ons, alzo is ook door Christus onze vertroosting overvloedig.* Desgelijks 2 Korinthe 7: 4. *Ik ben vervuld met vertroosting; ik ben zeer overvloedig van blijdschap in al onze verdrukking.*

Doe hierbij dat wij door de ellende en zwarigheden God door ervaring en met toegenegenheid leren kennen, *niet als met inbeelding*, zoals Calvijn zegt, maar hartelijk. Zij leren ons Hem zo kennen, dat wij Hem lief hebben en vrezen, en tot Hem, als tot onze Rotssteen en Schuilplaats vluchten in de dag van de benauwdheid.

De bruid zegt in Hooglied 3: 1, *Ik zocht des nachts op mijn leger, Hem Die mijn ziel liefheeft.* Door het woord *nacht* verstaan sommigen de nacht van Gods verlaten. Van deze woorden gebruikt Gilbertus een zoete spreuk: (Qui querit in nocte non querit ut videat, sed ut amplectatur) *Die God zoekt in de nacht van tegenspoed, zoekt Hem niet om Hem te zien en te kennen naar Zijn gedaante en uitwendig, maar alleen om Hem waarlijk en hartelijk te omhelzen en Hem te hebben.* En daarom hield de kerk niet op voor en aler zij Hem gevonden had, Hoogl. 3: 2-4. Wanneer zij Hem gevonden had, hield zij hem vast, en wilde Hem niet laten gaan.

II. Het kruis leert ons niet alleen God te kennen, maar ook op Hem te vertrouwen. 2 Cor. 1: 9. *Ja, wij hadden al zelve in onszelven het vonnis des doods; opdat wij niet op onszelven vertrouwen zouden, maar op God, Die de doden verwekt.* Merkt hier op:

1. Dat zelfs een Apostel genegen is, om in tijd van voorspoed op zichzelf te vertrouwen.

2. Dat God menigmaal Zijn kinderen brengt aan de poorten van de dood, opdat zij leren mogen niet op zichzelf te vertrouwen, maar op God, Die de doden opwekt; dat is van dode en wanhopige voorwaarden.

3. Verdrukkingen leren ons niet alleen God kennen, maar ook onszelf, welke beide de voornaamste delen zijn van onze Christelijke religie. Er wordt gezegd van de verloren zoon, wanneer hij in tegenspoed en armoede was: *En tot zichzelf gekomen zijnde.* Lucas 15: 17. Hij kwam tot zichzelf, wat was hij dan te voren, toen hij in zonden leefde? Anders niet dan een mens, die buiten zichzelf was, en buiten zijn verstand. Hij was geestelijk bedwelmd en als in bezwijming, toen hij in voorspoed leefde. Verdrukkingen leren ons dat wij maar mensen zijn, volgens hetgeen David zegt Ps. 9: 21. *O Heere, jaag hun vreeze aan, laat de heidenen weten, dat zij mensen zijn.*

Caligula en Domitianus, Keizers van Rome, wilden in hun voorspoed goden genoemd worden. Maar als het van de hemel donderde, waren zij zo verbaasd, dat zij bekenden, dat zij maar sterfelijke mensen waren. In voorspoed vergeten wij onze sterfelijkeheid. Tegenspoed veroorzaakt dat wij onszelf kennen, niet alleen dat wij mensen zijn, maar zwakke mensen. Dat God ons *tussen Zijn handen heeft*, (zoals er staat in Ezech. 21: 17) en ons zo gemakkelijk kan verbrijzelen als wij de motten doen. Dat wij in Gods handen zijn, als klei in de handen van de pottenbakker. Dat Hij een onbepaalde oppermacht over ons heeft, en dat wij Hem aanhangen, aangaande ons wezen, welwezen en eeuwig wezen. Deze dingen kennen wij gevoegelijk en ondervinden die in de dag van de benauwdheid. En hier is ons veel aan gelegen, dat wij deze dingen weten, en deze krachtadig kennen, want dit maakt dat wij God

vrezen, en ons benaarstigen Hem te dienen en te behagen.

Die aan een ander mens verbonden is vanwege zijn leeftocht, weet dat hij hem kan goed doen, of gemakkelijk verderven. Deze wil zeker arbeiden om zijn gunst te krijgen, want de grond van alle dienst en gehoorzaamheid is verbintenis of aankleving. En als wij waarlijk en bij ondervinding mochten kennen Gods macht over ons, dat Hij ons kan verhogen, dan konden wij niet, ja, wij zouden niets anders doen als Hem aankleven, en boven alle dingen arbeiden om Zijn liefde en gunst te winnen en te behouden.

B. Gods oogmerk in het kastijden van Zijn kinderen, is of om hen voor de zonde te bewaren, of wanneer zij gezondigd hebben, hen tot bekering te brengen.

1. Om hen te bewaren voor de zonde. *Namelijk een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen.* 2 Cor. 12: 7

2. Wanneer zij gezondigd hebben om hen tot bekering te brengen daarvan. God brengt Zijn kinderen zeer in de laagte, niet om op hen te treden, maar om hen gering te maken in hun eigen ogen, en om hen vanwege de zonde te vernederen. Deut. 8: 2. *God heeft u deze veertig jaren in de woestijn geleid; opdat Hij u verootmoedige, om u te verzoeken, om te weten wat in uw hart was, of gij Zijn geboden zoudt houden, of niet.*

God brengt hen in diepe wateren, niet om hen te verdrinken, maar om hen te wassen en te reinigen. Jes. 27: 9. *Daardoor zal de ongerechtigheid van Jacob verzoend worden, en dit is de ganse vrucht, dat Hij deszelfs zonde zal wegdoen.* Verdrukkingen (wanneer zij geheiligd worden) zijn Goddelijke hamers om te breken, en als Mozes roede, om onze steenachtige harten in stukken te kloven.

1. Zij opent de ogen om de zonde te zien: (Oculos quos culpa claudit paena aperit) *De ogen die door de zonde gesloten waren, worden door de straf geopend.* Wanneer de broers van Jozef in benauwdheid waren, toen zagen zij (en niet eerder) de grootheid van hun zonden in het verkopen van hun broeder. Gen. 42: 21. *Toen zeiden zij de een tot den ander: Voorwaar wij zijn schuldig aan onzen broeder, wier benauwdheid der ziele wij zagen, toen hij ons om genade bad, maar wij hoorden niet! daarom komt deze benauwdheid over ons.*
2. Zij opent de oren om de tucht aan te nemen. In voorspoed keren wij de bezweerder, hoe wijselijk hij bezweert, het dove oor toe, maar tegenspoed opent de oren, en maakt dat wij vlijtig toeluisteren. Als God op de berg Sinaï op een vreselijke manier sprak, toen zei het volk tegen Mozes: *spreekt gij tot ons, al wat de Heere onze God tot u spreken zal, en wij zullen het horen en doen.* Deut. 5: 27. Een opmerkelijke tekst is Jer. 2: 24. *Zij is een woudezel, gewend in de woestijn, naar de lust harer zielen schept zij de wind, wie zal haar ontmoeting afkeren: alle die ze zoeken zullen niet moede worden, in haar maand zullen zij ze vinden.* In haar maand, dat is wanneer zij drachtig is en haar tijd nabij is om te baren. Een goddeloos mens in de dagen van zijn voorspoed, is gelijk een wilde ezel, gewend in de woestijn, hij snuift tegen een ieder die hem bestraft, hij heeft een onbesneden oor en wederstrevig hart. Maar *in zijn maand*, dat is, wanneer hij zwanger is van verdrukking, dan kan hij lichtelijk gevonden werden. Dat kruis wil zijn oren openen om de tucht aan te nemen.
3. Zij willen de mond openen om de zonde te belijden. Richt.10: 15. *Toen zeiden de kinderen Israëls: wij hebben gezondigd.*
4. Zij zullen ons persen om van de ongerechtigheid af te wijken. Job 36: 8-10. *Wanneer zij vast gehouden worden met de banden der ellende, dan geeft Hij*

hen hun werk te kennen, en hun overtreding, omdat zij de overhand genomen hebben. En Hij openbaart het voor hunlieder oren ter tucht, en zegt dat zij zich van de ongerechtigheid bekeren zouden. Verdrukkingen zijn Gods ovens om de schuim en droesem van onze zonden te reinigen. Gods vijlen dienen om onze geestelijke roest af te zuiveren. Gods wannen om het kaf uit te zuiveren. In voorspoed vergaderen wij veel vuiligheid en onkruid, maar tegenspoed zuivert en reinigt ons. Dit is hun eigen werk om onze ongerechtigheden, een scheidbrief te geven. Dan. 11: 35. *En van de leraars zullen sommige vallen om hen te louteren en te reinigen, en wit te maken tot de tijd van het einde toe, want het zal nog zijn voor een bestemde tijd.* Insgelijks Dan. 12: 10, *Velen zullen er gereinigd en witgemaakt en gelouterd worden, doch de goddelozen zullen goddelooslijk handelen, en geen van de goddelozen zullen het verstaan, maar de verstandigen zullen het verstaan.*

C. Gods oogmerk is niet alleen om ons voor de zonde te bewaren, maar ook om ons heilig en rechtvaardig te maken.

Daarom wordt er gezegd in Jes. 26: 9. *Wanneer Uw gericht op de aarde zijn, leren de inwoners der wereld gerechtigheid.* En Hebr. 12: 10. *Hij kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden.*

Gelijk de wateren van de zondvloed de oude wereld verdrongen, en de Ark geen schade deden, maar dezelve boven de aarde verhieven; en hoe dezelve meer aanwies, hoe de Ark nader tot de hemel opgeheven werd. Zo is het met de verdrukkingen, wanneer zij door Gods Woord en Geest geheiligd zijn, doen ze de heiligen geen schade, maar verheffen hen nader tot God in heiligheid en hemelsgezindheid.

D. Gods voornemen en oogmerk in het kastijden van Zijn kinderen, is om hen de wereld bitter, en Christus zoet en aangenaam te maken.

1. Om hen de wereld bitter te maken.

Er zijn twee lamme benen waarop alle wereldse vertroosting en onzekerheid en onvergenoegdheid. Alle wereldse dingen zijn gelijk de aarde, gefundeerd op het niet. Zij zijn gelijk een klomp van was gemaakt die haast versmelt. Rijkdom en een vrouw en kinderen, hebben vleugelen en vliegen weg. Ze zijn gelijk Absaloms muilezel, zij willen ons begeven en verlaten als wij ze het meest nodig hebben. *Zij mogen de ziel opblazen, maar zij kunnen die niet verzadigen* (Inflare possunt satiare animam non possunt) Zij zijn alle *ijdelheid en kwellend des Geestes*, zegt de Prediker hoofdstuk 1: 1. Doch vele mensen in de tijd van hun gezondheid en welvaren willen deze dingen niet geloven, maar wanneer hen enige grote ziekte overkomt, is dit een dadelijke preek om deze waarheid goed te maken. Dan zien zij dat een fluwelen rok niet kan genezen de fleresijn (of jicht) noch een gouden kap de hoofdpijn. *Geld en goed doen geen nut ten dage der verbolgenheid des Heeren*, Spr. 2: 4. En dit maakte de wereld bitter.

2. Om Christus zoet en kostelijk te maken.

Wanneer Christus en Zijn Discipelen samen in een schip waren, wordt er gezegd dat *Christus sliep*, Matt. 8: 25. En zolang als de zee stil was, lieten Zijn Discipelen Hem slapen, maar wanneer ze aan het verdrinken waren begonnen zij Christus op te wekken, en riepen: *Meester, help ons, wij vergaan.* Evenzo is het met de beste van Gods Heiligen wanneer hen de wereld toelacht, en zij volheid en overvloed hebben.

Dan zijn zij genegen om Christus in hen gerust te laten slapen, en vergeten of verzuimen alzo de levendige werking des geloofs op Christus. Maar wanneer de stormen van verdrukking en uitwendige zwaarigheid opreizen, en zij beginnen overvallen te worden met benauwdheid, dan roepen zij: *Niemand dan Christus, niemand dan Christus!*

E. Gods besluit en oogmerk met het kastijden van Zijn kinderen is om hun gaven te beproeven en te vermeerderen.

1. Om hun gaven te beproeven. Openb. 2: 10, *Vreest geen der dingen, die gij lijden zult, zie duivel zal enigen van ulieden in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt, en gij zult een verdrukking hebben van tien dagen; zijt getrouw tot den dood en Ik zal u geven de kroon des levens. De Heere heeft u in de woestijn geleid opdat Hij u verootmoedigde om u te verzoeken, om te weten wat in uw hart was, of gij Zijn geboden zoudt houden, of niet.* Deut. 8: 2.

2. God doet het om de waarheid en sterkte van hun genaden te beproeven.

a. Om te beproeven de waarheid en oprechtheid van hun genaden. Om deze oorzaak bezwaarde hij Job met verdrukking, om te verzoeken of hij God diende om zijn kamelen en ossen, of om de liefde van God. Gelijk Salomos zwaard de ware moeder beproefde van de valse, zo ontdekt het zwaard van de verdrukking een waar Christen van een bedekte geveinsde. Benauwdheden zijn Goddelijke toetsstenen om te beproeven of wij ware of afgebeelde heiligen zijn. De genade is goed, die na beproeving goed is bevonden.

b. Om de sterkte van onze genade te beproeven, want het vereist een sterk geloof om grote verdrukkingen te verdragen, Dat geloof dat genoeg is om een kleine verdrukking te verdragen, wil geenszins genoeg zijn om groter uit te staan. Petrus had geloof genoeg om op de zee tot Christus te komen, maar zo gauw de storm een weinig begint te reizen begon zijn geloof te bezwijken. En Christus zei: Matth. 8: 26, *Waarom zijt gij vreesachtig, gij klein gelovige?* Het moet een sterk geloof wezen, hetwelk ons moet bewaren van zinken in de dag der benauwdheid.

3. Om hun genade te vermeerderen.

Het wordt verhaald van de leeuwin, dat zij haar jongen zolang verlaat totdat zij door hun briesen en brullen hen bijkans om hals hebben gebracht, en dan op de laatste snik komt zij en verkwikt hen. Door dit middel worden zij veel moediger en dapperder.

Zo brengt God Zijn kinderen in de diepten van benauwdheid en laat (Matth. 12: 40) *Jona drie dagen en drie nachten zitten in de buik van de walvis.* David laat hij zolang roepen totdat *zijn ziel verdroogt* Ps. 69: 3. Hij laat zijn Apostelen de hele nacht zitten in een grote storm, tot de vierde nachtwake, en dan komt Hij en bestraft de winden. Door deze middelen vermeerdert Hij geweldig hun lijdzaamheid en vertrouwen op God en hun geloof in Christus. Gelijk de palmboom, hoe zij meer gedrukt wordt, hoe hoger, sterker en vruchtbaarder zij zal wassen. Zo groeit de genade van Gods volk.

F. Eindelijk. Gods voornemen in het kastijden van Zijn kinderen is om hun gebeden op te scherpen en daarmee alle andere heilige diensten.

1. Het gebed. Wat een heerlijk gebed deed Manasse toen hij in de ijzeren ketens was. Het wordt driemaal verhaald. 2 Kron. 33: 13, 18 en 19. *En als God hem benauwde, bad hij het aangezicht des Heeren zijns Gods ernstiglijk aan, en vernederde zich zeer*

voor het aangezicht des Gods zijner vaderen; en bad Hem, en Hij liet zich van hem verbidden, en hoorde zijn smekingen. Wanneer Paulus van zijn paard viel en met blindheid geslagen was, bad hij vurig. Daarom word er gezegd, Handelingen 11: 11 *Ziet, hij bid.* In voorspoed bidden wij bezwaarlijk en slaperig. Maar tegenspoed geeft onze gebeden vleugels. Jes. 26: 16, *Zij hebben Hem in benauwdheid gezocht; zij hebben hun stil gebed uitgestort als Uw tuchtiging over hen was.* Zelfs de heidense schippers roepen luider tot God als het stormt. Het is een algemeen gezegde: (Qui nescit orare discat navigare) *Die niet weet te bidden, leer ter zee te varen.* Er zijn geen deugnieten zo goddeloos, of zij willen bidden, wanneer zij in een groot onweer zijn.

2. Het prediken. Voorspoed beneemt de mens de geestelijke graagheid, maar tegenspoed verwekt dezelve.

3. Het Sacrament. Hoe zoet en aangenaam is een Sacrament voor een ware heilige, na een lange en grote ziekte.

4. Het maakt God en het woord Gods kostbaar. Als God onze korenakkers in de brand steekt, zoals Absalom die van Joab deed, dan zal Hij verzekerd wezen dat wij haast tot Hem zullen lopen. Hoe zoet is een schriftuurplaats voor een kind van God in het uur van zijn benauwdheid.

Uit dit alles blijkt dat God Zijn kinderen kastijdt, niet om hen te verderven, maar om hen te verbeteren God heeft veel genadige voornemens om hen te kastijden. Daarom zegt David van zichzelf in het 71^e vers van deze Psalm. *'t Is mij goed dat Gij mij verdrukt hebt, opdat ik Uw inzettingen leerde.* Hij zegt nooit: Het is mij goed dat ik in voorspoed ben geweest, maar hij zegt liever het tegendeel in het 67^e vers. *Eer ik gekastijd werd, dwaalde ik maar nu onderhoud ik Uw woord.* Gods volk zal God in de Hemel veel meer danken voor hun tegenspoed, dan voor hun voorspoed.

1ste gebruik.

Laat ons personen die onder grote verdrukkingen liggen niet licht veroordelen. Zeg niet dat zo'n man of zo'n vrouw grotere zondaars zijn dan anderen, omdat zij meer verdrukt worden. Dit was een gebrek in Jobs vrienden, en God geeft daarom Zijn toorn tegen hen te kennen. Job 42. *Mijn toorn is ontstoken tegen u en tegen uw twee vrienden, want gijlieden hebt niet recht van Mij gesproken, gelijk mijn knecht Job.* Dit was de zonde van de barbaren. Hand. 28: 4. *En als de barbaren zagen het beest aan zijn hand hangen, zeiden zij tot elkander: Deze mens is gewisselijk een doodslager, welken de wraak niet laat leven, daar hij uit de zee ontkomen is.*

Denk er aan dat zij barbaarse mensen waren: het is een bewijs van een barbaar en niet van een christen, zodanige personen licht te veroordelen, die in verdrukking zijn. *Meent gij (zegt Christus,) dat de achttien, op dewelke de toren in Siloam viel en doodde ze, meer schuldenaars zijn geweest boven alle mensen, die in Jeruzalem wonen? Ik zeg u: Neen zij, maar indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen insgelijks vergaan.* (Luk. 13: 4-5) Meent u dat zodanige mensen die aan nierstenen of gewrichtspijnen lijden, of die de kanker in hun gezicht en borsten hebben, groter zondaars dan andere zijn? Ik zeg u, nee, maar indien u zich niet bekeert, zo zult u desgelijks vergaan. Wat mij aangaat, indien ik iemand wilde oordelen, dan zouden het degenen zijn, die een zondig en goddeloos leven leiden, en die geen verdrukkingen ontmoeten, deze hebben het brandmerk van een verwoorpene op hen. Deze zijn het, die tot de verdoemenis verordineert zijn.

Ambrosius wilde niet één nacht in een huis van een edelman vertoeven, omdat hij in zijn leven nooit was verdrukt, uit vrees (zoals hij zei) hem een groot en haastig oordeel mocht overkomen. Maar wanneer ik een Godzalig man of vrouw verdrukt zie,

dan zeg ik, het is niet zo zeer om hun zonden, als tot hun beproeving. Het is niet om hen te schaden, maar om hen te verbeteren, God te kennen, zichzelf te kennen, hun hart te breken om de zonde en dan de zonde, de wereld hun bitter en Christus hun zoet te maken. God heeft hen geworpen in de oven van de verdrukking, om hen te louteren, en hen tot een vat te maken, bekwaam tot Zijn gebruik. God slaat hen met de hamer van de verdrukking, opdat zij bekwaam mochten gemaakt worden, om in het Hemelse Jeruzalem geleid te worden.

2de gebruik.

Hier is rijke en overvloedige vertroosting voor al Gods kinderen, onder de grootste verdrukking, want de beste heiligen zijn de ergste en slimste verdrukkingen onderworpen. Dit is het deel van alle kinderen van God, Christus Zelf niet uitgezonderd. Voorwaar de verdrukkingen in zichzelf aangemerkt, zijn kwade dingen, en zo worden zij genoemd. Amos 5: 13, *Daarom zal de verstandige te dier tijd zwijgen, want het zal een boze tijd zijn.* Zij zijn een deel van de vloek die de zonde verdiend heeft, de vrucht van Gods wrekende toorn. Ze zijn als bijtende en stekende slangen, en voor een goddeloos mens voortvarend in zijn goddeloosheid, zijn ze anders niet dan beginselen van de hel. Niet geheiligde verdrukkingen verzegelen een goddeloos mens tot de hel en de verdoemenis.

Maar voor de kinderen van God hebben zij verloren hun naam en natuur. Zij zijn eigenlijk geen straffen, maar kastijdingen. Ze zijn niet voldoende, maar kastijdende. Jezus Christus heeft de angel van deze slang weggenomen; het zijn geen vurige, maar koperen slangen. Zij hebben een helende, maar geen verdervende kracht. Christus heeft de vloek en bitterheid daarvan veranderd, Exod. 15: 25. Gelijk het hout de wateren van Mara zoet maakte, heeft Christus' kruis de bitterheid der verdrukkingen verzoet.

Er zijn acht troostrijke opmerkingen om de harten der kinderen Gods te verkwikken in de dag van de verdrukking.

1. God kastijdt nimmermeer Zijn volk dan alleen uit noodzakelijkheid. 1 Petrus 1: 6. *Nu een weinig tijd, zo het nodig is, bedroefd zijnde, door menigerlei verzoeken.* Gelijk een liefhebbend vader zijn kind niet kastijdt, dan wanneer hij daartoe gedwongen wordt, maar gewillig met levensonderhoud voorziet, en onwillig kastijdt, zo overlaadt God ons met Zijn zegen, en straft alleen als Hij daartoe gedrongen is. Daarom zegt Hij duidelijk, Klaagliederen 3: 33: *Hij bedroeft de mensen niet van harte. En: grimmigheid is bij Mij niet, Jes. 27.* Wij zijn het zelf, die God de roede in de hand geven. Indien de zon niet eerst de dampen van de aarde optrok, er zou nooit meer enige donder of bliksem vernomen worden. God zou nimmermeer met Zijn oordelen van de Hemel donderen, indien onze zonden niet eerst tot de Hemel om straf riepen. Gelijk Christus de verkopers van ossen en schapen uit de tempel dreef met een gesel, (naar alle waarschijnlijkheid) van hun eigen touwen. Zo geselt God ons anders niet dan met een gesel gemaakt van onze eigen ongerechtigheden. Spreuk. 5: 22. *De goddelozen zullen zijn ongerechtigheden vangen, en met de banden zijner zonden zal hij vastgehouden worden.* Rom. 2: 5. *Naar uw hardigheid en onbekeerlijk hart vergadert gij uzelf toorn, als een schat in de dag des toorns,* enz. God heeft een dubbele schat; een schat van barmhartigheid, en een schat van toorn. De schat der barmhartigheid is altijd vol, maar de schat van toorn is leeg totdat wij die vullen met onze zonde. Wanneer God Zijn kinderen kastijdt noemt

- hij het in Jes. 29: 21, *een vreemd werk en een vreemde daad*. Het is opgemerkt van een bij, dat hij nooit steekt, alleen als hij getergd wordt. Zo ben ik verzekerd, dat God Zijn kinderen nimmermeer verdrukt, dan uit enkele noodzakelijkheid.
2. God kastijdt niet alleen uit enkele noodzakelijkheid, maar ook uit een ware en dadelijke liefde, zoals ik heb aangewezen. Hebr. 12: 7 en 8. *Want dien de Heere liefheeft kastijdt Hij en hij geselt een iegelijk zoon dien Hij aanneemt*. Tegenwerping. Komen de Goddelijke verdrukkingen niet uit toorn? Was God niet toornig op Mozes, toen hij wat onbedachts uit zijn mond voortbracht? En toornig op David om zijn overspel? Daarom kastijdde hij die beide. Antwoord. Deze toorn was een vaderlijke toorn, gefundeerd in liefde. *Het was niet een toorn die verwerpt, maar die reinigt* (Non ira quae reprobata sed quae purgat). *Het was geen vijandelijke en verwoestende, maar een Vaderlijke en medicinale toorn* (Non ira hostiles et exterminativa, sed ira paterna medicinalis). Vandaar dat het een grote straf is, wanneer God soms niet straft. Jer 5. *Waartoe zoudt gij meer geslagen worden, gij zoudt des afvals des te meer maken. En Ik zal over uw kinderen geen bezoeking doen omdat, enz.* Zo is het soms een grote barmhartigheid wanneer God Zijn barmhartigheid onthoudt.
3. De verdrukkingen zijn een deel van de Goddelijke voorbestemming. want die God tevoren verordineerd heeft tot de zaligheid, die heeft Hij ook tevoren verordineerd tot de zwaarigheid. 1 Thess. 3: 3. *Dat niemand bewogen worde door deze verdrukking, want gij weet zelf dat wij hiertoe gesteld zijn*. Uit dezelfde liefde waarmee ons God uitverkoren en Zijn Zoon gegeven heeft en Zijn Heilige Geest, uit dezelfde liefde verdrukt Hij ons.
4. Verdrukkingen zijn een deel van het Genadeverbond, dat God met Zijn volk gemaakt heeft. Psalm 89: 31-33. *Indien zijn kinderen Mijn Wet verlaten, en in Mijn rechten niet wandelen; indien zij Mijn inzettingen ontheiligen, en Mijn geboden niet houden, zo zal Ik hun overtredingen met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheden met plagen; maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hen niet wegnemen, noch in Mijn getrouwigheid niet feilen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, en hetgeen dat uit Mijn lippen gegaan is, zal ik niet veranderen*. In deze woorden kunnen wij drie dingen opmerken.
1. Een vaststelling: de zonde. *Indien zijn kinderen Mijn Wet verlaten*. Want de zonde is altijd (causa sine qua non) *de oorzaak zonder welke de Heere ons nimmermeer zal kastijden*, en zij is meestentijds de oorzaak waarom Hij ons kastijdt.
  2. Een genadige belofte: *dan wil Ik hun overtredingen met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen*.
  3. Een barmhartige toevoeging: *maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hen niet wegnemen, Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, noch in mijn getrouwigheid feilen, etc.* De verdrukkingen zijn niet alleen barmhartigheden, maar ook verbondsbarhartigheden. Daarom zegt David. Ps. 119: 75, *Ik weet, Heere, dat Gij mij uit getrouwigheid verdrukt hebt*. God zou ontrouw zijn indien Hij Zijn kinderen niet kastijdt.
5. Aanmerkt dat de verdrukkingen een deel zijn van de gelukzaligheid van de heiligen. Zie Job 5: 17. *Gelukzalig is de mens dewelke God straft, daarom verwerpt de kastijding des Almachtigen niet* (zegt Elifaz). Wij hebben hetzelfde nodig om te zien en te overdenken, want daar zijn weinigen die dat geloven. Toch is het allermest waarachtig, dat geheiligde verdrukkingen, wanneer zij niet alleen zijn tuchtigingen maar ook onderwijzingen, krachtige bewijzen zijn van onze gelukzaligheid. Elifaz gezegde moet verklaard worden door hetgeen David zegt.

Ps. 94: 12. *Welgelukzalig is de man, o Heere, dien Gij tuchtigt, en dien Gij leert uit Uw wet.* Het is niet slechts de tuchtiging maar de tuchtiging verenigd met de onderwijzing welke ons van de gelukzaligheid verzekert. Terwijl Job op de mesthoop was, verwonderde hij zich dat *God Zijn hart op hem zette, dat Hij hem bezocht in elke morgenstond, en hem in elk ogenblik beproefde*, Job 7: 17 en 18. Job op de mesthoop was gelukkiger dan Adam in het Paradijs. Adam in het Paradijs zijnde, wordt van de duivel overwonnen, maar Job op de mesthoop zijnde, heeft de duivel overwonnen. Lazarus in gelapte en gescheurde klederen was gelukkiger dan de rijke man in zijn zijden en purperen rok. John Philpot in zijn koolhuis, Bonner in zijn paleis, en de Godzalige Mr. Whitaker op zijn ziekbed, dan een goddeloos man op zijn pluimbed. Ten tijde van Christus waren er velen die Hem nooit zouden gekend of tot Hem gekomen zijn, had het niet geweest vanwege hun lichamelijke ziekten.

6. Overdenkt de genadige en barmhartige einden, voornemens en besluiten, die God heeft in het verdrukken van Zijn volk. Welke deze zijn hebben wij juist gehoord.
7. Overweeg de zoete en kostelijke beloften, welke Hij Zijn kinderen gedaan heeft, om hen te vertroosten en te versterken ten dage van hun tegenspoed. Welke deze beloften zijn, zullen wij hierna horen.
8. Gedenk dat alle verdrukkingen voor de kinderen van God ten beste zullen werken. Rom. 8: 28. *Wij weten dat diegene die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede.* God slaat Zijn kinderen, gelijk wij onze kleren doen om de motten daaruit te slaan. God werpt hen in de vurige oven, niet om hen te beschadigen, maar alleen om de knopen van de zonde los te maken, zoals hij handelde met de drie jongelingen. Dan. 2: 17. God wil hen uit verdrukkingen verlossen, of door de verdrukking naar de Hemel te zenden. *Daarom vertroost elkander met deze woorden.*

Indien de beste heiligen in dit leven aan zoveel grote en moeilijke verdrukkingen onderworpen zijn, laat ons dan:

- I. *Verwachten naar de verdrukking.*
- II. *Bereiden tegen de verdrukking.*
- III. *Onze profijt doen met de verdrukking.*

I. Laat ons de verdrukking verwachten.

Christus Zelf heeft het uitdrukkelijk voorgezegt: Joh. 16: 33, *in de wereld zult gij verdrukking hebben.* Daar is bij een ieder kind van God:

1. *Een genoegzame grond* (Sufficiens fundamentum) waarop God een huis van kastijdingen kan bouwen, want er is zonde in hen die de verdrukking verdient.
2. *Goede en genoegzame motieven* (Sufficiens motivum) die God bewegen om hen te kastijden, wanneer zij tegen Hem zondigen. Sommige van deze hebt u al gehoord. Laat mij daar nog één bij doen. Omdat Hij meer onteerd wordt door de zonde van Zijn kinderen, als door duizend zonden van de goddelozen. Gelijk het groter schande is voor een aards vader dat zijn zonen en dochters zijn wet overtreden, dan wanneer Satans kinderen het doen. En daarom kastijdt Hij hen eerder, zekerder en meerder dan andere mensen.

1. Eerder. Rom. 2: 9, 10. *Verdrukking en benauwdheid over alle ziel des mensen, die het kwade werkt; eerst de Joden en ook de Grieken, want daar is*

geen aanneming der personen bij God. Eerst de Jood en dan de Griek.

2. Gewisser dan andere mensen. Amos 3: 2. *Uit alle geslachten des aardbodems heb Ik u alleen gekend. Daarom zal Ik al uw ongerechtigheden over u bezoeken.*

3. Meer dan andere mensen. Klaagl. 4: 6, *De ongerechtigheid der dochteren Mijns volks is groter dan de zonde van Sodom, die als in een ogenblik omgekeerd werd.* Dan. 9: 12. *Onder de ganse hemel is niet geschied, gelijk als aan Jeruzalem.*

3. Daar is (Sufficiens necessitat) *genoegzame noodwendigheid*, die God verwekt om hen te kastijden. Het is nodig dat de tarwe wordt gewannen, opdat zo het kaf daarvan mag gescheiden worden. Het is nodig dat de wind waait opdat het koren gezuiverd wordt. Het is nodig dat het goud in de oven geworpen wordt, om het te louteren. Wanneer de schapen van Christus onder elkaar verdeeld zijn in oordeel en genegenheid, wanneer zij van elkaar gescheiden zijn in leer, godsdienst en tucht, dan is het zeer nodig, dat God hen verdrukking en benauwdheid toezendt, opdat die mogen wezen als de hond van de schaapherder, als bekwame gereedschappen om hen weer te verenigen en te vergaderen in een schaapstal. Daarom laten Gods heiligen de verdrukkingen verwachten.

II. Laat ons ons bereiden en voorzien tegen de dag der verdrukking, laat ons verzamelen..

1. *Een voorraad van genade.* Want de ziekte is een tijd om genade te oefenen, maar niet een tijd om genade te verkrijgen. Een Christen in ziekte zonder genade, is gelijk een soldaat in de oorlog, zonder wapens. Zoals een huis in stormweer zonder fundament, zoals de mens van de oude wereld, zonder een Ark bestemd was om te verdrinken. Wee zodanige persoon, die zijn genade pas wil verkrijgen wanneer hij die moet gebruiken. Daarom indien wij willen vertroost zijn, wij moeten ons tevoren goed voorzien met de voorraad van de genade. Met:

1. Een waar geloof. Want een afgebeeld geloof, kan niet meer bestaan dan een geschilderde helm of geschilderd schip, en niet alleen een wáár maar ook een sterk geloof. Een zwak-gelovige wil bezwijken onder grote verdrukking. Wanneer de winden wat heviger beginnen te waaien, dan begint Petrus klein geloof te bezwijken. Matth. 14: 30.
2. Een grote mate van lijdzaamheid om ons te versterken, dat wij met gerustheid en genoegzaamheid wachten, totdat God komt om ons te helpen. Want menigmaal vertoefte hij tot de vierde nachtwaak, Matth. 14: 25. *En daarom hebben wij lijdzaamheid van node* om ons voor murmureren en verstoringen te bewaren.
3. Een grote voorraad van zelfverzaking, nederigheid, boetvaardigheid, verachting van de wereld en Hemelse gezindheid. Die in de kwade dag met genade voorzien is, zal het zo zeker en gerust zijn, als Noach ten tijde van de Zondvloed in de Ark was. Of als degenen waren, die overvloed van koren hadden, in die tijd toen in Egypte zeven jaren gebrek was.

2. *Een voorraad van de zekerheid der zaligheid.* Want of een mens nog zoveel genade heeft, maar hem ontbreekt de zekerheid, dan kan hij evenwel daardoor geen troost genieten in de dag der benauwdheid. Jacob was niet gerust in zijn geest, dat Jozef leefde, voor en aleeer hij dat volkomen wist. En daarom, wij moeten ons niet alleen voorzien

met genade, maar ook met de *zekerheid* van de genade, opdat wij met vrijmoedigheid en vertrouwen mogen zeggen, als Job op de mesthoop deed Job 19: 25: *Ik weet, mijn Verlosser leeft*. En met de heilige Apostel Rom. 8: 38: *Ik ben verzekerd dat noch dood, noch leven, noch Engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, dewelke is in Christus Jezus, onze Heere*. De mens die een Schriftuurlijke zekerheid van de zaligheid verkregen heeft, zal gewis alles overwinnen in de dag van zijn benauwdheid.

3. *Een voorraad van Goddelijke ervarenheden*. De mens is gelukkig, die de vorige ervarenheden, die hij heeft van Gods liefde en barmhartigheid tot hem, in zijn hart heeft opgesloten. En die weet hoe hij daarvan oordelen moet in de dag van zwarigheid. Zo deed Mozes in zijn gebed, hetwelk hij tot God uitstortte, Num. 14: 19. *Vergeeft toch de ongerechtigheid dezes volks naar de grootheid Uwer goedertierenheid, gelijk Gij dit volk van Egypteland af tot hiertoe vergeven hebt*. Omdat God hen voor deze had vergeven, zo smeekt Mozes, dat Hij hen wederom wilde vergeven. Dit bewijs is genomen van de vorige ervaring. Zo versterkte ook David zichzelf 1 Sam. 17: 37: *De Heere Die mij van de hand des leeuws gered heeft, en uit de hand des beers, Die zal mij redden uit de hand des Filistijns*. Zo vertoont dit ook Paulus 2 Cor. 1: 10: *Die ons uit zo grote dood verlost heeft en nog verlost. Op Welken wij hopen, dat Hij ons nog verlossen zal*. De Goddelijke bevindingen zijn de grootste versterkingen voor de heiligen in de dag der verdrukkingen. Gelukkig is de man, die zijn koker vol heeft van deze pijlen!

4. *Een voorraad van prediciën*. Wij moeten met de prediciën handelen als de ambachtslieden met hun gewonnen geld. Een deel daarvan geven zij dagelijks uit en een deel daarvan sparen zij voor de zieke dag. De man is een slecht huishouder en een onervaren ambachtsman, die zich niet voorziet tegen de ouderdom en tegen de kwade dag. En die mens is een onvruchtbare toehoorder des Woords, die zich niet voorziet en verzorgt met prediciën waardoor hij mag vertroost worden in het ure van de verdrukking. En daarom raad ons de profeet Jesaja, in hoofdstuk 42: 23: *Hoort wat hierna zijn zal*. Of zoals het in het Hebreeuws wordt uitgedrukt: *na deze tijd*. Wij moeten de prediciën niet alleen horen voor onze tegenwoordige troost en profijt, maar ook opleggen en bewaren voor de toekomstige tijd, opdat wanneer wij op onze ziekbedden liggen en geen prediciën meer kunnen horen, wij alsdan mogen leven van de prediciën die wij gehoord hebben.

5. *En eindelijk moeten wij bereid en voorzien zijn met een voorraad van Schriftuurlijke beloften*. Welke zullen zijn als zoveel levendig makende hartsterkingen om ons te verkwikken, en als zoveel geestelijke ankers om ons te bewaren van te vergaan in de dag van onze verdrukkingen. Welke deze beloften zijn, zult u hierna horen. Deze ondersteunden David in het uur van zijn benauwdheid. Daarom zegt hij in onze tekst: *Indien Uw Wet niet geweest was al mijn vermaking, ik was in mijn druk al lang vergaan*. Indien de kinderen Gods zich met deze voorraad niet hadden voorzien, zij waren onder de zwaarte van hun grote pijnen ten enenmale vergaan. O, gij Heiligen Gods, wees derhalve wijs en voorziet u met deze vijf voorraden in de tijd van uw gezondheid, opdat u die met vreugde mag gebruiken in de tijd van uw ziekte.

III. *Gelijk wij verdrukking behoren te verwachten, en tegen dezelve ons voorzien zo moeten wij ook arbeiden (wanneer wij verdrukt worden), dezelve aan te leggen tot*

ons geestelijke goed en winst.

Wij moeten meer bidden dat zij geheiligd worden, dan dat zij weggenomen worden. Het was Elisa's staf niet die het kind levend maakte, maar het was Elisa zelf. Het was niet de roering van het water van de poel Bethesda, die de zieken genas, maar het was de nederdaling van de engel. Het was niet het slijk en het speeksel, dat de blinde ogen opende, maar het was Christus' aanraken. Het was Elias rok niet, die de wateren deelde of kloofde maar het was de God van Elia.

Verzoekingen, slagen, verdrukkingen en benauwdheid zullen ons geen goed doen, tenzij dan dat het de Heere belieft dezelve te heiligen. Daarom laat ons de Heere bidden, dat Hij ons met die verdrukking ook genade wil geven, dat Hij bij Zijn kastijdingen ons wil onderwijzen. Dat Hij ons goede discipelen wil maken in de school van de verdrukking en ons kracht wil geven om alle deze uitnemende lessen te onthouden, welke Hij wil dat wij daarin zullen leren, opdat wij hierdoor meer gereinigd en gelouterd mogen worden. Dat de wind der verzoeking ons mag zuiveren van het kaf van de verdorvenheid, dat wij door Gods gerichten gerechtigheid mogen leren, en Zijn heiligheid deelachtig worden. Zodanige goede lering kreeg Manasse, want de ijzeren banden deden hem meer goed dan zijn gouden keten. Zodanig was ook de verloren zoon. Hij was gelukkiger onder de zwijnen, dan toen hij was in het huis van zijn Vader. Zodanig was Paulus, want dat hij ter aarde werd neergeslagen, deed hem ten hemel oprijzen. Door de blindheid van zijn lichaam kreeg zijn ziel het gezicht. Hij werd veranderd van een vervolgende Saul in een predikende Paulus. Zodanig was ook David, die van zichzelf bekennt, dat het hem goed was dat hij verdrukt werd.

Nu, zulke leerlingen behoorden wij te zijn. Velen zijn grote domhoofden in deze school, zijnde gelijk het braambos dat Mozes zag, wat met vuur brandde, maar niet verbrandde. Het vuur verteerde de doornbos niet. Vele zulke doornachtige zondaars zijn er verbrand door het vuur van de Goddelijke verdrukkingen, maar hun zonden werden niet verteerd. Over deze gasten klaagden de Profeten. Amos 4: 6-12. *Ik heb u gebrek van brood in alle plaatsen gegeven, nochtans hebt gij u niet bekeerd tot Mij, spreekt de Heere. Ik heb de pestilentie onder u gezonden, en nochtans en hebt gij u niet bekeerd tot Mij spreekt de Heere. Daarom zal Ik u alzo doen, o Israël, omdat ik u dan dit doen zal, zo schikt u om uw God te ontmoeten.* En Jer. 5: 8: *Gij hebt ze geslagen, maar zij hebben geen pijn gevoeld. Gij hebt ze verteerd, maar zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen. Zij hebben hun aangezichten harder gemaakt dan een steenrots, zij hebben geweigerd zich te bekeren.* Steenrotsen en stenen kunnen door houwen en vierkanten tot een gebouw bereid worden, maar er zijn veel mensen die door geen enkele verdrukking gebeterd kunnen worden. De bergen versmelten voor Gods aangezicht, en de steenrotsen worden vermorzeld, wanneer Hij toornig is. Maar velen hebben hun aangezichten harder gemaakt dan de steenrotsen. Deze bergen worden in het allerminst niet bewogen door Gods toorn. Over zulke gasten klaagt Bernhardus: (Multi humiliati, pauci humiles, corripimur sed non corrigimur, plectimus sed non flectimur, multo facilius fregeris quam flexeris, non cessant vitiacevium usque advitatum, prius estinterire quam corrigi, prius ipsos quam in ipsis vitia non esse) *velen werden vernederd, weinigen nederig. Wij werden gekrenkt, maar niet verbeterd. Wij werden gestraft, maar niet gebogen. Velen zou u eerder breken dan buigen, de zonden van de burgers houden niet op, als tot ondergang van de steden. Eerder zouden zij ondergaan, dan verbeterd worden, eerder zouden zij ondergaan, eer dat de gebreken in hen zouden uitgaan.*

Daar zijn nog anderen die erger woeden door de verdrukkingen, gelijk het

smidsaambeeld: hoe meer zij geslagen worden, hoe harder zij zijn. Zodanig één was koning Achaz: *Ter tijd als men hem benauwde, zo maakte hij des overtredeus tegen de Heere nog meer.* En hij wordt daar gebrandmerkt: *Dit was de Koning Achas.* 2 Kron. 28: 22

Gelijk de peulen, wanneer zij in edik geworpen worden, hun verve en schoonheid verliezen, zo is het met velen gelegen, wanneer zij onder Gods roede zijn. Zij verliezen alle heerlijkheid en uitnemendheid en beginnen Gods voorzienigheid te wantrouwen, trekken Zijn rechtvaardigheid in twijfel, murmureren en klagen tegen Gods handelingen en gebruiken onwettige middelen tot hun verlossing. Over deze klaagt de profeet Jesaja: *Waartoe zoudt gij meer geslagen worden, gij zoudt des afvals te meer maken.* Jes. 1:5. Zulk één was Ahazia, die hulp zocht bij Baäl-Zebub de God van Ekron, 2 Kon. 1: 2. En zulk één was Saul, die voorspoed zocht bij de tovenaars van Endor, in de dag van zijn benauwdheid.

Beide soorten van mensen zijn in een droevige en ellendige staat. Want God heeft twee ovens: de oven van de verdrukking, en de oven van het helse vuur. Indien de eerste oven ons niet reinigt, de tweede oven zal ons eeuwig verteren. Zoals de Roomse raad een man had gesteld om voor hen te gaan, dragende een roede en een bijl, een roede om verbeterlijke misdadigers te straffen, en een bijl tot verderving van diegenen die onverbeterlijk waren, zo heeft God Zijn roede en Zijn bijl, Zijn snoeimes en Zijn houwmes, Zijn waarschuwend stuk en Zijn moordgeschut. Verdrukkingen zijn Zijn roeden om ons vanwege de zonde te kastijden, Zijn snoeimes om de weelderige ranken af te houwen, en zijn waarschuwend roer om ons tot bekering te roepen.

Maar indien Zijn dreigend geschut ons geen goed doet, zo moeten wij Zijn moordgeschut verwachten. Als Zijn snoeimes ons niet zal verbeteren, Zijn houwmes zal ons beschamen. Indien Zijn roeden ons niet kunnen verbeteren, zo zal Zijn bijl ons afhouden, en in het eeuwige vuur werpen.

God heeft drie huizen, een huis van de onderwijzing, een huis van de kastijding en een huis van de verwoesting. De plaats waar Gods volk vergadert om Zijn woord te horen, is Zijn huis van onderwijzing en indien wij in dit huis profijt opdoen, Hij wil ons nimmermeer zenden naar het huis van de kastijding. Maar zo wij hardnekkig en rebels zijn in het huis van de onderwijzingen, dan wil hij ons zenden naar het huis van de kastijdingen. En als wij profijt in dit huis opdoen, hij wil ons nimmermeer brengen in het huis van de verderving. Maar zo wij onverbeterlijk volharden in het huis van de kastijdingen, Hij zal ons onvermijdelijk naar het huis van de verwoesting sturen, dat is naar het helse vuur.

En daarom, wanneer God ons zendt in de school van de verdrukking, laat ons arbeiden om daarin goede discipelen te zijn, en te beantwoorden aan al deze einden, voornemens en besluiten welke God heeft om ons te kastijden. Laat ons God bidden, dat onze verdrukkingen Goddelijke hamers mogen wezen, om onze harten, om de zonde, en van de zonde te breken, de wereld bitter te maken en Christus kostelijk, onze genaden te beproeven en te vermeerderen, en al onze heilige diensten op te wekken.

Daar zijn nog twee dingen, waarvan ik bijzonder begeer, dat u probeert die te verkrijgen.

1. Wanneer u verdrukt wordt, arbeid dan om de bedoeling van Gods roede te weten.
2. Arbeid dat het goed, dat u door verdrukking verkregen hebt, u na de herstelling bij blijft.

1. *U moet arbeiden om de bedoeling van Gods roede te weten.*

En wat de bijzondere oorzaak is, welke God tegen u heeft in de dag van uw benauwdheid. U moet doen zoals David deed, 2 Sam. 21: 1. *Hij vroeg God naar de oorzaak van de driejarige honger. Zo moet u doen. U moet bidden als Job deed, Job 10: 2. Doe mij weten, o Heere waarover gij met mij twist.*

Wanneer de oorzaak van een ziekte is uitgevonden, zo is zij half genezen, daarom moet uw grootste zorg zijn, te arbeiden, om te weten de bijzondere oorzaak, waarom God uw voorspoed verandert in tegenspoed. De Profet Micha verhaalt ons, Micha. 6: 9 dat de roede een stem heeft, en dat een wijs man Gods naam daarop ziet. *Hoort de roede, en wie ze besteld heeft.* Er wordt een grote moeite van geestelijke wijsheid vereist, om een mens te begenadigen, deze stem te horen, en haar spraak te verstaan. Een geestelijke dwaas kan het niet doen.

Vraag: Wat moeten wij doen opdat wij mogen verstaan de stem van de roede van God?

Antwoord: U moet weten dat de roede van God gewoonlijk drie talen spreekt. Hij wordt gezonden en gebruikt tot kastijding om de zonde, tot beproeving en oefening van de genade, en tot onderwijzing in heiligheid. Het is waar, dat hij soms toegezonden wordt tot beproeving en onderwijzing, en geenszins om de zonde. Hiertoe werd Job gekastijd Job 9: 3 en de blindgeborene. Maar de meeste tijd heeft de roede van God een drievoudige stem. Hij is gesteld tot onderwijzing, en tot beproeving, en ook tot kastijding. Klaagl. 3: 39. *Wat klaagt dan een levend mens, een ieder klage vanwege zijn zonden.* Jes. 42: 24. *Wie heeft Jacob tot een plundering overgegeven, en Israel de rovers, is het niet de Heere? Hij tegen wie wij gezondigd hebben?* Luk. 1. 20. *En ziet gij zult zwijgen, en niet kunnen spreken tot op de dag dat deze dingen geschied zullen zijn, omdat gij Mijn woorden niet geloofd hebt, welke vervuld zullen worden op haar tijd.* 1 Kor. 2: 32. *Als wij geoordeeld worden, zo worden wij van de Heere getuchtigd.* etc.

Vraag: Hoe zal een mens weten, of zijn verdrukking zij tot beproeving en onderwijzing, en geenszins om de zonde?

Antwoord: De veiligste en beste weg voor een christen in dit geval, is te geloven, dat al Zijn verdrukkingen zowel zijn tot onderwijzing en beproeving, alsook om de zonde. Gewis wanneer hij een ander mens ziet, welke zeer godvruchtig is, en evenwel zwaar bezocht, hij moet naar de aard van de liefde geloven, dat deze bezoeking is tot zijn beproeving, en niet om zijn zonde. Maar als het zijn eigen zaak is, dan is het zoals D. Amesius zeer treffelijk zegt: (Aeguissimum tutissimum et Deo gratissimum est, ut in afflictionibus omnibus, peccata nostra intucamur, quae illas vel directe procurarunt, vel saltem promeruerunt. Quamvis enim omnes afflictiones non immittantur temper directe et praecipue propter peccatum, peccatum tamen est omnium afflictionum fons et fundamentum) *het redelijkste en veiligste en de allerhoogste God het aangenaamste is, dat in alle bezoeken wij onze zonden inzien, die deze of regelrecht hebben veroorzaakt, of ten minste verdiend. En hoewel alle bezoeken altijd rechtstreeks en voornamelijk om de zonden niet worden toegezonden, evenwel is de zonde de oorsprong en het fundament van alle kwalen.* Rom. 5: 12. *Door de zonde is de dood in de wereld gekomen.*

Vraag: Welke koers moeten wij nemen om de bijzondere zonde uit te vinden, waarom God ons kastijdt?

Antwoord:

1. Soms kunnen wij onze zonden lezen in onze straffen. Zo deed Adonibesek, alhoewel een heidense Koning. *Zeventig koningen met afgehouden duimen harer handen, en harer voeten, waren onder mijn tafel de kruimen op lezende. Gelijk ik gedaan heb, zo heeft mij God vergolden* (Richt. 1. 7). Zo lezen wij van de vrome Efraïm, dat hij bekeerd werd door het overeenkomen van zijn verdrukking met de zonde, die hij begaan had. Want hij zag duidelijk dat zijn ellende niet bij geval, maar eensklaps van God kwam, (Jer. 31: 19) en dat om de zonde.

Zoals een man soms de ziekte van een zieke kan vernemen, door het opmerken van het recept of medicijn van de Medicijnmeester, zo kan een mens zijn zonde gewaar worden, als hij de straf opmerkt.

2. Bedenkt welke zonde het is waarom uw geweten u het meest aanklaagt. Het geweten is Gods stadhouder, zijn boezemprediker, wanneer wij de stem van het geweten verwaarlozen staat God die bij met de stem van Zijn roede, die dezelfde taal spreekt als het geweten.

3. Overweeg de zonde van uw aard en gesteldheid, die is uw (dilecium delentum. U peccatum in delicijs) *beminde troetelzonde, dat is de zonde waartoe u het meest genegen bent*. En als deze zonde over u heerst, en u met David niet kunt zeggen, (Psalm 18: 24) *Ik wacht mij voor mijn ongerechtigheid*, het is zeer waarschijnlijk dat God u kastijdt om deze zonde te vernietigen.

4. Als u ooit bent geweest aan de poorten van de dood, wanhopende aan uw leven, overweegt welke zonde het was die uw geweten toen allermeest ontstelde en beroerde. Als u ooit in een droom bent geweest, u inbeeldende dat u stierf en de geest gaf, overdenkt wat zonde dat het was, die u toen allermeest verschrikte. Het is zeer waarschijnlijk, dat God, wanneer Hij u kastijdt bedoelt, dat die zonde meer overwonnen en gedood mag worden.

5. Overdenkt wat het voor zonden zijn, waarom uw Godzaligen leraar (onder wiens zorg u leeft) u bestraft en om welke uw ware en dadelijke vrienden u beschuldigen. Want zo u de stem van uw getrouwe leraar en vrienden in de wind hebt geslagen, God wil uit liefde voor u hun vermaning volgen met de stem van Zijn roede, opdat Hij daardoor uw oren mag openen om de tucht aan te nemen, en u bewegen om van de ongerechtigheid af te wijken.

6. Maar als u de bijzondere zonde niet kunt uitvorsen waarom u God kastijdt, arbeid om u te bekeren van alle zonden. Dan zult u verzekerd zijn, dat u zich bekeerd hebt van deze zonde. Als u de bij niet kunt pakken die u steekt, werpt de hele korf neer. Als u de doorn niet kunt vinden. die u prikkelt, trek de hele bos uit. Doet uit wijsheid wat Herodes deed uit boosheid. Omdat hij niet kon uitvinden waar het kind Jezus was, doodde hij al de kinderen in Betlehem, van twee jaren oud en daar onder, opdat hij Jezus zekerlijk mocht doden, Laat ons het uiterste verderf en de dood van alle onze zonden zoeken, dan zullen wij verzekerd zijn de zonde te vernietigen, waarom ons God kastijdt. Als de oorzaak weggenomen is, zal de ziekte terstond genezen zijn, en

de Almachtige tevreden, met ons verzoend.

2. Laat ons arbeiden, dat het goed, dat wij door onze verdrukkingen verkregen hebben, na onze herstelling bij ons mag blijven.

Daar zijn zeer er velen, die zo lang zij onder de roede zijn, zeer boetvaardig schijnen. Zij nemen zich voor en beloven hun leven te beteren, maar zo haast als de roede is afgekeerd, keren zij wederom, 2 Petrus 2: 22, *gelijk een hond tot zijn uitbraaksel, en de gewassen zeug tot de wenteling in het slijk*. Zodanig één was Farao want zolang de plaag op hem was, bekende hij zijn zonden en bad om vergiffenis, maar zo haast als het oordeel voorbij was, verhardde hij zijn hart. Zodanigen waren de Israelieten Psalm. 78: 8 *Want hun hart was niet recht met hen en zij waren niet getrouw in Zijn verbond*, etc.

Zoals een moedwillige schooljongen die, als zijn meester hem kastijdt, alles belooft om te doen. Maar als de roede weg is, vergeet hij terstond te doen wat hij beloofd had. Of zoals water zeer heet is, zolang het op het vuur is, maar zo haast het van het vuur is genomen, terstond koud begint te worden.

Ik ken een man die in de tijd van zijn ziekte zo om zijn zonde in zijn geweten verschrikt was, dat hij zijn bed waar hij op lag deed schudden. Hij riep de gehele nacht: ik ben verdoemd en deed zeer vele en grote beloften dat hij zijn leven zou verbeteren, zo het God de Heere mocht believe hem weer gezond te maken. Weinig tijd hierna werd hij gezond maar gezond zijnde was hij bozer en goddelozer dan ooit te voren. Laat ons daarom arbeiden, dat het goed, dat wij door onze verdrukking verkregen hebben, niet verdwijnt, maar bij ons zal mogen blijven, nadat wij gezond zijn. Opdat wij bekwaam mogen zijn te zeggen met David: *het is mij goed dat Gij mij verdrukt hebt*. Niet alleen dat ik ben, maar dat ik was verdrukt.

Daniël looft God in zijn gezondheid voor het goed, dat hij in zijn ziekte en zwaarigheid ontvangen had en bij hem bleef. Laat ons zeggen, met dezelfde Propheet: *Ik zal met brandofferen in Uw huis gaan*, Psalm 66: 13, 14. *Ik zal U mijn geloften betalen, die mijn lippen hebben geuit, en mijn mond heeft uitgesproken, als mij bange was*.

Laat ons God bidden, dat Zijn kastijdingen onze geestelijke ziekten niet in verharding zullen veranderen maar onze zonden mogen doden, en zo onze naturen veranderen opdat wij nooit terugkeren tot dwaasheid.

Ik zal dit stuk besluiten met de vermaarde spreuk van Plinius Secundus, die het waard is om met gouden letters geschreven te worden. Een zeker vriend schrijft aan hem. Hij verzoekt of hij hem raad wil geven om zijn leven zo aan te stellen, dat hij zo mocht leven als een goed man betaamt. Hij zend hem dit antwoord retour: Ik wil u niet veel regels voorschrijven. Daar is één regel die ik u boven alle anderen wil aanbevelen. (Ut tales esse perseveremus sani, quales nos profimur infermi.) *laat ons arbeiden, dat wij het zodanig volbrengen als wanneer wij gezond zijn, als wij voornemen en beloofden te wezen toen wij ziek waren*.

Er is nauwelijks een mens zo goddeloos, of hij wil in zijn ziekte vele en grote beloften van een nieuw leven en een algemene zuivering doen, als het God belooft hem weer te herstellen. Nu dan als wij niet alleen zodanige zijn, maar ook zodanige blijven, als wij gezond zijn, als wij hebben beloofd toen wij ziek waren, wij zullen aldan uitnemende discipelen in de school van de verdrukking zijn. God zal ons of verlossen uit de verdrukking of door de verdrukking naar de hemel zenden.

Zoveel voor wat betreft de eerste waarheid die in de woorden verborgen ligt.

GODS WOORD IS DE LUST EN VERMAKING VAN DE HEILIGEN

Tweede preek over PSALM 119: 92

Indien Uw Wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk allang vergaan.

Ik kom nu te spreken van de tweede waarheid die in de tekst is begrepen:

Dat het Woord van God de lust en vermaking van de heiligen is.

Het is niet alleen haar vermaak, maar in het getal van velen haar vermaken. dat is (als onze kanttekening zegt) een heilige vermaakt zich grotelijks in Gods wet of zoals Junius zegt: al het vermaak van de heiligen is in Gods wet. Het woord van God is het centrum of middelpunt van haar vermaken: (Nisi lex tua erat omnis oblectatio era) *indien uw Wet niet was geweest al mijn vermaken, etc.*

Veel waren de zwarigheden en onrusten van Davids leven, maar tegen die alle vond hij veel troost en vermaak in Gods Woord. Daarom zegt hij in het 24e vers: *Uw getuigenissen zijn mijn vermaken.* En vers 143. *Benauwdheid en angst hebben mij getroffen, doch Uw geboden zijn mijn vermaken!* en in de tekst: *Indien uw wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was al lang,* en zo voort.

Terwijl anderen zich vermaken in ijdelheid en ongerechtigheid, wanneer anderen hun vermaak scheppen in het jagen en valkenieren, in kaarten en tiktakken, in eten en drinken, dan kunnen de Heiligen Gods zeggen met Augustinus: (Sacra scriptura tuae sanctae deliciae) *Uw heilige schriften, zijn al mijn lekkernijen.*

Vraag: Waarom scheppen de heiligen zulk een vermaak in de Wet Gods?

Antwoord:

1^e Reden. Omdat zij geestelijk verlicht zijn, haar ogen zijn geopend om haar heerlijkheid te aanschouwen, en te begrijpen de diepe verborgenheden van de wet. Daarom bidt David vers 18: *Open mijn ogen, dat ik mag aanschouwen de wonderen van Uw wet.* Zoals de Apostel zegt van de Joden, 2 Korinthe 3: 14-16: *Tot op de huidige dag toe, wanneer Mozes gelezen wordt ligt een deksel op haar hart, doch wanneer het tot de Heere zal bekeerd zijn zo wordt het deksel weggenomen.* Zo is het met de Christenen, wanneer een goddeloos mens het woord leest ligt daar een deksel op zijn ogen, op zijn hart en op de Schriften, 2 Korinthe 4: 4: *De God dezer wereld heeft haar ogen verblind, namelijk der ongelovigen, opdat haar niet bestrale de verlichting des Evangeliums der heerlijkheid van Christus, die het beeld Gods is.* Maar de ware heiligen is dit deksel afgenomen, Christus heeft haar ogen gezalfd met geestelijke ogenzalf. Hij ziet een overtreffende heerlijkheid in Gods woord, en daarom moet hij zich daarin vermaken.

2^e Reden. Omdat zij niet alleen verlicht maar ook wedergeboren zijn, en zoals nieuwgeboren kinderen, door de drift van de natuur een natuurlijke graagte hebben naar de melk, tot de ouderhouding van haar leven, zo hebben de nieuwgeboren heiligen een drift naar de genade, een geestelijke graagheid en verlangen naar Gods Woord, volgens hetgeen de heilige Petrus zegt, 1 Petrus 2: 2: *Als nieuw geboren*

kinderkens zijn zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen.

Gods Woord is voedsel voor de heiligen, en zoals het onmogelijk is voor een ongeboren kind om voedsel te begeren, zo is het onmogelijk voor een wedergeboren mens om naar Gods Woord te hongeren, en daar een waar vermaak in te scheppen. En zoals het onmogelijk is voor een nieuwgeboren kind, zich niet te vermaken in de melk, zo is het ook voor een wedergeboren Christen onmogelijk om zich niet te vermaken in Gods Wet.

3^e Reden. Omdat een ware heilige de Wet van God in zijn hart geschreven heeft, volgens de kostelijke belofte van het verbond der genade, Jeremia 31: 33: *Ik zal Mijn Wet in haar binnenste geven, en Ik zal die in hun hart schrijven.*

Het hart van de heiligen is een kopie van Gods Wet. De Wet van God is in zijn hart, en zoals het in het Hebreeuws is, *in het midden zijns ingewands* (in medio viscerum).

God heeft een beginsel van de genade in zijn inwendige delen uitgestort, waardoor hij niet alleen genegen is, maar ook bekrachtigd om in alle geboden van de Wet onstraffelijk te wandelen.

Een ware heilige herbergt en verbergt de Wet Gods in zijn hart als een uitgelezen juweel, in een kostelijk kabinet, zoals David zegt in psalm 119: 11: *Ik heb Uw reden in mijn hart verborgen, opdat ik tegen U niet zondigen zou.* Hij had hem verborgen als een zeldzame en ongewone schat. Zo doet iedere heilige en daarom kan hij niet anders doen, als zich daarin te verblijden en te vermaken.

4^e Reden. Omdat de Heilige Geest, die de heilige schriftuur beschreven heeft, in iedere heilige woont. Het is zeker 2 Timotheüs 3: 16 *Dat alle schrift van God is ingegeven. En dat die heilige mensen dezelve gesproken hebben, van de Heilige Geest gedreven zijnde.* 2 Petrus 1: 21.

En desgelijks is het ook zeker, *dat de Heilige Geest in de heiligen woont*, Romeinen 8: 15. *Gij hebt ontvangen de geest der aanneming tot kinderen, door welke wij roepen Abba Vader.* En door de kracht van deze inwoning van de Heilige Geest werden zij zoetelijk en krachtadelijk getrokken, om de Wet van God te maken tot hun hoogste vermaking.

5^e Reden. Omdat het Gods ingeven en uitvinding is: deze reden wordt hier voortgebracht: *indien Uw wet* enz. Het is de Wet van God waarin zij zich vermaken. De Wet drukt Gods gemoed en hart uit.

Een ware heilige ziet de naam, gezag, macht, wijsheid en goedertierenheid van God in alle letters van deze Wet en daarom moet hij daarin vermaak scheppen.

Het is een brief van de God van de Hemel, tot hem nedergezonden. Het is één van de grootste liefde tekenen, die God ooit aan Zijn kerk heeft besteed. Er zijn twee grote gaven, die God Zijn volk gegeven heeft: het woord Christus en het woord van Christus. Beide zijn onuitsprekelijk groot. Maar de eerste gave zal ons geen goed doen zonder de tweede.

6e Reden. Een ware heilige moet zich vermaken in Gods Wet, omdat het zijn erfenis is, Psalm 119: 111, *Ik heb Uw getuigenis genomen tot een eeuwige erve: want zij zijn mijns harten vrolijkheid.* Omdat Gods Woord zijn eeuwige erfenis was, daarom was het zijns harten vrolijkheid.

7^e Reden. Omdat hij daarin een zoetigheid vindt. Vermaak is niet anders als een

beweging van de ziel, spruitende uit de zoetheit van het voorwerp, dat wij genieten. Dingen die goed en zoet, tegenwoordig en smakelijk zijn, zijn het voorwerp van ons vermaak, en dit is het Woord van God voor iedere heilige. Psalm 19 : 8, 11. *De Wet des Heeren is zoeter dan honig en honigzeem, verblijdende het hart. Zo ook desgelijks Psalm 119: 103. Hoe zoet zijn mij Uw redenen mijn gehemelte geweest, meer als honig mijn mond.* Een ware heilige moet zich daarin verblijden omdat het zo zoet en smakelijk is.

8^e Reden. Omdat hij Gods Wet bemint. Nu hetgeen wij lief hebben, daar hebben wij vermaak in, wanneer wij dat genieten. Een ware heilige bemint niet alleen Gods Wet, maar hij bemint ze zeer. Psalm 119: 167. *Mijn ziel onderhoudt uw getuigenis, en ik heb ze zeer lief.* Een ware heilige kan zeggen met David: *hoe lief heb ik Uw Wet, zij is mijn betrachtting de ganse dag.*

En Psalm 119: 177, *Ik heb Uw geboden lief, meer dan goud, ja meer dan het fijnste goud.* Psalm 119: 72. *De Wet Uwsmonds is mij beter dan duizenden van goud en zilver.*

Nu omdat de heiligen zo verliefd zijn op Gods Wet, daarom kunnen zij niet anders doen als zich daarin vermaken zoals David zegt in Psalm 119: 47: *Ik zal mij vermaken in Uw geboden, die ik lief heb.* Hij die de geboden lief heeft (zoals alle heiligen doen), Psalm 1: 2 moet zich daarin vermaken.

1^e Nuttigheid. Dit toont dat er weinig ware heiligen onder ons gevonden worden. Er zijn vele bastaardheiligen en zogenaamde heiligen, maar er zijn weinige ware en dadelijke heiligen.

Wij leven in een eeuw, waarin nooit meer heiligen en nooit minder heiligen gevonden worden: nooit meer door uitwendige belijdenis en nooit minder door een heilige wandeling.

Het is een eigenschap van een ware heilige, Gods Woord te maken tot zijn lust en vermaak.

Maar waar zullen wij zodanige heiligen vinden? Het is makkelijk om mensen op te zoeken en ook te vinden, die daar zeggen: eten en drinken is mijn vermaak, kaarten en tiktakken is mijn vreugd, ijdele en onnutte boeken te lezen is mijn tijdverdrijf, de lusten van mijn vlees te verzadigen is mijn allerzoetste genoegen. Maar waar zijn die mensen, die waarlijk en oprecht kunnen zeggen, zoals David deed: *De Wet Gods is al mijn vermaking, en de vreugde en blijdschap mijns harten, in eeuwigheid.*

Augustinus bekent van zichzelf dat hij voor zijn bekering geheel geen vermaak had in Gods Woord. Zijn trotse hart (zoals hij zegt) wou zich niet buigen onder de nederige uitdrukkingen daarvan. Na zijn bekering was hij opgenomen met de schoonheid en uitnemendheid van de schrift, maar voor zijn bekering zag hij geen waardigheid en zoetheit daarin.

Politianus (alhoewel een groot Scholasticus, evenwel een bekend Atheïst of Godverzaker) bekent Godslasterlijk, dat hij zijn tijd nooit kwalijker besteed had, als door het lezen van de schrift.

Van Plato wordt verhaald, dat toen hij het eerste hoofdstuk van Genesis gelezen had, dat hij zei: (Hic vir multa dicit, sed nihil probat) *deze mens zegt veel, maar bewijst niets.* Waar zullen wij een mens vinden, die Gods Woord naar behoren acht, haar prijst boven goud, ja boven het fijnste goud, die zich verblijden in het Woord Gods als over alle rijkdom, vers 14 van deze Psalm. Zij die tot God om recht kunnen roepen en zeggen met David, vers 159: *Ziet mij aan Heere! dat ik Uw bevelen lief heb.* En vers 97: *Hoe lief heb ik Uw Wet, Heere! zij is mijn betrachtting de ganse dag.*

Er zijn mensen die zich in alle dingen kunnen vermaken, behalve in God, zijn Woord en zijn bevelen. Zij kunnen zich vermaken in de Gods schepselen, maar niet in de inzettingen van God. Zij kunnen zich vermaken in de gaven van God, rijkdom, gezondheid en eer. Maar zij kunnen zich niet vermaken in de God van deze gaven. Zij kunnen zich vermaken in filosofische en menselijke boeken, maar zij kunnen zich niet vermaken in het boek van God.

Merkt op de droevige en ellendige staat waar zij zich in bevinden. Het is een zeker teken, dat er een deksel op haar ogen en harten ligt, dat zij nog niet gezalfd zijn met de ogenzalf van Christus, 2 Korinthe 4: 2. De God van deze wereld heeft hun ogen verblind: zij kunnen de heerlijke uitnemendheden van Gods Wet niet zien.

Het is een zeker teken dat zij niet zijn wedergeboren, want indien zij nieuw geboren kinderen waren, zij zouden begeren de redelijke onvervalste melk van Gods Woord.

Het is een zeker teken dat de Wet van God nog niet is geschreven in hun harten, en dat de Heilige Geest van God niet in hen woont.

Het is een zeker teken dat zij part noch deel hebben aan Gods Woord. Dat zij nimmer gesmaakt hebben de zoetheid die in Gods Woord is, en dat zij geen ware en oprechte liefde tot God en Zijn Woord hebben. Het is een waar spreekwoord: (Qui Regum amat, legem amat) *die de Koning lief heeft, heeft ook zijn Wet lief*. Ik mag zeggen: (Qui deus amat, legem Dei amat) *hij die God lief heeft, zal ook zijn Wet lief hebben*. Dat is niets anders dan Zijn beeld en afbeelding, Zijn uiterste wil en verbond, Zijn gezegende en genadige liefdeteken.

Daarom, als u zich niet vermaakt in Gods Wet, dan is het duidelijk, dat u zich ook niet vermaakt in de God van de Wet. Als u zich niet vermaakt in God, wil Hij Zich ook in u niet vermaken. Spreuken 1: 26: *Zo zal Ik ook in ulieder verderf lachen*.

Vraag: Hoe zal ik weten of ik mij vermaak in Gods Wet of niet?

Antwoord: U kunt het weten aan deze kentekenen.

1. De mens die vermaak heeft in Gods Woord, zal zeer bezig zijn in het overdenken en lezen van Gods Woord, en zeer dikwijls daarvan spreken. Zo zei David, Psalm 1: 2: *zijn lust is in des Heeren Wet, en hij overdenkt zijn Wet dag en nacht*. En evenzo Psalm 119: 97: *Hoe lief heb ik Uw Wet, zij is mijn betrachtting de ganse dag*. Zo ook de verzen 15, 16 en 24: *Ik zal mij zelf vermaken in uw inzettingen, Uw Woord zal ik niet vergeten*.

Een mens die vermaak schept in Gods Wet, zal deze dikwijls overdenken. zoals Christus zegt, Mattheus 6: 21: *Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart wezen*. Indien het Woord van God uw schat is, zult u dat dikwijls overdenken (Cogitatione creba, longa, profunda) *U zult het dikwijls overdenken, en als u begint daarover te denken*, u zult daarop met uw gedachten blijven wonen, zoals de bij (als het ware) woonde op de bloem, om de zoetheid daarvan uit te zuigen. U zult daarover denken met diepe en ernstige bedenkingen. U zult duiken in de onnaspeurlijke rijkdommen, die er zijn in Gods Woord. Zoals u daarover zult nadenken, zo zult u ook dikwijls en onvermoeid zijn in het lezen en herlezen daarvan, in het redeneren en spreken daarvan.

Een mens, die vermaak heeft in het jagen, is nooit vermoeid van het spreken over het jagen. Hij die vermaak heeft in de wereld, spreekt over de wereld. Als u vermaak schept in Gods woord zult u gedurig en zonder ophouden daarvan spreken.

2. Indien u vermaak schept in Gods woord, zult u zich ook vermaken in de Dienaars

van het Woord, die wettelijk door Christus geroepen zijn. Het grote werk van de bediening is het Woord van God uit te leggen en toe te eigenen. En daarom: als u een Godzalige, geleerde en wettelijke bediening van het Woord onteert of veracht, hebt u geen waar vermaak in het woord.

3. Zij die vermaak scheppen in het woord van God zullen geen kosten sparen om het woord in hun huisgezinnen te brengen. Zij willen liever duizenden van goud en zilver verlaten als Gods Woord. Want die het woord van God waardeert boven duizenden, zal zeker honderden verlaten omwille van het woord. Hij zal de honger naar het woord bitterder achten, als de honger naar het brood.

Want zo veel beter en kostelijker de ziel is als het lichaam, zo zal hem de honger van de ziel eerder en meer ontstellen, dan een lichamelijke honger.

4. Een mens, die zich echt in de Wet vermaakt, zal oprecht arbeiden om de wet te gehoorzamen, en zeer bedroefd en verontrust zijn wanneer het wordt overtreden.

1. Hij zal oprecht arbeiden om het woord te gehoorzamen. Hij zal het woord van God nemen en maken tot zijn raadsman, Psalm 119: 14: *Uw getuigenissen zijn mijn vermakingen*. Hoe bewijst hij dat? Door de navolgende woorden: *Uw getuigenissen zijn mijn raadsliden*. Hij wil het woord maken tot een (Psalm 119: 105) *Licht en Lamp voor zijne voeten*. In al zijn voornemens zal hij God vragen wat hij doen moet. Hij zal Gods woord maken tot een kompas om bij te zeilen en met David bidden, vers 35: *Doe mij treden op het pad Uwer geboden, want daarin heb ik lust*.

2. Het zal hem zeer kwellen en bedroeven wanneer anderen Gods Wet overtreden. Zo deed David, Psalm 119: 53: *Grote beroering heeft mij bevangen, vanwege die goddelozen die Uw wet verlaten*. En evenzo vers 136: *Waterbeken vlieten af uit mijn ogen, omdat zij Uw Wet niet onderhouden*.

En daarom, u die in zonden vermaak hebt, u kunt niet gezegd worden in het woord vermaak te scheppen. U die zich niet gekwetst en bedroefd voelt wanneer anderen zondigen, u bent ook niet op de rol van degenen, die zich vermaken in de Wet van God. U bent ook niet onder het getal dergenen, waarin God Zijn vermaak scheidt.

2° Nuttigheid. Laat ons het doen blijken, dat wij zijn *heilig in de daad en in waarheid*. Niet alleen heilig in de mensen, maar in *Gods Almanak*. Volgens het voorbeeld van de heilige David, weergegeven in de tekst: Laat ons het woord van God stellen tot onze vreugde en vermaking. Laat mij u aanspreken door de woorden van de Apostels Paulus, Collosensen 3: 16: *Het woord van Christus wone rijkelijk in u*, niet alleen met u, maar in u. Laat mij u aanspreken door de woorden van Christus, Johannes 3: 39: *Onderzoekt de schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben*. Het Griekse woord betekent te zoeken, zoals de mensen onder de grond zoeken naar schatten, of te zoeken zoals sommigen doen, die onder water duiken naar enig ding, dat op de grond is. Laat ons met Job de *redenen zijner mond wegleggen meer dan het ons bescheiden deel*. Laat ons het *beminnen boven goud, ja het fijnste goud*. Laat het ons aangenamer zijn *dan duizenden van goud en zilver*. Laat het ons zoeter zijn dan honig en honigraat.

U edelen, gedenkt wat Hieronimus vertelt over Nepotianus, een jong edelman van Rome, (qui longa et assidua meditatione scripturarum pectus su umfecerat Bibliolitecam Christi) *die door lange en gedurige overdenkingen zijn borst gemaakt had tot een boekkamer van Christus*.

Gedenkt wat gezegd wordt van Koning Alphonsius, dat hij veertienmaal de Bijbel had doorgelezen met de uitlegging van zijn tijd.

U Godgeleerde, denkt aan Crammer en Ridley. De eerste leerde het hele Nieuwe Testament van buiten in zijn reis naar Rome. De laatste in Pembrooks Collegie tot Cambrits. Bedenkt wat gezegd wordt van Thomas à Kempis, dat hij nergens enige rust kon vinden, als in *angulocum libello, alleen ergens in een hoek, met een boek*. Overweeg wat gezegd wordt van Beza, dat toen hij meer dan tachtig jaar oud was, hij nochtans enige Griekse hoofdstukken van Paulus zendbrieven van buiten op kon zeggen.

U vrouwen, bedenkt wat Hieronimus van Paula Eustochia, en andere vrouwen (welke bijzonder ervaren waren in de heilige schrift) verhaalt.

Laat alle mensen bedenken de uitstekende spreuk van Luther: *Dat hij zonder het woord niet begeerde in het Paradijs te leven, en met het woord kon hij genoeg in de hel leven*. Deze spreuk van Luther moet verstaan worden (cum grane salis) dat is, *met voorzichtigheid*.

Vraag: Kan een goddeloos mens zich niet vermaken in de Wet van Gods? Wordt er niet gezegd van Herodes, dat hij (Matth. 6: 20) *Johannes gaarne hoorde*? En van de steenachtige aarde, Lucas 8: 13: *Dat zij het Woord met blijdschap ontving*? Wordt er niet van de Israëlieten, die evenwel goddeloos bleven, gemeld, dat zij een lust hadden aan de kennis van Zijn wegen? *Zij hadden een lust tot God te naderen*. En van de Joden wordt getuigd, Johannes 5: 35: *Gij hebt u voor een korte tijd in zijn licht, voorgedragen door de prediking van Johannes de dooper, willen verheugen*.

Antwoord: Er is een groot en vast onderscheid tussen de vreugde, welke de ware heilige scheidt in Gods Woord, en tussen de vermaken, die in de huichelaars gevonden worden.

1. Het vermaak van een Godzalig mens is ordentelijk en tijdig. Het is een vrucht en gevolg van de overtuiging en vernedering. Want ofschoon de vreugde het voornaamste werk van de Heilige Geest is, nochtans is het niet het eerste werk. De Heilige geest overtuigt en vernedert eerst door het Woord en daarna vertroost hij. Daarom zegt Christus, Mattheus 5: 4: *zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden*. En David zegt, Psalm 126: 5: *die met tranen zaaien, zullen met vreugde maaien*.

Maar de vreugde van een huichelaar is ontijdig en onordentelijk. Het is zijn eerste werk: van de steenachtige grond wordt getuigd, Marcus 4: 16: *dat als zij het woord hoorde, hetzelfde terstond met blijdschap ontving*. Er wordt niet gezegd, dat zij het eerst met droefheid ontving en daarna met blijdschap. Hier wordt gesproken van vreugde zonder enige voorafgaande vernedering. Ja de tekst zegt, Lucas 8: 6: *dat het geen vochtigheid had en daarom is het verdord*.

Vele belijders zijn er in onze dagen, die van de zonde terstond tot de vreugde overspringen, die het ene ogenblik op de hoogste trap van de zonde zijn en het andere ogenblik op de hoogste trap van vreugde. Deze zijn gelijk de steenachtige aarde. Zij zijn weelderige Christenen. Zij zaaien voordat zij ploegen en omdat zij niet de bitterheid van de zonde kennen, zegt Lucas 8: 6: *vallen zij af in de tijd der verzoeking*.

2. De vreugde en het vermaak, dat een Godzalig mens scheidt in Gods Woord, is een welgeworteld vermaak. Het is geworteld in een nederig, Lucas 8: 15: *goed en eerlijk hart*, zoals van de goede aarde gezegd wordt.

Maar de vreugde van een huichelaar is uitwendig. Zoals zijn genaden niet oprecht zijn, zo zijn ook zijn vermakingen. Daarom wordt er getuigd van het, Lucas 8: 13: *zaad dat op een steenrots gezaaid was, dat geen wortel had en dat geen diepte van aarde had.* Mattheus 13: 5: *en daarom als de zon opgegaan was, is het verbrand en verdord.*

De Apostel Paulus ziet op zodanigen als hij zegt, Hebrëeën 6: 4: *die gesmaakt hebben het goede woord Gods.*

Het vermaak van de goddelozen in het woord is maar een proeven met de uiterste lippen en geen inzuigen. Een boven zwemmen in de rivier van Christus' bloed, maar geen onderduiken tot de grond. Een mens kan iets proeven en daar toch geen zin en lust in hebben. Nochtans koopt hij het niet, zoals de jongeman, Mattheus 19: 22: *Hij was zeer begerig om het eeuwige leven te erven.* Maar hij wilde zijn goederen niet verlaten, om het te verkrijgen. Een kok mag proeven van een spijze die hij bereid, maar de gasten en vrienden die genodigd zijn, eten het alleen.

Proeven geeft niet een hebbelijke genade te kennen. Een mens kan proeven wat hij nimmermeer verteert. De Israëlieten proefden van de eerste vruchten van het land Kanaän, en kwamen toch nooit in Kanaän.

Zodanig is het vermaak der geveinsden: het is alleen uitwendig. Maar de vreugde van een ware heilige is inwendig, vast en zelfstandig. Jeremia zei, Jeremia 15: 16: *Dat het Woord Gods was de vreugde en blijdschap zijns harten, en dat hij ze had opgegeten.* Hij proefde het niet alleen maar hij at het op. En Paulus zei: Romeinen 7: 14: *Ik heb een vermaak in de Wet Gods naar de inwendige mens.* Haar vermaking heeft diepte van aarde. Zij werden goed gekookt en verteerd.

3. Het is een uitstekende vermaking. Een Godzalig mens verblijdt zich meer in God en Zijn Woord, dan in enig werelds ding, Psalm 4: 6-8: *Verlicht Gij over ons het licht Uws aanschijns, o Heere! Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ter tijd dat haar koren en most vermenigvuldigd zijn.* Evenzo Psalm 43: 1: *Dan ga ik tot Gods altaar, tot de God mijns blijdschaps en mijner verheuging.* Zo ook Psalm 137: 6: *Indien ik Jeruzalem niet verhef boven het hoogste mijner blijdschap.* En ook Psalm. 119: 72 en 172: *De wet Uws monds is beter dan duizenden van goud en zilver. Ik heb Uw geboden lief, meer dan goud, ja meer dan het fijnste goud.*

De vermaking van de heiligen in Gods Woord, overtreft het vermaak en de vertroosting van alle schepselen. Voor de vreugde die hij in Gods Wet vindt, wil hij verkopen, Mattheus 13: 44: *al wat hij heeft, om die te verkrijgen.* Maar de vreugde van een goddeloos mens is van een mindere soort. Hij vermaakt zich meer in koren, wijn en olie, in rijkdom, wellust en eer, in spijs en drank enz.

En wanneer het komt tot een vergelijking, wil hij liever zijn geestelijke en hemelse vreugde verlaten, dan zijn makkers en wereldse vermaken. Herodes vermaakte zich wel in het woord dat Johannes de dooper predikte, maar nog meer in zijn boel Herodias. Toen hij beproefd werd, verkoos hij liever dat Johannes onthoofd werd, dan dat hij Herodias verlaten zou. De steenachtige aarde scheidt eerder van al haar geloof en vreugde, wanneer er verdrukking oprijst, dan dat zij haar staat en leven verliezen zou.

Zoals de godzaligen zich verblijden in de wereldse dingen, alsof zij zich niet verblijden na Paulus les (1 Korinthe 7: 30), zo verblijden zich de goddelozen in geestelijke dingen, alsof zij zich niet verblijden.

Al de vogels, die zowel konden vliegen als zwemmen, werden naar de oude wet onrein geacht. De goddeloze vliegt menigmaal zeer hoog in geestelijke dingen, maar hij wil zich ook baden en zwemmen in vleselijke vreugden. Zijn hart is meer genegen

tot wereldse verhogingen en lichamelijke vermaken, dan tot hemelse dingen. Dit is een teken dat hij een onrein Christen is en dat zijn vermaken in God en Zijn Woord niet oprecht zijn. Omdat het niet zijn uitstekende vermaken zijn.

4. Het is een krachtige en zielsvertroostende vermaking, vol van leven, kracht en werkzaamheid. Het wil de ziel begenadigen om alles te doen en te lijden voor God. Het verandert een gevangenis in een paradijs. Het maakt martelaarschap zo aangenaam als een bed van rozen.

Gods Woord is een beproefd wapen om ons te versterken en om ons bekwaam te maken al de verdrukkingen te verdragen, beide voor God en van God. Daarom zegt David in deze tekst *Indien Uw wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk al lang vergaan*. Zijn vermaking in de wet ondersteunde hem voor zinken en verdrinken. Het is zoals olie voor het wiel, zoals zeilen voor een schip, en zoals vleugels voor een vogel.

Maar de vreugde die een goddeloos mens heeft in het Woord, is een machteloze, dode, onvruchtbare en krachteloze vermaking. Het is als een papieren helm en een geschilderd vuur, die hem niet zal tegenhouden in het uur van tegenspoed. De personen die bij steenachtige aarde vergeleken worden, vielen af, niettegenstaande hun vreugde wanneer, Mattheus 13: *vervolging oprees om des Evangelies wil*.

Maar de vermaking van een ware heilige is een ziel-versterkende en ziel-ophoudende vermaking, Nehemia 8: 11: *De blijdschap des Heeren is haar sterkte*.

5. De vermaking die een Godzalig mens heeft in het Woord, is een zonde uitsluitende vermaking. Zij kan niet bestaan met een vermaak in enige zonde. Daarom zegt David in Psalm 119: 11: *Ik heb Uw reden in mijn hart verborgen, opdat ik tegen U niet zondigen zou*.

De zonde is een houten venster, om de ware vermaking van de geest uit te schudden. Hoewel een goddeloos mens vermaak heeft in het woord, nochtans heeft hij ook vermaak in het zondigen tegen het woord. Alhoewel Herodes Johannes zeer gaarne hoorde nochtans beminde en bewaarde hij zijn Herodias. Alhoewel de Israëlieten een lust hadden om Gods wegen te kennen, nochtans hadden zij geen vermaak om in Zijn wegen te wandelen. Zij waren als een volk dat gerechtigheid deed. Hij zegt niet dat zij inderdaad zodanig waren, maar (quasi gens) enz. *Als een volk dat gerechtigheid deed*. Alhoewel zij een lust hadden tot God te naderen, nochtans hadden zij geen vermaak om God te gehoorzamen, tot Dewelke zij naderden. Zij hadden zowel lust en vermaak in het zondigen tegen God, als in het dienen van God, Jesaja 58: 2. Het was geen zonde-uitsluitend vermaak, en daarom was het vals en nagemaakt.

6. De vermaking van de vromen is een aanwassende genade. Hoe meer de heiligen zich vermaken in Gods Woord, hoe zorgvuldiger zij zullen wezen om de wil van God te gehoorzamen, te wassen en toe te nemen in de genade van God. Daarom zegt David, Psalm 119: 167: *Mijn ziel onderhoudt Uw getuigenissen en ik heb ze zeer lief*. Evenzo, Psalm 40: 8: *Ik heb lust o mijn God, om Uw welbehagen te doen; want Uw Wet is in het midden mijns ingewands*. Omdat de wet van God in zijn hart geschreven was, daarom had hij vermaak om deze te doen, volgens deze bijzondere plaats, Psalm 119: 55 en 56 *Heere des nachts ben ik Uws Naams gedachtig geweest, en heb Uw Wet bewaard*. Welk voordeel ontving David dat hij Gods Wet bewaard had? Hij had macht om Gods Wet te onderhouden, dat is, te groeien en toe te nemen in het bewaren van de geboden. Hosea 6: 3. Zoals de profeet spreekt van de kennis van God, *dan zullen wij kennen, wij zullen vervolgen om de Heere te kennen*. Zo wij naarstig arbeiden om God

te kennen, wij zullen deze beloning hebben, dat wij begenadigd zullen zijn om Hem meer en beter te kennen. Zo mag ik zeggen van de genade van God: Hij die zijn vermaak scheidt om de Wet van God te bewaren, zal deze vergelding ontvangen, dat hij zal bekwaam gemaakt worden om de Wet van God volkomener te onderhouden.

De ware vreugde in Gods Woord is een aanwassende genade. Genade is de moeder van alle ware vermaak. Jesaja 3: 17: *Het werk der gerechtigheid zal vrede, gerustheid en zekerheid zijn in eeuwigheid.* Zoals de genade de moeder is van alle ware vermaak, zo is de vreugde haar dochter. De moeder en de dochter leven en sterven samen.

Ware geestelijke vermaak ebt en vloedt, zoals de genade ebt en vloedt. Zoals het hout is tot het vuur, olie tot de vlam, de schaduw tot het lichaam, zo is de vreugde tot de genade. (Quantum crescit in gratia, tantum dilataris in fiducia) *Zoveel u wast in genade, zoveel wordt u uitgebreid in vertrouwen.* Maar nu een goddeloos mens, hoewel hij een soort vermaak in Gods Woord heeft, nochtans is het geen vermaak van de juiste aard. Het bewijst dat er nog geen ware genade in hem is.

Een huichelaar is één en al vreugde en geen genade. Hij is een reus in blijdschap, en nog zoveel niet als een dwerg in genade. Zoals een groene telg gebonden aan een dorre en dode boom. Hij is op de hoogste trap van vreugde en nog niet eens op de laagste trap van genade.

7. De vermaak die de godzaligen hebben in Gods Woord is niet alleen een vermaak in geestelijke dingen maar ook een geestelijke vermaak, gegrond op geestelijke doelen en oorzaken. Maar de vermaak van de goddelozen, hoewel hij soms in geestelijke zaken is, evenwel is het maar een natuurlijke en vleselijke vermaak.

Zoals de godzalige de vleselijke dingen in geestelijke dingen veranderen, zo verkeren de goddelozen de geestelijke dingen in vleselijke zaken.

Augustinus voor zijn bekering, vermaakte zich zeer als hij Ambrosius hoorde preken, maar het was niet op een geestelijke wijze, maar alleen om zijn welsprekendheid.

Een goddeloos mens kan een predikant horen en volgen, en zich vermaken in zijn preken, alleen om zijn uitnemende woorden en welsprekende uitdrukkingen. Ezechiël 33: 30: *Ziet gij zijt hen als een lied der minne, en als een die schoon van stem is, of die wel speelt, daarom horen zij uw woorden, maar zij doen ze niet.* Of zij horen de predikanten uit nieuwsgierigheid omdat, zij eerst gekomen zijn. Net zoals de Israëlieten zich eerst vermaakten in het Manna, maar daarna daarvan walgden. Of hij kan hen horen, omdat zij haar personen lief hebben. Of uit een begeerte om een gedaante der kennis in hemelse dingen te verkrijgen.

De Farizeeën hadden vermaak om veel geestelijke dingen te doen uit een ijdele eer. Jehu had vermaak om Gods wil te doen, maar het was voor zijn eigen doeleinden en voordeel: (Pauci quarunt Jezum, propter Jezum) *Weinigen zoeken Jezus om Jezus.*

Stella is van dat gevoelen, dat de duivel Herodes aanraadde om Johannes gaarne te horen, hem te eren, en vele dingen te doen, opdat hij hem des te vaster en des te zekerder in zijn bezitting mocht houden. De Duivel had hem al door één zonde en daarom verwekte hij hem om sommige goede dingen te doen, opdat hij hem mocht wiegen in de slaap van vermetelheid, en opdat hij door deze goede dingen zijn geweten mocht stillen, en zijn bloedschandige daad een schone schijn geven. Zoals een mens zich kan verblijden in geestelijke dingen op een zondige grond en oorzaak.

Maar de ware heiligen verblijden zich altijd in het Woord van God. God heeft hen geboden zich daarin te vermaken. Omdat het zijn leidsman is ter heerlijkheid, de weg en het middel, waardoor hij geheiligd is. Het Woord van God is beide *Concha et Canalis*, een bak om de heerlijke verborgenheden der zaligheid te houden en een

kanaal om God en de genade in onze zielen te brengen.

Kortelijk, hij vermaakt zich in het Woord van God omdat het heilig is en zuiver: Psalm 119: 110: *Uw Woord is zeer gelouterd, en Uw knecht heeft het lief.* Dit kan een goddeloos mens niet oprecht zeggen.

8. De vermaken die een vroom mens heeft in Gods Woord, zijn zonder enige bepalingen, omstandigheden, voorbehouden en onderscheidingen. Hij vermaakt zich in het gehele Woord van God, zowel in het gebiedende en bestraffende woord als in het belovende woord. Hij aanschouwt God en Zijn wijsheid en goedheid in ieder vers. Daarom kan hij met Hiskia zeggen, Jesaja 39: 8 *Doch het Woord des Heeren dat gij gesproken hebt, is goed.* Hij heeft de gehele Wet geschreven in zijn hart. Daarom vermaakt hij zich in ieder hoofdstuk daarvan.

Maar een goddeloos mens heeft Zijn bepalingen en behoudingen. Hij vermaakt zich in Gods Woord wanneer het hem heerlijke dingen belooft, maar veracht het, wanneer het hem sommige dingen beveelt. Hij stopt zijn oren toe wanneer hij bestraft wordt.

Van de Joden wordt getuigd, dat zij zich verblijden in het licht van Johannes de Doper. Maar er wordt niet gezegd, dat zij zich vermaken in zijn hitte. Hij was een brandend en schijnend licht. Zij vermaakten zich alleen in zijn schijnende maar niet in zijn brandende licht.

Het is nauwelijks mogelijk voor een goddeloos mens, blijvende goddeloos, zich te vermaken in de brandende ijver, heiligheid en nauwgezetheid van Johannes de Doper. Maar een godzalig mens vermaakt zich altijd zowel in het licht als in de hitte van Gods Woord.

9. Het is een bijblijvend vermaak dat de vromen hebben in Gods Woord. 1 Thessalonicenzen 2: 8 *Onze God en Vader heeft ons lief gehad en gegeven een eeuwige vertroosting.* Zo ook Johannes 16: 22. *Niemand zal uw blijdschap van u wegnemen. Het is gelijk een vaste ster.*

Maar de vermaken van de goddelozen in het woord, zijn zoals het gekraak van de doornen in het vuur, en zoals het koren dat op een steenachtige aarde groeide, welke haastelijk opspringende, Lucas 8: 7: *haastelijk verdorde.* Daarom wordt van de Joden gezegd. Johannes 5: 35: *Dat zij zich voor een kleine tijd in zijn licht verblijden.* Volgens de Griekse tekst: voor een uur.

Het vermaak van de goddelozen in het woord, is als een vallende ster, wiens licht haast uitgaat. Hij vermaakt zich in het woord terwijl hij het hoort. Maar het is terstond verdwenen en vergeten. Het is als een mens die in een vermakelijke hof gaat, en zich vermaakt met de reuk van de bloemen zolang hij in de hof is. Maar een kind van God maakt een ruikertje van deze bloemen, zodat wanneer hij uit de hof gegaan is, hij zich daarmee mag verkwikken. Hij heeft vermaak Gods Wet te lezen: Psalm 119: 44, en steeds te onderhouden, altoos en eeuwig.

Laat ons, ik bid u, met al onze macht werken om deze uitstekende, welgewortelde, krachtadige, geestelijke, de zonde-uitsluitende, genade vermeerderende, en bijblijvend vermaak in het hele woord van God te ontvangen.

Vraag: Wat moeten wij doen, opdat wij bekwaam mogen worden om de wet van God tot onze vermaking te maken?

Antwoord:

1. U moet ernstig arbeiden om te kennen de uitnemendheid van Gods woord. Dit maakte dat David het woord zo hoog roemde en liefhad. Psalm 19: 7-11: *De wet des*

Heeren is volmaakt, bekerende de zielen; het getuigenis des Heeren is gewis, de slechten wijsheid gevende: de bevelen des Heeren zijn recht, verblijdende het hart; het gebod des Heeren is zuiver, verlichtende de ogen; de vreze des Heeren is rein, bestaande tot in eeuwigheid. de rechten des Heeren zijn waarheid, tezamen zijn zij rechtvaardig, zij zijn begeerlijker dan goud, ja dan veel fijn goud; en zoeter dan honig en honigzeem, ook wordt uw knecht klaarlijk door dezelve vermaand; in het houden van dien is grote loon.

Gods woord heeft God tot auteur. Daarom moet het noodzakelijk van een oneindige wijsheid en welsprekendheid zijn, namelijk de wijsheid en welsprekendheid van God. Het is zoals Iranaeus zegt: een onveranderlijke regel van het geloof, een zekere en onfeilbare leidsman naar de Hemel.

Gods woord omvat heerlijke openbaringen en ontdekkingen, die nergens anders gevonden worden. Het heeft in zich een ontdekkende, overtuigende, ziel vernederende, ziel onderwijzende, ziel bekerende en ziel vertroostende kracht en werking in haar. Als blijkt uit deze Schriftplaatsen: Hebréeën 4: 12: *Want het woord Gods is levendig en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel, en des geestes, en der samenvoegselen, en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten.* Lees evenzo: 1 Korinthe 14: 24, 25, 1 Koningen 21: 29, Psalm 119: 105, 2 Korinthe 3: 6 en Psalm 119: 50.

En daarom is het onze schuldige plicht ons te vermaken, niet alleen in het woord en in God Die het gemaakt heeft, Psalm 37: 3 *Hebt uw lust in de Heere.* Maar het wordt ook in de schrift aangewezen als ons voorrecht en grote vergelding, die God schenken wil, die zijn Sabbat heiligen. Jesaja 58: 13, 14: *Dan zult u uzelf in de Heere verlustigen.* Dit zal uw grote loon wezen.

2. U moet vast overwegen de noodzakelijkheid om deze plicht in het werk te stellen want indien u zich vermaakt in Gods wet, wil God Zich in u vermaken. Als u Gods wet bemint, zal God u beminnen. Indien u geen vermaak scheidt in Gods woord, zal God geen vermaak in u scheppen.

3. U moet God bidden om de genade van de verlichting. Wanneer u te eniger tijd de Bijbel ter hand neemt, om daarin te lezen, bid Davids gebed: *Ontdek mijn ogen, Heere! dat ik aanschouwe de wonderen van Uw Wet,* Psalm 119: 18.

De filosofen hebben opgemerkt, dat (lumen est vehiculum influenza) *het licht is de wagen van de invloed.* Zoals het de bloemen op het veld voortbrengt en het goud in de mijnen, zo is de verlichting de grond van de hele wedergeboorte. Bid God dat Hij uw ogen wil openen, zodat u de schrift zal verstaan, Lucas 24: 45, zoals Hij bij de Apostelen deed. Dat Hij wil wegnemen het deksel, dat op uw hart ligt.

4. Bid dat Hij, Die u tot schepselen gemaakt heeft, u tot nieuwe schepselen wil maken, opdat u als nieuwgeboren kinderen zeer begerig moogt zijn naar de redelijke, onvervalste melk van Gods Woord.

5. Bid of God wil volbrengen de treffende belofte uit Jeremia 31: 33 *Dat Hij Zijn wet wil schrijven in uw hart,* dan zult u zich hartelijk in Gods wet vermaken.

6. Bid God of hij u wil geven de Heilige Geest door Wiens ingeven het beschreven is, opdat u bekwaam mag zijn u daarin te vermaken.

7. Bid om een geestelijke smaak en graagte, opdat u zich niet alleen mag verblijden in geestelijke dingen, maar ook mag genieten van een geestelijk vermaak in geestelijke dingen.

Van de leeuwin wordt verhaald, dat als zij eenmaal de zoetigheid van mensenvlees heeft gesmaakt, nooit verzadigd wordt, voordat zij meer geniet.

De Godzaligen, die het goede woord Gods gesmaakt hebben, en niet alleen gesmaakt, maar ook opgegeten, en in een bekwaam voedsel verteerd hebben, zullen zich niet alleen slechts in Gods woord verblijden, maar zich daarin ook meer vermaken, dan iemand in goud, ja dan in fijn goud doet. Hij zal nooit genoeg verzadigd zijn, totdat hij uiteindelijk verzadigd is met de volheid van die God, Die het woord gemaakt heeft.

DE UITSTEKENDHEID EN PROFIJTELJKHEID VAN HET WOORD

Derde preek over Psalm 119: 92

Indien Uw Wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk allang vergaan.

Ik kom nu te spreken van de Waarheid die in de tekst duidelijk voorgesteld wordt, namelijk:

Dat het vermaken in Gods Wet voor de verdrukte heiligen een bewaarmiddel is tegen het verderf en de ondergang.

Indien uw Wet niet was geweest, al mijn vermaking, ik was in mijn druk al lang vergaan.

Het Woord van God is een heilige zalf voor de zieken, een versterking voor de stervende heiligen en een zeer kostelijke medicijn om Gods volk te bewaren van het vergaan in de tijd van de verdrukking.

Dit Woord van God hield Jacob boven van zinken, toen zijn broer Ezau verwoed op hem kwam aantrekken om hem te vernielen: Genesis 32: 12: *Gij hebt immers gezegd, Ik zal gewisselijk bij u weldoen, en Ik zal uw zaad stellen als het zand aan de zee, dat niet geteld kan worden.* De belofte van God ondersteunde hem. Dit hield Jozua eveneens het hoofd boven en maakte hem bekwaam om kloekmoedig de strijd van de Heere te strijden. Omdat God gezegd had: Jozua 1: 5: *Ik zal u niet begeven en u niet verlaten.*

Melanchton zei, dat de Landgraaf van Hessen hem in Dresden vertelde dat het hem onmogelijk was geweest de menigvuldige ellende van zulke langdurige gevangenisstraf uit te houden en te verdragen (Nisi habuisset consolationem ex verbo divino in corde suo) *zo hij in zijn hart uit Gods Woord geen vertroosting had gehad.*

Er zijn onder andere acht dingen die gezegd kunnen worden tot roem en aanprijzing van het Woord van God.

1. Het is een voorraadkamer van vermaak en vertroosting. In geen staat kan de mens wezen (uitgenomen een stand) of hij kan zielsversterkende vertroosting in Gods Woord daartegen vinden.

Zeker als u in zonden besluit voort te gaan kan het Woord u niet vertroosten, ook al dreigt zij met hel en verdoemenis. Als de God van de Hemel haar ellendig kan maken, zal Hij ze ellendig maken. Maar uitgenomen deze staat, is er geen stand zo ellendig of een mens kan hartsterkingen uit Gods Woord krijgen om hem te ondersteunen. Al bent u nog zo leeg en ontbloot van rijkdom, en zo vol van ziekten als Job was onder het Oude Testament of zoals Lazarus in het Nieuwe Testament. Zijn uw zonden (die u gewillig wilt verlaten) veel en groot? Is uw geweten grotelijks verwond en verontrust? Briest en brult de duivel tegen u met vuile verzoeken? Als is uw staat nog zo droevig, het Woord van God is krachtig om u daartegen te vertroosten. Want het is het Woord van die God, Die is een 2 Korinthe 1: 3: *God aller vertroosting.*

Geen soort van ware troost is ergens anders te vinden, dan alleen hier. Hier zijn allerlei hartversterkingen. Troost tegen lichamelijke kwellingen en troost tegen zielskwellingen.

Geen oppervorst van deze wereld zou zijn tafel met zulk een verscheidenheid van

lekkernijen kunnen stofferen als de verscheidenheid van vertroosting, voorgesteld in de spijskamer van Gods Woord.

2. Het Woord van God is niet alleen een voorraadkamer van alle ware vertroosting, maar ook de fontein waaruit deze voortkomt. Alle vertroosting die u krijgt door het lezen van goede boeken is getrokken uit dit boek. Alle verkwikkingen, die de gezanten van Christus u verschaffen, is geleend en gehaald uit deze fontein. Zoals de Koning van Israel de vrouw antwoordde die daar riep: *help mij heer Koning! Indien de Heere u niet helpt, vanwaar zal ik u helpen?* 2 Koningen 6: 26 en 27. Zo zullen alle ware dienaars van Christus tegen alle bedrukte zielen die om troost roepen zeggen als het Woord van God u niet vertroost? Al onze troost moet vandaar gehaald worden.

3. Het Woord van God zal ons vertroosten op zulken tijd wanneer geen uitwendig ding ons kan vertroosten. En dat is wanneer wij in zielsstrijd zijn en wanneer wij aan de oever van de dood zijn. Wanneer wij zeilen naar de zee van de eeuwigheid. Dan en alsdan willen de beloften van het Woord ons vertroosten.

Wanneer goud en zilver, Vader en Moeder, vrienden en geneesmeesters ellendige vertroosters zijn dan wil een belofte uit Gods woord ons met heerlijke en onuitsprekelijke blijdschap vervullen.

4. De vertroosting van het woord overtreffen alle andere vertroosting want zij zijn rein en reinigende. Zij zijn zeker en verzekerende, ja verzadigende. Ze zijn ziel versterkende, ziel vertroostende, en ziel verrukkende vermakingen, ja zij zijn duurzaam en eeuwig durende.

De wereldse vertroosting zijn niet noemenswaardig, ten dage als wij van deze vertroosting van het woord spreken. Het zijn geen consolationes, maar consolatiunculae: *het zijn geen vertroosting maar troostjes*. Op z'n best zijn het maar lichamelijke, onverzadigende, en verdwijnende vermakingen. Ja, zij zijn veeltijds zondige en ziel verdoemende vertroosting.

5. Het Woord van God is niet alleen een voorraadkamer en springbron van troost, maar ook een toetssteen, waaraan wij alle onze vermakingen en vertroosting moeten beproeven, of zij ware en dadelijke vertroosting zijn of niet.

Alle vreugde, hoop en verzekerdheid moet aan het woord beproefd worden, en indien zij niet behoorlijk daarop gegrond zijn, zijn het valse vertroosting en ziel bedriegerijen.

6. Het Woord van God is een Apothekerswinkel, of de Kast van een Medicijnmeester, waaruit wij allerlei medicijnen kunnen halen, om alle ziekten van onze ziel te genezen.

7. Wanneer u geestelijk lam, blind en stom bent en zo voort, het woord wil de blinde ogen openen, de stomme doen spreken, en de lamme doen wandelen. Indien u dood bent in zonden en overtredingen, het woord, zijnde het zwaard van de Geest, wil u levendig maken. Het Woord van God is een scherpe bijtende stof om de zonde uit uw harten te bijten. Daarom zegt David in Psalm 119: 11: *Ik heb Uw redenen in mijn hart verborgen, opdat ik tegen U niet zondigen zou.*

8. Gods woord is een geestelijk wapenhuis waaruit wij allerlei soorten van wapens kunnen halen om de duivel en zijn verzoeking tegen te staan. 2 Korinthe 10: 4:

Want de wapenen onzes krijgs zijn niet vleselijk maar krachtig door God tot nederwerping der sterkten.

Het woord van God is een kleine tas, waaruit elke David vijf gladde stenen kan halen om de duivel te vernielen. Deze vijf gladde stenen zijn vijf plaatsen uit de Heilige Schrift. Christus greep drie van deze stenen uit de tas van Gods Woord, waardoor Hij de duivel ten onderbracht, zeggende Mattheus 5: 4, 7 en 10: *Daar is geschreven.*

9. Het Woord van God is de zon van de wereld van de Christen. Zoals de zon het licht is van de natuurlijke wereld. Hier buiten is de wereld anders niet dan een verwarde klomp en een zeer duistere gevangenis. Zo is Gods woord het licht van de geestelijke wereld, zonder welke een christenmens is onder een eeuwige nacht. Daarom zegt David Psalm 119: 105: *Uw woord is een licht op mijn pad en een lamp voor mijn voet.* Wat zou de gehele wereld zijn als er geen zon was die haar verlichtte? Wat voor troost zou al het goed van deze wereld ons toebrengen als er geen woord was om ons te leren en te leiden? Want dit is het kompas van de Christenen om daarbij naar de hemel te zeilen! Het is zijn staf om daarmee naar de hemel te wandelen. Het zijn zijne geestelijke biesen of blazen om hem van zinken en verdrinken te bewaren. Het kurk om het net van zijn ziel boven te houden van zinken. De verdrukkingen zijn als het lood dat het net doet neerzakken. Het woord van God is als de kurk dat het boven houdt, dat het niet zinkt. Zo zegt David in deze tekst:

Indien Uw wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk al lang vergaan.

1^e Nuttigheid. Als het woord van God van zulk een onwaardeerbare uitstekendheid, vol uit noodzakelijkheid en van zulk een verwonderlijk gebruik is, dan:

Laat ons God danken, dat Hij ons Zijn wil in Zijn woord geopenbaard heeft. Het was een grote eer en voorrecht voor de Joden, Romeinen 3: 2: *dat haar de woorden Gods toevertrouwd waren.* En het is onze grote gelukzaligheid dat wij niet alleen dezelfde orakels van God hebben die de Joden hadden maar een toevoeging in het Nieuwe Testament om nader en helderder de verborgenheden van onze zaligheid te openbaren. Als men God moet danken voor iedere kruimel brood die wij eten, veel meer moeten wij Hem danken, dat Hij ons Zijn woord gegeven heeft, dat het brood des levens is en het enigste voedsel voor onze zielen.

Geloofd zij God, Die ons niet alleen het boek der creaturen gegeven heeft en het boek der naturen, om Hem en Zijn wil daar door te kennen, maar ook en inzonderheid dat Hij ons geschonken heeft het boek der Schriftuur. Hierdoor leren wij de dingen van God en Christus kennen, dat ons noch het boek der creaturen, noch het boek der naturen, kan openbaren.

2^e Nuttigheid. Laat ons God danken, niet alleen omdat Hij ons Zijn wil geopenbaard heeft in Zijn woord, maar omdat Hij het ons heeft nagelaten in geschrift. Voor de tijden van Mozes liet God Zijn wil zien door onmiddellijke openbaringen van de hemel. Doch 2 Petrus 1: 19 *Wij hebben het profetische Woord dat zeer vast is. Firmiorem* in de grondtekst, een vaster woord. Vaster voor ons dan een stem uit de hemel want de duivel, zegt de apostel Paulus 2 Korinthe 11: 14 *verandert zich zelfs in een Engel des lichts.* Hij heeft zijn verschijningen en openbaringen. Hij is Gods aap en bootst God na. Hij verscheen de discipelen en deed hen geloven dat het God was, die verscheen en niet de duivel. Zo vertoonde hij zich aan Saul in de gedaante van Samuël.

Als God de weg van de godsdienst en Zijn Goddelijke wil in deze dagen liet zien door

openbaringen, hoe gemakkelijk zouden de mensen bedrogen worden en duivelse bedriegerijen aannemen voor Goddelijke openbaringen? Laat ons God danken voor het beschreven woord, dat vaster en veiliger voor ons is, dan onmiddellijke openbaringen kunnen zijn.

Veel mensen zijn geneigd om te denken, dat als er een Engel van de hemel kwam, en hun Gods wil bekend maakte, dat het meer en krachtiger op hun zonde zou werken, dan het beschreven woord. Maar ik wilde wel, dat deze mensen het gesprek tussen Abraham en de Rijke man overdachten, Lukas 16: 27 - 31. (Habent Mosen et Prophetas, etc.) *Zij hebben Mozes en de profeten* indien zij door hen niet bekeerd worden, zij zullen zich niet bekeren al ware het dat er iemand uit de hel of van de hemel tot hen neder kwam.

Want het is dezelfde God die door Zijn woord en door een stem van de hemel spreekt. In de uitwendige omkleeding is alleen het onderscheid. En daarom als Gods spreken door geschrift ons niet kan verbeteren, veel minder kan het doen van Gods spreken door een stem van de hemel.

O dankt God grotelijks voor het beschreven woord. Laat ons dat dicht aankleven, en niet van de hemel enige openbaringen verwachten, als nieuwe lichten en waarheden. Maar met de Apostel Paulus zeggen, Galaten 1: 8 en 9 *Doch al ware het ook dat wij of een Engel uit de hemel u een ander Evangelie verkondigde buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt. Gelijk wij u te voren gezegd hebben, zo zeg ik ook nu wederom, indien u iemand een Evangelie verkondigt buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt.*

3^e Nuttigheid. Laat ons Gods woord waarderen boven goud, ja boven fijn goud. Laat ons dat naarstig en eerbiedig lezen, biddende God dat Hij ons dezelfde Geest wil geven die het beschreven heeft. En ons bekwaam maken om dat te verstaan en consciëntieus te oefenen. Laat we het maken tot de vreugde en blijdschap van ons hart, en zoals in onze tekst staat, laat het ons maken onze vermaking.

Maar daarvan heb ik in de voorgaande leer gesproken.

De enige beweegreden die ik nu zal gebruiken, om u te bewegen het Woord van God te maken tot uw vermaking, zal deze wezen die in de tekst is. Omdat het u kan bewaren van vergaan in de tijd van uw grootste ellende.

Het Woord van God zal u vertroosten, wanneer u dat allermeeft nodig hebt, (dat is, onder hartbezwijkende ellenden, en in het uur van de dood). Het zal u vertroosten, als alle uitwendige vertroosting en schepselen bezwijken.

Het Woord van God zal een voedsel zijn om uw zwak geloof te versterken, een medicijn om de overblijfselen van de verdorvenheden te genezen, Het zal een hartsterking wezen om uw druipende geesten en flauwe zielen levendig te maken. Het zal u maken meer dan overwinnaars van alle verzoeking en benauwdheden.

Vraag: Maar nu is de grote vraag: hoe een kind van God, Gods Woord te rade zal houden en gebruiken, zodat het een waterloop van sterkte en troost mag zijn in de dag van zijn grootste aanvechting.

Antwoord: Om dit bekwaam te mogen doen, wordt een grote mate van geestelijke wijsheid en verstand vereist. Want veel mensen is het Woord zoals Sauls wapen voor David was, hetwelk zo verdrietig en lastig voor hem was, dat hij het niet kon dragen.

Veel zijn er, die niet weten hoe zij het Woord zullen gebruiken, zodat zij daardoor vertroost worden. Zoals de vrouw van Samaria tot Christus zei, Johannes 4: 21: *De put is diep, en gij en hebt niet om te putten.* Zo mag ik zeggen, het Woord van God is een

diepe put, een fontein van het heil. Jesaja 12: 3. Maar het is diep en hoe dieper hoe zoeter, maar de meeste mensen hebben geen emmers om te putten. Hen ontbreekt een geestelijk weten om goddelijke versterkingen en vertroosting en uit deze put van de zaligheid te scheppen. En om u daarom in dit grote werk te helpen:

U moet weten:

Dat het Woord van God in drie delen ingedeeld kan worden.

In geboden.

In dreigementen.

In beloften.

En hoewel een Christen niet mag verzuimen het bevelende en dreigende Woord, nochtans, indien hij ooit het Woord van God wil maken tot een kanaal van Goddelijke vertroosting, moet hij zich benaastigen het belovende Woord te onthouden; want de beloften zijn voor de Christen een (*Magna charte coelis*) *grote hemelkaart*.

Alle troost moet gebouwd worden op een Schriftuurlijke belofte, of anderszins is het geen ware troost, maar enkel de vermetelheid. De beloften zijn (*pabulum fidei et anima fidei*) *Het voedsel van de ziel, en de ziel van het geloof*. Zoals het geloof het leven is van een Christen, zo zijn de beloften het leven van het geloof.

Het geloof is een dood geloof, als het geen beloften heeft om het levendig te maken. Zoals de beloften geen gebruik hebben, zonder geloof om deze toe te eigenen, zo heeft het geloof geen gebruik zonder een belofte om daar op te steunen.

De voornaamste reden waarom Gods volk troosteloos in haar verdrukkingen wandelt, is omdat zij de beloften niet herkauwen. De beloften zijn bijzondere en ongewone hartsterkingen, maar zoals een mens niet kan proeven de zoetheid van een hartsterking, zolang hij het niet kauwt, zo kunnen wij geen geestelijke verkwikkingen van de belofte verkrijgen, zolang wij daarover niet denken.

De beloften zijn als een mijn vol van rijke schatten, maar zolang wij niet diep graven in deze mijn, zullen wij nooit het goud en zilver verkrijgen, dat daar in verborgen is. Zo kunnen wij ook niet de ziel verrukkende troost van de beloften genieten, zolang wij niet diep daarin graven door een ernstige overdenking.

De beloften zijn als een hof vol van uitgelezen en schone bloemen, bekwaam om alle ellenden te verzoeten. Maar omdat wij niet wandelen in deze hof, en deze bloemen plukken komt het dat wij zo troosteloos en verslagen onder de kwellingen leven.

Veel uitgelezen geschiedenissen verhalen ons van de troost, die sommige van Gods heiligen ontvangen hebben van de beloften, in de dag van hun ellende.

Mr. Bilny, de gezegende martelaar, was zeer verwond in zijn geweten, omdat hij de Paapse dwalingen ondertekend had, maar hij werd grotelijks vertroost door het lezen van deze woorden: 1 Timotheüs 1: 15 *Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om de zondaars zalig te maken, onder dewelke ik de voornaaste ben.*

Beza werd ondersteund door de woorden van Christus, Johannes 10: 27 – 29 *Ik ken Mijn schapen en ik geef haar het eeuwige leven, en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken; Mijn Vader Die ze mij gegeven heeft, is meerder dan alle; en niemand kan ze rukken uit de hand van Mijn Vader.*

Mr. Bolton verhaalt ons van één die opgehouden en vertroost werd in grote verdrukking met deze les, Jesaja 26: 3 *Gij zult allerlei vrede bewaren want men heeft op U vertrouwd.* En een ander werd vertroost met Jesaja 57: 15 *Want alzo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont, en Diens Naam heilig is: Ik woon in*

de hoogte en in het heilige, en bij dien die eens verbrijzelden en nederigen geest is, opdat Ik levendig make de geest der nederigen, en opdat Ik levendig make het hart der verbrijzelden.

Ik heb een jonge huismoeder gekend die zegepralende ten hemel voer, door de verfrissing die zij vond in deze bekende plaats Mattheus 11: 28 *Komt tot Mij, allen die vermoeid en beladen zijt, Ik zal u verkwikken.* En velen zijn wonderlijk verkwikt door het lezen van Romeinen 8: 1 *Zo is er dan geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn.* Anderen zijn verkwikt geworden door deze tekst van Johannes: 1 Johannes 3: 14 *dat wij uit de dood in het leven overgebracht zijn omdat wij de broeders lief hebben.*

En in der waarheid, geen belofte is er of zij zal (indien het God belieft ons te verlichten, en ons gewin daarin aan te wijzen) ons een grote oogst van blijdschap geven.

Het is met de beloften, zoals met de preken, de preek die wij eenmaal hoorden, werkt geheel niet op ons, maar dezelfde preken op een andere tijd gehoord zijnde, kunnen ons uitermate bewegen, en de Schriftplaats welke ons soms niet vertroost, kan ons op een andere tijd veel troost toebrengen.

Twee mensen in hun geweten gekwetst, mogen beide hetzelfde hoofdstuk lezen, en dezelfde preek horen, en de één mag zijn verontrust gemoed gestild en de ander zijn kwelling vermeerderd krijgen, en de oorzaak is, dat de Geest van God het woord krachtig maakt in de één en niet in de ander.

Hoe menigmaal heeft een benauwde heilige gelezen Mattheus 11: 28, 1 Timotheüs 1: 15, Johannes 10: 27-29, Jesaja 26: 3, Jesaja 57: 15 of 1 Johannes 3: 14. En hij vond geen troost in het lezen daarvan.

Maar als de Geest van God in zijn hart komt, en zijn ogen opent, om te aanschouwen de rijke barmhartigheden, en zijn recht, opgesloten in deze beloften, zij zullen hem met troost vervullen boven alle uitdrukkingen.

En daarom als u begeert, dat het Woord van God een gereedschap is om u sterkte en troost toe te brengen, in een tijd van ziel zinkende verdrukking, moet u zich benaarstigen om de beloften te onthouden, en God bidden dat Zijn Geest u wil verlichten, en u de volheid daarvan, en uw aandeel daarin aan te wijzen.

Vraag: Hoe moeten wij de belofte gebruiken, opdat zij mogen zijn als geestelijke biezen of blazen, om ons te bewaren van in diepe wateren te zinken en te verdrinken?

Antwoord: U moet drie dingen doen.

1. U moet een register maken van de beloften.
2. U moet ernstig de beloften overwegen en daarover nadenken.
3. U moet de beloften toepassen op uw eigen ziel, als u in het bijzonder betreffende.

1. **U moet een register maken van de beloften.** U moet ze vergaderen zoals ze verspreid liggen in Gods Woord, u moet ze samenbinden in een geestelijk ruikertje. U moet doen als degene die vijlsel van goud en zilver verzamelen, u moet daarvan niets verliezen.

Elke belofte is als een stuk goud, en als een ster in het uitspansel van de hemel, en hoewel de sterren van verscheidene grootte zijn, en de één van de ander verschilt, nochtans heeft elke ster zijn schoonheid en goedheid. Zo ook zijn sommige beloften heerlijker zijn dan andere, (zoals de Zon in vergelijking tot de maan) nochtans heeft elke belofte zijn schoonheid en heerlijkheid, en zoals in een duistere nacht het sterrenlicht zeer troostrijk is, zo wil in de nacht der verdrukking de minste belofte een

benauwde ziel onuitsprekelijke troost toebrengen.

Om u te helpen een register te maken, veroorloof mij om u drie dingen in te scherpen.

1. Verzekert u het te maken in tijd van gezondheid. Wee degene die hun beloften beginnen te vergaderen, wanneer zij ze gebruiken zullen. U die de beloften veracht in een tijd van voorspoed, zult geen troost daarvan ontvangen in tegenspoed.

2. Vergeet niet alle beloften te vergaderen, die God aan Zijn eigen kinderen gedaan heeft in de dag van haar tegenspoed! Bijvoorbeeld: God heeft beloofd met ons te zijn in alle onze verdrukkingen, Jesaja 43: 2 *Wanneer u zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn; en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen, en wanneer u door het vuur zult gaan, zult u niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken.*

1. God zal met u zijn om u te beschermen en te regeren, om u te ondersteunen en te vertroosten. Als drie heiligen in de vurige oven geworpen worden, wil de Zoon van God de Vierde zijn.

2. God wil in alle onze benauwdheden benauwd zijn: Jesaja 63: 9: Hij lijdt in haar lijden, Handelingen 9: 4: *Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?*

3. De Heere wil ons bed maken in onze ziekte: *De Heere zal de vromen ondersteunen, op zijn ziekbed* Psalm 41: 4. Hij wil zich begeven tot de minste dienst om ons te verlichten en te verkwikken.

4. De Heere kent onze zielen in benauwdheden: Psalm 31: 8. *Ik zal mij verheugen en verblijden in Uw goedertierenheid, omdat Gij mijn ellende hebt aangezien, en hebt mijn ziel in benauwdheden gekend.*

5. God zal u bewaren van al dat kwaad, dat in de verdrukking is: Job 5: 19. *Uit zes benauwdheden zal Hij u verlossen, en in het zevende zal u het kwaad niet aanroeren.* God heeft niet beloofd Zijn volk van de verdrukking te bewaren, maar hij heeft beloofd hen van het kwaad daarvan te beschermen. Hoewel zij niet goed zijn in zichzelf, nochtans zullen zij tot onze goede werken zijn. Jeremia 24: 5 *De goede vijgen werden in de gevangnissen gevoerd tot haar goed.* 1 Korinthe 11: 32: *Als wij geoordeeld worden, zo worden wij van de Heere getuchtigd, opdat wij met deze wereld niet zouden verloren gaan.* Hebreeën 12: 10 *Hij kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid deelachtig zouden worden.* God heeft beloofd *dat alle dingen tot haren besten zullen werken.* Romeinen 8: 28. Niet alleen alle geboden, enzovoort, maar ook alle verdrukkingen enzovoort.

6. God heeft beloofd ons niet meer op te leggen als wij machtig zijn te dragen. En Hij zal ons òf minder lijden òf meer lijdzaamheid geven. 1 Korinthe 10: 13. *God is getrouw, Die niemand zal laten verzocht worden boven vermogen, maar zal met de verzoeking een uitkomst geven, dat wij het kunnen dragen.* Jesaja 54: 7 en 8. *Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten, maar met grote ontferming zal Ik u vergaderen. In een kleine toorn heb Ik mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen, maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik mij uwer ontfermen, zegt de Heere Uw Verlosser.*

Deze en dergelijke beloften zullen zijn als zoveel geestelijke hartsterkingen, om onze bezwaarde zielen levendig te maken, en als zoveel pilaren om ons onder de grootste benauwdheid te ondersteunen.

3. Tot volmaking van dit Register kunt u vele kostelijke boeken gebruiken, die tot dat doel beschreven zijn. Daarin zult u allerhande soorten van beloften vergaderd vinden, beide geestelijke en lichamelijke. Hoewel, laat mij u hier waarschuwen niet vergenoegd te zijn met de verzamelingen van anderen. Maar wanneer u in de Bijbel

leest, en een bekwame belofte ontmoet, waarmee het God belijft heeft uw hart te bewegen, neemt de moeite, en schrijf hem op. Zulke beloften van uw eigen hand, zullen krachtiger op uw ziel werken, dan vele andere beloften uit de verzamelingen van anderen.

Zo veel van het eerste, te weten: maakt een register van de beloften.

DENKT AAN DE BELOFTEN

Vierde preek over Psalm 119: 92

Indien Uw Wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk allang vergaan.

Die de beloften goed meent te gebruiken, opdat zij mogen zijn als geestelijke biesen om hem te bewaren van zinken en verdrinken in de diepe wateren van de verdrukking, moet niet alleen **een register maken van de beloften**, maar moet ook

2. Vast en ernstig de beloften overdenken. Eerst moet hij deze juwelen in zijn hart verzamelen en dan deze opsluiten door overdenkingen. Eerst moet hij ze maken tot zijn ruikertje, en dan daaraan ruiken.

Het Woord van God is als een hof vol schone en uitstekende beloften, als evenzoveel uitgelezen bloemen en het is onze schuldige plicht, dikwijls in deze hof te wandelen, om al de bloemen, die hier en daar verspreid zijn, te verzamelen, en deze samen te binden (indien ik zo mag spreken) met de draad van het geloof, en dan alle dagen daaraan te ruiken.

De beloften zijn de legaten van de heiligen, voor haar gemaakt en nagelaten door Christus in Zijn laatste wil en Testament. De heiligen worden daarom genoemd: *erfgenamen der beloften*. Hebréeën 6: 17. En als zij verlangen in de dag der ellende met vreugde vervuld te zijn, moeten zij naarstig zijn om deze legaten over te lezen.

De beloften zijn als de borsten van God, vol van de melk van de genade, en van de troost. Het is onze schuldige plicht, om door overdenking de melk van de genaden en van de troost, die daarin begrepen is uit te zuigen.

Wat de Profeet zegt van de Kerk van Christus kan met waarheid gezegd worden van de beloften van Christus. Verblijd u, o volk Gods, en wees vrolijk alle gij die een bijzonder recht en belang hebt in de beloften. Jesaja 66: 10 en 11: *Wees vrolijk over Jeruzalem, met vreugde, gij allen die over haar zijt treurig geweest, opdat gij moogt zuigen en verzadigd worden van de borsten harer vertroosting; opdat gij moogt uitzuigen, en u verlustigen met de glans harer heerlijkheid.*

De beloften zijn, zoals iemand ze noemde, voor de heiligen Aqua vita, *een hartsterkend water*, een hartsterking voor de heiligen. De plank van de vromen om naar de hemel te zwemmen, is een vurige wagen voor de heiligen, om naar de hemel over te varen.

De voornaamste reden, waarom zij in de tijd van de aanvechtingen zo troosteloos, verslagen, en ongelovig zijn, is omdat zij aan deze ruikertjes niet ruiken, omdat zij deze lever-kruiden niet herkauwen, omdat zij deze geestelijke legaten niet overlezen en omdat zij door ernstige overdenkingen deze troost, die in de borsten begrepen is, niet uitzuigen.

Want zoals het vuur ons niet kan verwarmen als wij daarbij niet vertoeven en zoals een bij geen honing uit de bloem kan zuigen, zolang zij daar niet op blijft zitten. Net zo min kan een kind van God versterking en vertroosting in het uur van de verzoeking van de beloften ontvangen, als hij niet ernstig en geestelijk overweegt het onderscheid tussen een vermetel zondaar en een waar kind van God ten opzichte van de beloften.

Er is een dubbel onderscheid tussen een vermetel zondaar en een arm, vernederd en een verslagen kind van God.

I. Een vermetel zondaar overdenkt niet anders dan het belovende woord, maar hij veracht het bevelende en dreigende woord.

Het woord gebiedt hem Exodus 20 en 1 Johannes 2 *De Sabbat te heiligen, de wereld niet lief te hebben, niet te begeren enig ding dat zijns naasten is*. Maar hij keert dat woord het dove oor toe. Het woord dreigt te verwoesten en te verderven een ieder, die in zijn boosheid en goddeloosheid voortgaat. Maar omdat God lijdzaam en lankmoedig is, let hij daar niet op. Maar wat het belovende woord betreft, rukt hij het weg. Hij kleeft het niet oprecht aan, hij rukt het weg voordat het hem toekomt. Zoals een spin zuigt hij het venijn van de zonde daar uit en maakt een wieg daarvan om hem in de slaap van een zondige loop te wiegen. Omdat God heeft beloofd: Ezechiël 33: 11 *Dat wanneer een zondaar zich bekeert van zijn zonde, die hij gedaan heeft, zal hij zeker leven en geenszins sterven*. Daarom schort hij zijn bekering van de zonde op.

Maar nu een arm, nederig en verslagen Christen dwaalt integendeel. Hij gedenkt gedurig over het gebiedende en dreigende woord, maar nooit overweegt hij het belovende woord dat God zegt in Mattheüs 22, Jeremia 4, Mattheus 5 en Marcus 9: *Gebied mij Hem lief te hebben van ganser harten. Dat ik mijn hart zal wassen van boosheid, mijn vijanden lief te hebben en mijn ogen uit te trekken als zij mij ergeren*. Maar ik kan deze geboden niet volbrengen. Daarom zal ik zeker nooit zalig worden. God (zegt hij) heeft gedreigd, Deuteronomium 27 *Te vervloeken een iegelijk die niet doet al wat in het boek der wet geschreven is*. Daarom ben ik zeker vervloekt. Maar hij overdenkt en betracht nooit het levende woord, want als hij dat deed, zou hij direct drie dingen gewaar worden tot zijn eeuwige vertroosting.

1. Dat God niets eist in Zijn woord als onze plicht of Hij belooft ons dat te geven ofwel de heiligen hebben God gebeden om het als Zijn gave te ontvangen. God heeft geboden Hem lief te hebben, maar Hij heeft ook beloofd, Deuteronomium 30: 6, Psalm 11: 11, Ezechiël 18: 37 *Onze harten te besnijden, om Hem lief te hebben*, enz. God gebiedt ons *Hem te vrezen, ons te bekeren van onze overtredingen*. Hij beveelt ons *onzelf een nieuw hart te maken en een nieuwe geest*.

Maar God heeft ook beloofd ons *een nieuw hart en een nieuwe geest te geven*. Ezechiël 36: 26, Jeremia 32: 26 en Handelingen 2: 18. Ja, Hij wil Zijn vrees in onze harten geven, dat wij nimmermeer van Hem wijken. Hij wil ons geven dat wij ons bekeren van onze boze wegen. Zo hebben ook de heiligen van God om deze genade en gave gebeden, als een vrucht van Gods vrije genade. Jeremia 31: 18, Klaagliederen 5: 21 *Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn, Heere, bekeer ons tot u, zo zullen wij bekeerd zijn, vernieuw onze dagen als vanouds*.

Er is niets geboden in het verbond der werken, of God heeft beloofd enigermate in ons te werken door het verbond der genade. Want Hij heeft beloofd in ons alle werken te werken. Jesaja 26: 12 *Gij hebt Heere al onze zaken uitgericht*. God heeft ook beloofd Zijn Wet, niet alleen een gebod, maar de hele Wet in onze harten te schrijven en Zijn Geest in het binnenste van ons te geven, om in Zijn geboden te wandelen, en Zijn inzettingen te onderhouden.

2. Dat God onder het verbond der genade Jeremia 32: 33, Ezechiël 36: 26 en 27 om Christus minder wil aannemen dan hij vereist in het verbond der werken: Hij vereist volmaaktheid in de trappen, maar Hij zal aannemen de volmaaktheid van de delen. Hij vereist van ons te leven zonder zonden, maar Hij zal onze oprechte voornemens om het te doen aannemen: 2 Korinthe 8: 12 *Indien te voren de volvaardigheid des gemoeds daar is, zo is iemand aangenaam naar hetgeen dat hij heeft, niet naar hetgeen hij niet heeft*.

3 Dat hoewel hij in zijn eigen persoon niet kan volbrengen al wat God geboden heeft, nochtans heeft Jezus Christus, als zijn Borg en in zijn plaats de Wet vervuld God zal de volkomen gerechtigheid van Christus aannemen om zijn onvolmaakte gerechtigheid te bedekken. Zie Galaten 3: 13, 2 Korinthe 5: 21 en 2 Korinthe 1: 30 *Dat Christus hem verlost heeft van de vloek der wet, een vloek voor hem geworden zijnde. En Hem die geen zonde gekend heeft, heeft God voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden de rechtvaardigheid Gods in Hem. Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is tot wijsheid van God, rechtvaardigheid, heiligheid en verlossing.*

De beloften van het heilig Evangelie willen de gelovigen verzekeren dat de dreigementen van de wet slangen zijn zonder prikkels. Christus heeft de kracht en het geweld daarvan weggenomen. Als een gebroken hart en een verslagen zondaar deze dingen kon overdenken zou het zijn hart ten enenmale vervullen met onuitsprekelijke blijdschap en troost. Hij zou u leiden van het verbond der werken tot het verbond der genade. Hij zou appelleren van zijn ongerechtigheid tot de gerechtigheid van Christus. Hij zou lopen van het gebiedende en dreigende woord tot het belovende woord. Hij zou zeggen: *Heere, U hebt mij bevolen om in Uw inzettingen te wandelen, en Uw geboden te onderhouden. Dit kan ik van mijzelf niet doen, maar U hebt beloofd te maken om in Uw geboden te wandelen en Uw Wet te schrijven in ons hart. Heere, geef mij genade en kracht om te doen wat u gebied.* Augustinus zei: *Domine da quod jubes, et jube quod vis, et non frustra jubebis.*

II. Een stout en vermetel zondaar overweegt altijd het belovende woord, om zichzelf in de zonden te vleien.

Hij werkt nooit om zich van zijn zonden te bekeren. Hij denkt aan de beloften, om zijn hart in zonden te verharderen maar hij denkt niet aan zijn zonde om zichzelf over de zonden te vernederen, en zichzelf van de zonde te bekeren.

Maar nu tegenovergesteld, een arm en verslagen christen overweegt zijn ongerechtigheden, en verdorvenheden, maar voert zich nooit naar de beloften, en dit veroorzaakt dat hij zo verslagen en troosteloos daar heen leeft.

De Godloze overdenkt zijn verdorvenheid en ongerechtigheid te weinig, en een verslagen Christen teveel. Als hij de beloften, zoveel overdacht, als zijn verdorvenheid, zou hij nooit zo troosteloos wandelen.

Als u het woord van God wilt maken tot een kanaal van troost in de dag van uw ellende, moet u niet alleen over het gebiedende en dreigende woord denken. maar u moet ook bijzonder het belovende woord overwegen.

De geboden en dreigementen moeten u drijven tot de beloften, u moet niet alleen overwegen uw verdorvenheden om u te vernederen, maar ook en inzonderheid de beloften om u te vertroosten.

Ik zeg niet, dat u uw verdorvenheden niet mag overwegen, maar u moet u benaastigen om de beloften daarbij te voegen. Als Abraham alleen gedacht had aan de verstorven moeder van Sara en zijn eigen lichaam, zou hij nooit geloofd hebben. Maar hij was sterk in het geloof en twijfelde niet: hij geloofde op hoop tegen hoop, dat hij een vader van vele volkeren zou worden, volgens hetgeen hem gezegd was. Romeinen 4: 19-21 *En niet verzwakt zijnde in het geloof heeft hij zijn eigen lichaam niet aangemerkt, dat alrede verstorven was, also hij omtrent honderd jaren oud was, noch ook dat de moeder in Sara verstorven was, en hij heeft aan de beloftenissen Gods niet getwijfeld door ongeloof, maar is versterkt geweest in het geloof, gevende God de eer, en ten volle verzekerd zijnde hetgeen beloofd was, Hij ook machtig was te*

doen. Als ook Sara alleen haar ouderdom had aangemerkt, had zij nooit geloofd, dat zij een kind baren zou, maar Hebr. 11: 11 *Zij zag op de belofte, en achtte Hem getrouw te zijn Die het beloofd had*. Als een kind van God nederwaarts ziet op de dodigheid van zijn hart, en alleen zijn zonden en zwakheden overweegt zal hij nooit in de dag van zijn aanvechting vertroost worden. Maar hij moet ook opwaarts zien op de beloften, deze ernstig overdenken, en vast onthouden, welke alsdan zullen zijn als sterke pilaren om hem te ondersteunen en hem te bewaren van wanhoop, in het uur van de verzoeking.

Vraag. Wat zijn de overdenkingen, die wij moeten hebben ten opzichte van de beloften in de dagen van onze ellende?

Antwoord. Ik zal ze voorstellen in negen bijzonderheden.

I. U moet denken aan de drie waarheden, die zo even verhaald zijn.

1. Dat God niet als onze plicht beveelt, wat Hij niet beloofd heeft als gave.
2. Dat God in het verbond der genade minder wil aannemen als Hij eist in het verbond der werken.
3. Dat God de gerechtigheid van Christus zal aannemen, als een voldoening voor onze ongerechtigheid, indien wij waarlijk in Christus geloven.

II. U moet overdenken de uitstekendheid en kostelijkheid van de beloften. Zij worden genoemd 2 Petrus 1: 4 *de grootste en kostelijkste* beloften. De beloften zijn kostelijk in vijf opzichten.

1. Omdat zij een kostbare prijs (namelijk het bloed van Christus) gekost hebben, om ze te verkrijgen, zijn zij ons alle gedaan in Christus om Christus 2 Korinthe 1: 20 *Zij zijn in Hem ja en amen*. Het verbond der genade (welke het pandecta, dat is, een kort begrip en het kabinet van al de beloften is) was verzegeld met Zijn bloed.
2. Omdat zij ons verzekeren grote en kostelijke dingen: zij verzekeren ons van ons recht en aandeel in God, van onze rechtvaardigmaking, verzoening, aanneming, heiligmaking en heerlijkmaking. De hemel zelf is anders niet als een Hebr. 6: 2 *erf der beloftenis*.

3. De beloften zijn een opgerolde hemel. De hemel is een ontvouwende belofte, want de beloften zijn anders niet dan het eeuwige voornemen Gods aan Zijn kinderen geopenbaard. De besluiten van God zijn Zijne verborgen beloften maar de beloften zijn Zijne geopenbaarde besluiten.

De beloften zijn de kussen van Jezus Christus. Zij ontdekken Zijn grote liefde en wanneer Hij ons dit recht en aandeel in Hem openbaart, dan kust Hij ons met de kussen van Zijn mond en vervult ons met onuitsprekelijke vreugde en heerlijkheid. Zij zijn door God gemaakt, en zij maken God tot ons Deel en Christus tot onze Zaligmaker, en de Heilige Geest tot onze Heiligmaker. Alle goede dingen zowel hier als in het hiernamaals worden ons erfdeel. Zij mogen daarom wel de grootste en kostelijkste beloften genaamd worden.

4. De beloften zijn kostelijk, omdat zij het Nieuwe Testament verhogen boven het Oude Testament. Want waarin overtreft het Nieuwe Testament het Oude, anders dan dat *het in betere beloften bevestigd is*: Hebr. 8: 7 en Hebr. 7: 19 en omdat het aanleiding geeft tot een betere hoop.

5. De beloften zijn kostelijk, omdat zij een waardigheid geven aan al de beloften van God. Een kleine genade ons gegeven, als een vrucht van Gods beloften, is meer waard dan een wereld vol zegeningen, ons gegeven alleen door de weg van Gods

voorzienigheid. Een mens kan een zegen van God ontvangen, op tweeërlei manier, of (ex largitate, of ex promisso) *of door de weg van Gods voorzienigheid of door de weg van beloften.*

1. Door de weg van Gods voorzienigheid, Psalm 115: 16 *heeft Hij de aarde de mensenkinderen gegeven.* Zo gaf hij aan Ahasvéros honderdzevenentwintig landschappen. Zo stelt Hij dikwijls over landen en mensen Daniël 4: 17 *de laagsten onder de mensen,* zoals Daniël zegt.

2. Door de weg van belofte. Zo geeft hij gezondheid, welvaren en alle uitwendige vertroosting en aan Zijn kinderen. 1 Timotheüs 4: 8 *Want de Godzaligheid heeft de belofte van deze en het toekomstige leven.* Nu moet u weten, dat de minste zegen ons gegeven, als een vrucht van de beloften, meer waard is als duizend zegeningen ons gegeven alleen door de weg van Gods voorzienigheid. Daarom zegt David: Psalm 37: 16 *Het weinige dat de rechtvaardige heeft, is beter dan de overvloed veler goddelozen,* en de reden is:

1. Omdat de zegeningen, die gegeven worden uit kracht van een belofte, tekenen zijn van Gods bijzondere liefde. Zij komen tot ons vloeien uit dezelfde liefde, waarmee God ons Christus gegeven heeft. Zij zijn een vrucht van het Verbond.

2. Omdat wij ze hebben als zegeningen. De mens kan een zegen hebben, maar niet als een zegen. De Israëlieten ontvingen onmiddellijk kwakkels van God. Dat was een zegen in zichzelf, maar zij waren hen niet gezonden als een zegen want Psalm 78: 30 en 31 zegt *Als de spijs nog was in haar mond, geschiede dat de toorn des Heeren tegen haar opging.*

De goddelozen hebben zegeningen, maar niet als zegeningen, maar als de beker in Benjamins zak, welke voor hem een strik was en geen weldaad. Maar de Godzaligen hebben de zegeningen als een zegen. Zij hebben genade daarmee om die tot Gods eer te gebruiken, zij hebben niet alleen de zegeningen, maar zij hebben ook een dankbaar hart daarvoor en een vruchtbaar hart daaronder. Dat is een zeker teken dat zij ze hebben als een zegen.

3. Omdat de zegeningen, die gegeven werden uit kracht van een belofte, voor de Godzaligen getuigen zijn van grote barmhartigheden en beginselen van betere goedertierenheden. Zij zijn niet Merces maar Arha: *niet hun bezoldiging maar hun onderpand* van de hemel. Nu een penning gegeven als een onderpand van duizend jaar, is waardiger dan vele ponden goud gegeven als een beloning.

De goddelozen hebben al de uitwendige zegeningen als hun deel, hun hemel, hun alles. Maar de Godzaligen, die de uiterlijke zegeningen hebben uit kracht van een belofte, hebben die zelf als een getuige en onderpand van de hemel, en als een beginsel en eersteling van de eeuwige barmhartigheden.

4. De beloften zijn kostelijk, omdat zij grote en kostelijke vruchten voortbrengen. Zij zijn niet alleen uitstekend in zichzelf, maar zij zijn ook in alle gelovigen zeer krachtig en werkzaam. De beloften verzegeld door het bloed van Christus, bevestigd door de eed van God, betuigd door de geest van de waarheid, overgeleverd door de hand van de barmhartigheid en ontvangen door de hand van het geloof, zijn werkende woorden. Zij brengen in de ziel van de gelovigen een ongemene vrucht voort.

Want zij hebben

1. Een heiligmakende kracht.
2. Een vertroostende macht.

1. De beloften hebben een heiligmakende kracht. Daarom wordt gezegd dat zij 2 Petrus 1: 4 *ons der Goddelijke natuur deelachtig maken.* Ik zeg de Goddelijke natuur: niet door mededeling van de Goddelijke natuur maar door deelachtigmaking van de

Goddelijke genaden. Niet in de zin van de Famelisten, (geestdrijvers; alsof wij waren vergoddelijkt tot een god of veranderd in Christus) maar in een geestelijke zin. Wij zijn door de belofte van de Goddelijke natuur deelachtig, dat is de Goddelijke genaden, waardoor wij God gelijk gemaakt worden in heiligheid. De apostel Paulus verhaalt ons dat zij een kracht hebben om 2 Korinthe 7: 1: *ons te reinigen van alle besmettingen des lichaams en der zielen*, en om te bekrachtigen *om onze heiligmaking te volbrengen in de vreze Gods*.

2. De beloften hebben een vertroostende macht. Zij zijn machtig om ons in de kwaadste dagen en noden te vertroosten. Hoe kostelijk en dierbaar is een belofte voor een benauwde christen in het uur van de uiterste bangigheid. De zon is niet troostrijker voor een mens in een duistere gevangenis, of voedsel voor een mens die bereid is van honger te sterven, of water voor een mens die van dorst versmacht. De beloften van God zijn altijd dierbaar en kostelijk, maar nooit kostelijker en aangenamer dan in tijden van ellende en zwarigheden; laat ons derhalve in zulke droevige tijden inzonderheid overwegen de kostelijkheid van de beloften.

3. U moet denken over de vrijheid van de beloften. De beloften zijn de uitwendige vertoningen en ontdekkingen van Gods eeuwige liefde tegen zijn volk. Nu geen ding bewoog God om met haar in een verbond te treden en Zichzelf aan haar te verbinden door beloften en daardoor hun schuldenaar te worden, als alleen Zijn vrije liefde en barmhartigheid. Daarom worden zij gezegd van God gegeven te zijn 2 Petrus 1: 4: *Door welke ons de grootste en kostelijkste beloften geschonken zijn*. God belooft niet alleen dat Hij ons wil liefhebben, maar dat Hij ons vrijelijk wil liefhebben en omhelzen. Hosea 14: 5 *Ik zal haar afkeringen genezen, Ik zal ze vrijwillig lief hebben*. De reden waarom God ons tot Zijn volk maakt, is niet om enige waardigheid die in ons in maar alleen om Zijn welbehagen, omdat het Hem belooft heeft zo te doen. 1 Samuël 12: 22 *Want de Heere zal Zijn volk niet vergeten, om Zijns groten Naams wil: dewijl het de Heere belooft heeft ulieden Zich tot een volk te maken*. De Heere Jezus Christus, Welke is de grote en fundamentele Belofte, de Wortel van alle andere beloften wordt vrijelijk in het Evangelie opgedragen en gegeven. Johannes 3: 16 en Openbaringen 22: 7 *Alzo lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, enz. die wil neme het water des levens om niet*.

4. U moet overdenken de vastigheid, getrouwheid en onveranderlijkheid van de beloften. Het zijn beloften van die God die Zichzelf niet kan verloochenen (Promissa has tua sunt Domine, et quis falli timet cum promittit isa veritas). Augustinus zegt: *Heer! dit zijn Uw beloften, en wie vreest bedrogen te worden, daar het de waarheid zelf belooft*. Lucas 21: 33 *Hemel en aarde zullen voorbij gaan maar niet een jota of tittel van het Woord zal voorbij gaan*.

Er is geen belofte die God gedaan heeft, al schijnt zij nog zo ongerijmd en onmogelijk voor vlees en bloed, die niet te zijner tijd zal vervuld worden, want wat Hij beloofd heeft in Zijn goedertierenheid, dat zal Hij voltrekken door Zijn almogendheid. Numeri 23: 19. *God is geen mens, dat Hij liegen zou, noch eens mensenkind dat Hem wat berouwen zou, zou Hij wat zeggen en het niet doen, en wat spreken en niet bestendig maken?*

God heeft beloofd dat dezelfde lichamen die sterven, wederom op de jongste dag zullen opgewekt worden. Dit is ongelooflijk voor de natuurlijke rede. De filosofen en vrijgeesten bspotten deze leer, wanneer zij door Paulus Handelingen 17 verkondigd wordt. Maar wat God gezegd heeft, zal Hij dat niet doen? Is de hand des Heeren

verkort? Daarom zei Christus tot de Sadduceeën. Mattheus 22: 27 *Gij dwaalt, niet wetende de schriften, noch de kracht Gods.*

God is almachtig. Daarom is Hij machtig meer te doen, dan wij kunnen bidden of denken. God heeft beloofd in de opstanding, onze verachte lichamen het heerlijk lichaam van Christus gelijkvormig te maken. Dit is onmogelijk voor het natuurlijke begrip maar merk op wat de Apostel Paulus zegt: Filippenzen 3: 21: *Wij verwachten de Zaligmaker uit de Hemel, namelijk onze Heere Jezus Christus, Die onze vernederde lichamen veranderen zal, opdat zij gelijkvormig worden aan Zijn heerlijk lichaam, naar de werking, waardoor Hij alle dingen Hemzelf kan onderwerpen.*

God heeft ook beloofd dat er een nationale of algemene bekering van de Joden zal komen. Romeinen 11: 25 en 26. Openbaringen 11: 10. *Voor het einde der wereld. Dat de koninkrijken dezer wereld zullen worden onze Heeren, en Zijn Christus.* Evenzo in Openbaringen 18: 2. Babylon zal vallen. Dit zijn de beloften van God, Die niet kan liegen. 1 Thessalonicenzen 5: 25 *Hij is getrouw, Die het gezegd heeft, Die het ook doen zal.* Hoewel deze dingen voor de mensen onmogelijk schijnen, nochtans bij God zijn alle dingen mogelijk. Mattheus 19: 26. Daarom bewijst de apostel Paulus de toekomstige bekering van de Joden, door een bewijs genomen uit de macht van God. Romeinen 11: 23 *God is machtig diezelve wederom in te enten.* Hetzelfde argument getrokken van de macht van God, brengt een andere apostel naar voren, om te bewijzen de val en ondergang van de antichrist. Openbaringen 18: 18 *Haar plagen zullen op één dag komen, namelijk, dood, rouw en honger, en zij zal met vuur verbrand worden.* De reden is: *Want sterk is de Heere, Die haar oordeelt.*

De beloften zijn een vast fundament om onze zaligheid op te bouwen. En een anker dat vast en onbeweeglijk is. Toen David bij de Filistijnen gevangen was, werd hij ondersteut door de beloften van God, dat hij niet vreesde voor hetgeen de mensen hem konden doen. Daarom verhaalt hij het driemaal: Psalm 56: *In God zal ik het Woord prijzen, in de Heere zal ik het Woord prijzen, in God zal ik het Woord prijzen:* dat is het Woord van de belofte. Ik wil niet vrezen wat mij het vlees doen kan.

De Schrift timmert alle hoop en troost van een Christen, op de *getrouwheid Gods, onze God is getrouw, door Welke gij geroepen zijt.* 1 Korinthe 1: 9, 1 Thessalonicenzen 5: 24, 1 Korinthe 10: 13, 2 Thessalonicenzen 3: 3 en Hebréeën 11: 13: *Tot de gemeenschap Zijns Zoons, onze Heere Jezus Christus. Hij Die u roept is getrouw, Die het ook doen zal. God is getrouw, Die niemand zal laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven opdat gij het kunt verdragen. De Heere is getrouw, Die zal u versterken, en bewaren van de boze. Die het belooft is getrouw, Die het ook doen zal.*

Opvallend is wat David zegt Psalm 138: 2: *Want Gij hebt vanwege uw ganse Naam Uw Woord groot gemaakt.* Welke woorden moeten verstaan worden (als David Kimhi en onze Engelse aantekening zegt: hysteron proteron) *Het achterste voor*, dat is: U hebt door Uw Woord, dat is door het volbrengen van Uw Woord en belofte, Uw Woord groot gemaakt boven alle dingen. Of als Ainsworth: Uw Woord van de beloften in Christus, en Uw getrouwheid in het volbrengen daarvan, verheft Uw Naam boven enig ding, waardoor U bekend bent geworden.

O, laat dan alle heiligen van God, die erfgenamen van de beloften zijn, gedurig over de kostelijkheid, vrijheid, vastigheid en onveranderlijkheid van de beloften denken.

5. U moet denken over de volheid en rijkdom van de beloften. De beloften zijn de opslagplaats en de schatkamer van de heiligen. Zij worden genoemd de onuitsprekelijke rijkdom van Christus. Efeze 3: 8. Het is één van de grootste titels van de heiligen, dat zij genoemd Hebréeën 6: 17 *Erfgenamen der beloften.*

De mens, die recht heeft op al de beloften van het Evangelie, is de rijkste mens in de wereld. Want God is de Zijne. En (qui habet habentum omnia, habet omnia) *en die God heeft, Die bezit alle, heeft ook alles. Christus is de zijne: en Christus is alles in allen.* De Heilige Geest is de Zijne, en die de *Heiligen Geest* heeft, Colossensen 3: 11, heeft alle goede dingen, zoals blijkt uit de vergelijking van Mattheus 7: 5 en 11 met Lucas 2: 13. In de eerste wordt gezegd, *hoeveel te meer zal Mijn Vader goede dingen geven*, enz. In de tweede plaats, *hoeveel te meer zal Mijn Vader de Heilige Geest geven*, enz. Genade en heerlijkheid en alle uitwendige goede dingen komen hem toe.

Er wordt verhaald van de grote Hertog van Guise, dat (alhoewel hij arm was, aangaande de tegenwoordige bezittingen) nochtans was hij de rijkste man in geheel Frankrijk omdat hij al de Edellieden aan zich verbonden had door hen te verhogen. Een waar en dadelijk Christen, is de rijkste mens in de wereld in beloften en verbindingen, want hij heeft de grote God ingewikkeld door beloften om te zijn zijn God, en de God van zijn zaad.

Het is zoals de Gezanten van Koning Carels van Spanje en die van Frankrijk elk de heerlijkheid van hun Koning roemden. De Spaanse Gezant zei: mijn Heer is Koning van Spanje. De Franse: de mijne van Frankrijk. De Spaanse wederom andermaal: mijn Heer is Koning van Napels, van Portugal en van Duitsland. De Franse herdubbelde: de mijne Koning van Frankrijk. De Franse hield het daarbij: mijn heer is Koning van Frankrijk, achtende dat Frankrijk de genoemde rijken van de Spanjaard overtrof.

Zo is het wanneer een goddeloos mens pocht over zijn heerlijkheid en grote bezittingen, wanneer hij roemt van duizend jaren. Dan mag een kind van God zeggen: God is de mijne, God is mijn Deel, de Schepper van de hele wereld is de mijne, Christus is mijn Zaligmaker, enzovoort. Ik ben rijker dan alle goddelozen in deze wereld.

6. U moet overdenken de wijdte en breedte van de beloften. De beloften zijn voor de heiligen Catholicon en Panacea. Dat is, *zij zijn een kruid dat alle dingen geneest.* In geen staat kan ooit een kind van God geraken, of hij kan niet alleen een belofte, maar ook een bekwame en tijdige belofte vinden, om hem in die staat te vertroosten. En hierin is inzonderheid gelegen de geestelijke uitnemendheid en hemelse wijsheid van een Christen, niet alleen om in het algemeen de beloften te verkrijgen, maar ook om te arbeiden om die uit te vinden, en uitgevonden hebbende, zulke soorten van beloften te overwegen, welke het bekwaamst en tijdigst zijn voor die staat, waarin hij geraakt is. Bijvoorbeeld indien uw staat armelijk is denkt Psalm 34: 10, Mattheus 6: 33, Hebreëen 13: 5. *Vreest den Heere, gij zijn heiligen, want die de Heere vrezen hebben aan geen ding gebrek, en alle dingen zullen u toegeworpen worden. Zijt vergenoegd met het tegenwoordige, want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet verlaten en Ik zal u niet begeven.*

Als u onvruchtbaar en zonder kinderen bent, overdenk Jesaja 56: 5: *Ik zal hem ook in Mijn huis en binnen Mijn muren een plaats en een nieuwe naam geven, beter dan de zonen en de dochteren: een eeuwige naam zal Ik een ieder van hem geven, die niet zal uitgeroeid worden.*

Als u om Christus wil vervolgd wordt, overweeg Mattheus 5: 13: *Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil want hunner is het koninkrijk der hemelen. Geliefden houdt u niet vreemd over de hitte van de verdrukking onder u, die u geschiedt tot verzoeking, alsof u iets vreemds overkwam, maar gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, also verblijd u, opdat u in de openbaring van Zijn heerlijkheid u mag verblijden en verheugen. Indien u gesmaad wordt om de naam van Christus, zo zijt gij zalig, want de geest der heerlijkheid en de geest Gods rust op u:*

wat haar aangaat hij wordt wel gelasterd, maar wat u aangaat, hij wordt verheerlijkt. Welgelukzalig is de man dien gij, o Heere tuchtigt en die Gij leert uit Uw wet. 1 Petrus 4: 12 - 14 Psalm 94: 12.

Als u ziek bent, en in vreselijke pijnen, betracht deze woorden: roept mij aan in de dag der benauwdheid, Ik zal er u uithelpen. In al hun benauwdheid was Hij benauwd. Wij weten, dat degenen die God lief hebben, alle dingen mede werken ten goede, namelijk, die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Psalm 50: 15, Jesaja 63: 3 en Romeinen 8: 28.

Zo u versmaad, gehaat, gelasterd, en vals aangeklaagd wordt bedenkt: het zij de discipel genoeg dat hij wordt gelijk zijn Meester, en de dienstknecht gelijk zijn Heer. Indien zij de Heere des huizes Beëlzebul geheten hebben, hoe veel te meer zijn huisgenoten. Zalig zijt gij als u de mensen versmaden en vervolgen. en liegende, alle kwaad tegen u spreken, om Mijnent wil. Verblijd u en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen, want alzo hebben zij vervolgd de profeten die voor u geweest zijn. Mattheus 10: 15, Mattheus 5. Zo ook de Evangelist Lucas 6: 2 en 23.

Als de Satan u kastijdt en verzoekt, en u niet machtig bent om hem te weerstaan, overdenk: De God des Vredes zal de Satan Romeinen 16: 20 haast onder uw voeten verpletteren. Doch God is getrouw, Die niemand zal laten verzocht worden boven hetgeen hij vermag, maar Hij zal ook met de verzoeking de uitkomst geven, opdat hij het kan verdragen. Het zaad der vrouw, zal de slang de kop vermorzelen. Hiertoe is de zone Gods geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou.

Als God Zijn aangezicht van u verbergt, en u in de duisternis zit en geen licht ziet, overweegt: Jesaja 50: 10, Jesaja 54: 8 en 9 Wie is er onder ulieden die de Heere vreest, die naar de stem Zijns knechts hoort? Als hij in de duisternis wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de naam des Heeren, en steune op zijn God. Voor een klein ogenblik heb Ik u verlaten, maar met grote ontferming zal Ik u vergaderen. In een kleine toorn heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen: maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen, zegt de Heere, uw Verlosser.

Als u verzwakt bent in het hopen op God en bezwijkt in het verwachten van de vervulling van Zijn beloften, denkt hierover: Jesaja 30: 18 En daarom zal de Heere wachten, opdat Hij u genadig zij, daarom zal Hij verhoogd worden, opdat Hij zich over u ontferme, want de Heere is een God des gericht, welgelukzalig zijn allen die Hem verwachten. Lees ook Jesaja 63: 3, Jesaja 40: 28 – 30 en Maleachi 4: 1 en 2.

Als u begint te sterven, en vol vrees en twijfel bent overdenk Openbaring 14: 13 Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan, ja zegt de Geest opdat zij rusten mogen van haar arbeid, en haar werken volgen met haar. Lees ook 1 Korinthe 15: 55 – 58, Hosea 13: 14, 1 Korinthe 3: 22 en 2 Korinthe 5: 1 en 8.

7. U moet denken over de verscheidenheid van de beloften en hun onderscheid van elkaar. De beloften zijn als sterren aan de hemel.

1. Wat betreft haar menigte: zij zijn zeer vele. De schrift is vervuld en versierd met beloften, zoals de hemel met sterren. Het zou goed zijn als de heiligen toonden, dat zij geestelijke sterrenkijkers waren, en dat zij zich wilden benaastigen om de natuur van deze sterren te kennen.
2. Betreffende haar schoonheid, uitstekendheid en invloeiing. Iedere ster in haar aard is zeer gediensdig en profijtelijk, zo zijn ook de beloften. En zoals de sterren allervermakelijkst zijn in de duisternis van de nacht, zo zijn de beloften troostrijk in de nacht van zwaarigheid en tegenspoed.
3. Inzonderheid vanwege haar onderscheid: want de ene ster verschilt van de andere in heerlijkheid. 1 Korinthe 15: 41 *Een ander is de heerlijkheid der zon, een*

ander der maan, en een ander der sterren. Zo veel verschillen ook de beloften van elkaar, in schoonheid en uitnemendheid.

Sommige beloften gaan over tijdelijke dingen, sommige over geestelijke, en sommige gaan over eeuwige dingen. Sommige beloften zijn met een voorbehoud, sommige zijn onbepaald. Sommige beloften zijn aan degene, die genade hebben, sommige zijn tot de genade. Sommige zijn algemene, sommige zijn bijzondere beloften. Sommige zijn oorspronkelijke, fundamentele en fonteinbeloften (zoals de beloften van God, zijnde onze God, van Jezus Christus, en van de Heilige Geest). Andere zijn aanhangende en afvloeiende beloften (zoals de beloften van alle uitwendige vertroosting hier en van het eeuwige leven hierna).

Nu is het onze schuldige plicht kennis te nemen van een ieder stuk goud, en te denken over alle beloften, zowel geestelijke, tijdelijke, als eeuwige, beide voorwaardelijke en onbepaalde, zowel van de genade als tot de genade, zowel algemene, als bijzondere. Bijzonder moeten wij overdenken de oorspronkelijke en fundamentele beloften, de fonteinbeloften, waarvan alle andere beloften als zoveel stromen en riviertjes afkomen en aflopen.

8. U moet denken over de voordeligheid en profijtelijkheid van de beloften. Ik heb u tevoren aangewezen dat zij de kanalen van de genade en troost zijn. Dat zij een ziel heiligende en zielvertroostende kracht hebben. Veroorloof mij om daar bij te voegen dat de beloften zijn:

1. De uitdrukking van de Goddelijke liefde en genegenheid.
2. Het leven en de ziel van het geloof.
3. Het anker van de hoop.
4. De vleugels van het gebed.
5. Het fundament van naarstigheid.
6. De stralen van de zon van de gerechtigheid.

En ten aanzien daarvan zijn de beloften zeer nuttig en dienstig.

1. Want de beloften zijn de uitdrukkingen van de Goddelijke liefde en genegenheid. Het is een bewijs van Gods wonderlijke liefde tot Zijn kinderen, dat het Hem belijft heeft een belofte en verbond met hen in te gaan, om hun God te zijn, en hen Christus te geven, en om Christus wil alle zegeningen hier en hiernamaals. Wij lezen, als God tot Abraham zei, dat Hij Zijn verbond met hem wilde maken, en hem zeer vermenigvuldigen, Genesis 7: 23 dat Abraham op zijn aangezicht viel, als verbaasd staande over zulke grote barmhartigheid, en dankbaar erkennende de goedheid van God tegenover hem. Evenzo lezen wij ook van David, toen God door Nathan een belofte aan hem deed, hij in Gods huis ging en bad: *Wie ben ik, Heere! en wat is mijns vaders huis, dat Gij mij hier toe gebracht hebt!* en zo voort.

De beloften zijn de kabinetten van de tedere ingewanden van God. Zij begrijpen de zoete, hartelijke en tedere liefde van God tegenover Zijn uitverkoren kinderen 2 Samuel 7: 18 en 19 *God door beloften maakt Zichzelf tot haar schuldenaar.* Nu dat God, Die aan niemand gehouden is (zelfs niet aan de engelen in de hemel) in een verbond zou treden, en Zichzelf verbinden om genade en heerlijkheid aan Zijn uitverkoren kinderen te geven, dit is een liefde, die niet uitgedrukt kan worden.

En er was niets dat God bewoog om dat te doen als Zijn vrije genade en barmhartigheid. Want hoewel God nu gehouden is uit kracht van Zijn rechtvaardigheid en getrouwheid Zijn belofte te volbrengen, nochtans was er niets dat

hem bewoog deze belofte te doen, als Zijn liefde en barmhartigheid. Zoals David zei aangaande hetgeen God hem beloofd had 2 Samuel 7: 21 *Om Uws Woords wil en naar Uw hart hebt Gij al deze grote dingen gedaan, om aan Uw knecht bekend te maken (Ex mero motum voluntatis) niet om enig ding in mij, want wat ben ik Heere!* enzovoort. Aldus ziet u hoe dat de beloften uitdrukking zijn van de Goddelijke liefde en genegenheid. In dit aanzien zijn zij zeer voordelig en gediensig. Want (magnes amoris amor) *liefde is een magneet van de liefde*. Daarom zegt de Apostel Johannes 1 Johannes 4: 19 *Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst lief gehad heeft*. Het gevoelen dat God ons lief heeft, zal een liefde in ons ontsteken, om God opnieuw lief te hebben. Zoals de stralen van de zon door hun reflectie op de muur, degene die daar langs wandelen verwarmen, zo verwarmen de stralen van Gods liefde, als zij schijnen op onze zielen, onze zielen met de liefde van God. 2 Korinthe 5: 14 *De liefde van Christus dringt ons* zegt Paulus.

Er is een dringende en dwingende kracht in de liefde. Wat deed Jakob niet om de liefde van Rachel? Hoe was Mefiboseth met liefde tegen David 2 Samuel 9: 8 ingenomen? Het is onze plicht lief te hebben, die ons haten. Alleen liefhebben die ons liefhebben, is niet anders dan een heidense en beestachtige beweging.

2. De beloften zijn het leven en de ziel van het geloof. Geloof zonder belofte is als een lichaam zonder ziel, als een verdorde bloem, waarin geen zoetheid en schoonheid meer is. Maar geloof, gefundeerd op de beloften, zal een Christen bekrachtigen om in alle heiligheid toe te nemen. Wat bewoog Abraham om zijn Vaderland en het huis van zijn Vader te verlaten, en uit te gaan, niet wetende waarheen hij ging? Niets bewoog hem om dat te doen als alleen dan God Hebrëen 11: 13, beloofd had zijn zaad te vermenigvuldigen, en hij geloofde dat.

Van alle genade is er geen genade meer bewegend tot heiligheid dan de genade van het geloof. Want het is een wereld overwinnende, hart reinigende, leven heiligende, wonderen werkende genade. Daarom moeten de beloften noodzakelijk zeer profijtelijk zijn, omdat zij het leven en de ziel van het geloof zijn.

3. De beloften zijn een anker van de hoop. Hebrëen 6: 9. De hoop word genoemd een *anker van de ziel, vast zijnde en onbewegelijk*. Maar de beloften zijn een anker van de hoop. Alle hoop op de hemel, welke niet is gefundeerd op een belofte, is geen hoop, maar vermetelheid. Vermetelheid is, wanneer een mens meent naar de hemel te gaan, maar er is geen grond, of een losse grond.

Maar de ware hoop is een hoop gefundeerd op een Schriftuurlijke belofte. De hoop gebouwd op de Goddelijke beloften, zal krachtig bewegen tot reinheid en heiligheid. Abraham, Izak en Jacob leefden als gasten en vreemdelingen op de aarde, want Hebrëen 11: 10 *zij verwachten de stad die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is*. De Papisten en Armenianen zijn ten hoogste verdwaald. Zij leren dat de zekerheid van de zaligheid een vijand van de Godzaligheid is. De schrift zegt echter het tegenovergestelde. Johannes 3: 3 *Hij die deze hoop op Hem heeft, reinige zichzelf gelijk als God rein is*. De ware hoop op de hemel zal veroorzaken, dat wij een hemels leven leiden op aarde.

4. De beloften zijn vleugels van het gebed. Het gebed is een Goddelijk kanaal om genade van de hemel in onze zielen te brengen. Het is een sleutel om de ingewanden van de barmhartigheid die in God zijn te openen. De beste weg om heiligheid te verkrijgen, is op onze knieën. Het beste gebaar, om de duivel tegen te staan, is op onze knieën, en daarom wordt het gebed niet alleen genomen als een deel van onze

geestelijke wapenrusting, maar doet dat er bij dat het moet wezen een innemsel in ieder deel daarvan: dat een ieder deel wil bekrachtigen.

De beloften zijn de vleugels van het gebed. Het gebed zonder een belofte, is als een vogel zonder vleugels. en daarom lezen wij van Jakob en Jósafat 2 Kronieken 20: 8 en 9, hoe zij God drongen met Zijn beloften in hun gebed. Zeker, de beelden van de heiligen, gevleugeld met de Goddelijke beloften, zullen haastig ten hemel opvliegen, en genade en troost in haar ziel brengen. Naar deze rekening is het dat de beloften de Christenen zo profijtelijk zijn, omdat zij haar zo gediensstig in de gebeden zijn.

Wanneer wij bidden, moeten wij God dringen met een belofte, en zeggen: *Heere, Gij hebt immers gezegd dat Gij onze harten wilt besnijden om U lief te hebben, Gij wilt onze zonden vernietigen, Gij wilt de Heilige Geest geven, hen die daarom bidden? Heere! U hebt getrouw vervuld, deze Uw eigen beloften.* En wij moeten deze grote waarheid onthouden, dat de beloften, die ons God gedaan heeft, om onze zonden te doden, grotere hulpmiddelen zijn tegen de zonden, dan onze beloften, die wij aan God gedaan hebben om onze zonden ten onder te brengen.

Veel mensen beloven in de dag van hun benauwdheid hun zonden te verlaten, en daartegen te strijden in de kracht van deze beloften. In plaats van de zonde te overwinnen, worden zij door de zonde zelf overmeesterd. Maar als wij tegen de zonden strijden in de kracht van Christus en Zijn beloften en als wij God in onze gebeden met Zijn eigen woord dringen, zullen wij op het laatst de overwinning behalen, want Hij heeft gezegd, Romeinen 6: 14: *De zonde zal over u niet heersen.*

5. De beloften zijn het fundament van de naarstigheid. De beloften maken de mensen niet lui en leeg, zoals sommige aanstootgevend zeggen maar zij zijn de grond van alle ware arbeid en naarstigheid. Daarom geeft de Apostel om ons te bewegen de ziel te reinigen, de beloften te overwegen, 2 Korinthe 7: 1, Hebréeën 13: 15: *Dewijl wij deze beloften hebben, laat ons onszelf reinigen van alle besmetting des lichaams en der zielen, en onze heiligmaking volbrengen in de vreze Gods.* Om ons te bewegen dat onze wandel zonder geldgierigheid is, voegt hij daarbij de beloften van God. *Want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten.* Om de afgoderij te vlieden, knoopt hij de beloften daaraan, 1 Korinthe 10: 13 en 14: *Want God is getrouw, Die niemand zal laten verzocht worden boven vermogen,* enz. om onszelf van de zondige gemeenschap van de goddelozen af te scheiden, voegt hij er de beloften van God bij, 2 Korinthe 6: 17 en 18: *En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige.* De Goddelijke beloften zijn grote aanmoedigingen en aansporingen tot naarstigheid.

Tegenwerping. Hoewel de voorwaardelijke beloften het fundament van de naarstigheid zijn, (omdat wij niet kunnen verkrijgen de dingen die beloofd zijn tenzij wij de voorwaarde volbrengen) nochtans zijn absolute beloften (zeggen sommige) een grond van heiligheid, en daarom besluiten zij, dat er geen absolute beloften in de schrift zijn.

Antwoord. De absolute beloften zijn in de schrift net zo als de voorwaardelijke beloften tot het fundament van de naarstigheid gemaakt. De apostel Paulus vermaant ons in Filippenzen 2: 13 en 14: *onze zaligheid te werken met vrezen en beven, want het is God, Die in u werkt, beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen.* De reden is (want God volbrengt niet hetgeen Hij belooft, al is het nog zo absoluut) dan in het naarstige en gewetensvolle gebruik van de middelen aan onze zijde. God belooft Ezechiël 36: 26: *ons te geven een nieuw hart, en een nieuwe geest,* enz. maar dan

voegt Hij daarbij: *Hierom zal Ik van het huis Israëls verzocht worden, dat Ik het hen doe.*

6. De beloften zijn stralen van Christus, de Zon van de gerechtigheid, waarin zij gefundeerd en bevestigd zijn. Zoals alle stralen in een omtrek, hoewel noch zo ver van elkaar gescheiden, een mens tot één en het hetzelfde middelpunt brengen, zo stieren alle beloften ons tot Christus, het Centrum daarvan. Want de beloften zijn niet gemaakt om enig ding in ons. Zij hebben ook geen vastigheid van ons, maar zij zijn ons in Christus en om Christus wil gemaakt.

Jezus Christus is de grond van alle zielsreiniging, ziels vertroosting en zielszaligheid. Daarom mag ik vast besluiten, dat de beloften een bijzonder profijt aanbrengen. En dat het is de schuldige plicht van al degenen die begeren heilig en troostvol te leven, de profijtelijkheid van de beloften te overwegen.

7. U moet overdenken de grote noodzakelijkheid, die op alle mensen ligt, om een bijzonder recht en aandeel in de beloften te verkrijgen. Dit doe ik daarbij om de Christenen op te wekken, om vlijtig acht te geven op de verhandeling omtrent de beloften, en om hen aan te wijzen de noodzakelijkheid om deze te overwegen.

Want hij die daar geen recht toe heeft, is in een ongelovige, hopeloze, troosteloze, wanhopige en verdoemelijke staat.

Al de gelukzaligheid van een Christen, beide hier en in het hiernamaals, bestaat inzonderheid in zijn recht en eigendom tot de beloften. De schrift zegt ons duidelijk, dat hij die Efeze 2: 12 *een vreemdeling van de beloften is, zonder God, zonder Christus en zonder hoop is*. En zodanig is de stand dergenen die vreemdelingen van de beloften zijn want alle hoop op de hemel, die niet gegrond is op een belofte, is vermetelheid en zielsbedriegerij.

Alle troost en vreugde, die niet gefundeerd is op een belofte, is zielsverleiding. Alle geloof, dat niet verankerd is op een belofte, is anders niet, dan vleierij en zielsbespotting.

Bedenk dit u die vol vreugde en troost zijt, en die u, zoals u zegt, op Christus wentelt voor uw zaligheid, zegt mij welke belofte u hebt om dit geloof, deze hoop, en deze troost op te bouwen? Er zijn duizenden in de hel, die zichzelf flatteerden door een valse hoop op de hemel. Duizenden die zichzelf beloofden naar de hemel te gaan, maar zij hadden daarvoor geen belofte van God. Zulke mensen waren de vijf dwaze maagden, Mattheus 25. Zodanig was de kerk van Laodicea, Openbaringen 3. Zulken waren de werkers van de ongerechtigheid, waarvan gesproken wordt in Mattheus 7: 24, Hosea 8: 2 en 3 en Micha 10: 11.

Onthoudt dit en laat het gedurig in uw gedachten zijn: u hebt geen waar recht en eigendom in de beloften, uw geloof is oproerigheid, uw hoop is vermetelheid en uw vreugde is uitzinnigheid. Vreemdelingen van de beloften te zijn, *is zonder God, zonder Christus, zonder hoop te zijn*. Zo veel van de tweede bijzonderheid, namelijk: denkt op de beloften.

REGELS VOOR DE JUISTE TOEPASSING VAN DE BELOFTEN

Vijfde preek over Psalm 119: 92

Indien Uw Wet niet was geweest al mijn vermaking, ik was in mijn druk allang vergaan.

Ik kom op de derde en laatste bijzonderheid: een mens die begeert, dat de beloften mogen zijn als geestelijke biezen en blazen, om hem in de diepe wateren van de verdrukking van zinken en verdrinken te bewaren, moet niet alleen daarvan een register maken, en denken aan de beloften, maar hij moet ook deze zijn eigen ziel toe-eigenen, als hem in het bijzonder toebehorende. Hij moet, zoals gezegd wordt, van de Godzalige Patriarchen, Hebreeën 11: 13 *dezelve geloven en omhelzen*: hij moet deze als zijn rijkste pand en heerlijkste erfenis omhelzen en kussen.

Dit is het voornaamste van alles, want niemand kan van een belofte troost ontvangen, die niet bekwaam is om zijn aandeel in de beloften aan te wijzen. Zoals het leven van een preek bestaat in toe-eigenen daarvan voor onszelf, zo is het leven van de belofte in de toepassing daarvan gelegen. (Quid est deus, si non est meus) *Wat is God, zo hij niet is mijn God*. Origines zegt, wat baat het mij, dat Christus vlees van een maagd heeft aangenomen, zo ik niet verzekerd ben, dat Hij mijn vlees heeft aangenomen? Welk profijt had de hoofdman van de wonderlijke overvloed die in Samaria was, toen de profeet hem voorzegde, dat hij het met zijn ogen zou zien 2 Koningen 7: 2 maar daar niet van eten? Zoals de mens die toen hij in het water begon te zinken, ziende een regenboog, welke was een teken dat de wereld nooit door water zou vergaan, zei: (Quid mihi proderit haeciris si ego peream?) *Wat baat mij deze regenboog, zo ik moet vergaan?* Zo mag ik zeggen: wat baat een mens de rijke mijnen van schatten, besloten in de beloften, als hij geen deel daarin heeft.

In de Kerk zijn drie soorten van belijders van de religie:

1. Sommigen eigenen de beloften, die geen recht daartoe hebben. Zulken zijn de vermetele zondaars, die toestaan, en zichzelf inbeelden, dat hen de beloften toekomen, die zichzelf naar de hel laten verleiden door een valse hoop in de beloften, die een zacht bed van de beloften maken, waarop zij zorgeloos in zouden slapen. Zoals Grasilus, een zotte Athener die alle schepen liet arresteren, die binnen Athene kwamen, hoewel hij geen recht daartoe had. Zo ook een vermeten zondaar eigent zich al de beloften toe, hoewel hij daar geen recht toe heeft. Hij strekt zichzelf uit buiten haar palen. Hij maakt van de voorwaardelijke beloften absolute beloften. Zulke beloften, die alleen toebehoren aan hen die in Christus zijn, eigent hij zichzelf toe, hoewel hij nog niet in Christus is. Het venijn van de zonde en van de zorgeloosheid zuigt hij uit de zoete bloem van de beloften.

2. Sommige mensen hebben een aandeel in de beloften, en weten hun aandeel. Deze leven in de hemel, terwijl zij noch op de aarde zijn, Romeinen 5 en 8 *Zij verheugen zich in de verdrukking en zijn meer dan overwinnaars over de grote verdrukking*. Deze zijn zeker en gerust van niet te vergaan in de dag van de benauwdheid. De mens die de Bijbel in zijn hand neemt, en op een goede grond kan zeggen, al de beloften begrepen in dit boek zijn mijn deel, en ik heb een recht en eigendom daartoe, deze mens is gelukkig boven alle uitdrukking.

3. Sommige mensen hebben een aandeel in de beloften, maar zij kennen haar aandeel niet, en durven haar daarom in het uur van de verzoeking deze niet toe te passen tot haar versterking en vertroosting.

Zodanigen zijn alle gebroken harten, alle verwonde, benauwde en verlaten Christenen. Zulken kunnen geen troost ontvangen van de beloften in de dag van hun ellende. Wanneer zij begint die op zichzelf toe te passen tot haar versterking blaast de duivel daarin en haar eigen wankelend hart zegt haar, dat zij de beloften kwalijk toepast, en dat die haar niet toe behoren. Wanneer een Godzalig leraar (wiens ambt het is Jesaja 50: 4 *met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken*) werkt door toepassing van die beloften haar te vertroosten, weigert haar ziel getroost te worden. Zij sluiten zichzelf uit van hun recht tot Christus en Zijn belofte, hoewel Christus niet begeert haar uit te sluiten. Zij vrezen zonder grond, dat haar namen in het zwarte boek van de verwerping geschreven zijn en dat al de vloeken van de wet haar deel zijn. Hierom is het dat zij zo troosteloos zijn en neergebogen leven in de tijd van de verdrukking.

Nu, om zodanige personen te helpen, die een waar recht en eigendom aan de beloften hebben, maar het niet weten. Die in de duisternis wandelen en geen licht zien. Die geloven dat zij hypocrieten zijn, terwijl zij het niet zijn: dat zij niet in Christus zijn, hoewel zij in Christus zijn: opdat ik een instrument van God mag zijn om zulken bekwaam te maken, dat zij de kostelijke beloften van God aan haar eigen zielen zich in het bijzonder kunnen toe-eigenen, in het uur van de verzoeking, tot haar eeuwige versterking en vertroosting, zo zal ik deze navolgende regels neer leggen.

1^e Regel

Een ieder die in een Evangelische zin gehoorzaam is in het bevelende woord van God heeft een dadelijk aandeel in het belovende woord. Hoewel u niet volkomen Gods wil kunt gehoorzamen, als u nochtans waarlijk begeert en naarstig werkt om deze in alle dingen te gehoorzamen. Als God Zijn wet heeft geschreven in uw hart, en u een Evangelische gedaante gegeven heeft, u buigende tot de oprechte gehoorzaamheid aan al Zijn geboden, hoewel niet volkomen, is dit een onbedrieglijk bewijs, dat u recht op al de beloften hebt. Dit is het wat God Zelf zegt in Exodus 20: 5: *Indien gij naarstelijk Mijn stem zult gehoorzamen, zo zult gij Mijn eigendom zijn uit alle volkeren*, enzovoort. Indien u Mijn woord inderdaad wilt gehoorzamen, niet alleen in woorden en in de schijn, maar in de daad en in waarheid. Zo ook Jeremia 7: 5 en 7: *Indien gij uw wegen en handelingen waarlijk goed zult maken, indien gij waarlijk zult recht doen tussen de man en zijn naaste, de vreemdeling, de wees, en weduwe niet zult verdrukken, en geen onschuldig bloed in deze plaats zult vergieten, en andere goden niet zult nawandelen u ten kwade, zo zal Ik u in deze plaats in het land dat Ik uw vaders gegeven heb, doen wonen van eeuw tot eeuw*. Indien u waarlijk recht zult doen, niet alleen in sommige dingen, maar in alle, niet alleen uitwendig maar ook inwendig. Deze regel is duidelijk overgeleverd door de Apostel Paulus in 1 Timotheüs 4: 9: *Godzaligheid heeft de beloften dezes en des toekomstigen levens*. Indien u een Godzalig mens bent in een Evangelische zin, dat is één die waarlijk en oprecht werkt om Godzalig te zijn; indien u Gods wil uw regel maakt om daarnaar te leven, en niet uw eigen wil, Gods eer uw einde en niet uw eigen vleeselijke inzicht, maar Gods liefde uw beginsel is; indien uw regels, doelen en beginselen Godzalig zijn, dan behoren alle beloften van dit en het toekomstige leven u toe.

Het is opmerkelijk, dat al de beloften van dit leven en de zaligheid voorwaardelijk zijn. Gelukzaligheid is gegrond op heiligheid, heerlijkheid op genade. In de schrift zult u lezen van de zegeningen van het verbond, van de band van het verbond, van de zegeningen van de beloften en van de voorwaarde van de beloften. Als u ooit uzelf

wilt verzekeren van uw aandeel in de zegeningen van het verbond, moet u zichzelf beproeven door de oprechte volbrenging van de voorwaarde. Zo is Christus aan niemand beloofd dan aan hen die geloven: vergeving van zonden alleen aan degenen, die zich bekeren en de hemel aan niemand Romeinen 2: 7 *Als aan zulken die volharden in weldoen.* Zegt mij dan, kunt u zeggen, als in Gods tegenwoordigheid, dat u ontzag voor alle geboden hebt, hoewel u in allen struikelt, nochtans ontzag voor alle geboden hebt dat u God gehoorzaam bent in de daad en in waarheid. Dat u oprecht werkt om Godzalig te zijn? Dit is een zeker teken dat alle beloften uw deel zijn, maar u die goddeloos bent en niet waarlijk goed doet, en uzelf verbetert, u die verzuimt, ondermijnt en veracht het bevelende woord, u hebt geen deel noch pand in het belovende woord.

Maar het kan gebeuren dat een bedroefd Christen (hoewel zonder rechtvaardige oorzaak) kan zeggen, dat hij vreest dat hij niet oprecht het bevelende woord gehoorzaamt. Daarom durft hij zichzelf het belovende woord niet toe te passen. Daarom doe ik daarbij de tweede regel:

2^e Regel

Hoe meer u bevreesd bent dat u geen recht op de beloften hebt, hoe meer u waarschijnlijk recht daaraan hebt. Dit spreek ik alleen tot de benauwde Christenen: niet dat ik deze vrees prijs, maar dit zeg ik: dat de vrees waar u mee bevangen bent, een waarschijnlijk teken is, dat u een aandeel hebt in de beloften. Want een vermetel zondaar twijfelt nooit aan zijn recht hierin. Hij neemt het als een maxime of grondregel, die niet kan ontkend worden, dat zij hem toebehoort. Het is een troostrijk gezegde van Mr. Greenham: wanneer u de beloften hoort, en dan in een koud zweet bent, en daar valt een vrees en beven op u, alsof zij u niet zouden toebehoren, twijfelt dan niet of zij komen u toe. Christus heeft gezegd Mattheus 11: 28: *Komt tot Mij allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven.* De profeet Jesaja roept om zodanigen die vreesachtig van hart zijn Jesaja 35: 4: *Zegt de onbedachtzamen van hart, weest sterk en vreest niet.* Hij zegt ons tot onze troost, Jesaja 66: 2: *dat God gunstig wil zien op de armen en verslagenen van geest, en die daar vreesen voor Zijn woord.*

3^e Regel

Hoe gevoeliger u bent vanwege uw eigen onwaardigheid, om op die beloften te steunen, hoe bekwamer u zult zijn om daarop te rusten. Want de beloften zijn de vrucht van vrije genade: geen ding bewoog God om met Zijn volk in een verbond te treden, en daardoor haren Schuldenaar te worden, dan Zijn vrijwillige liefde. (*Sola misericordia deducit Deum ad homines, et sola misericordia reducit homines ad Deum*). *Vrijwillige genade bracht Christus van de Hemel, en de vrijwillige genade moet ons mensen brengen in de Hemel.* Christus Zelf wordt genoemd Johannes 4: 10 *De gave Gods.* In Deuteronomium 7: 7 en 8 zegt Mozes tot de Israëlieten: *De Heere heeft geen lust tot u gehad, noch u verkoren om uw veelheid boven alle andere volkeren, want gij waart het wenigste van alle volken, maar omdat de Heere u liefhad, en omdat Hij hield de eed die Hij uw vaders gezwoeren had, heeft de Heere u met sterke hand uitgevoerd, en heeft u verlost uit het diensthuis.*

God bemint ons niet, omdat wij Zijn liefde waardig zijn, maar omdat Hij ons lief heeft, daarom maakt Hij ons waardig. Wij moeten geen waardigheid tot Christus brengen, maar moeten waardigheid van Christus halen. Daarom, als u gevoelt uw eigen nietigheid, gebrekkigheid en onwaardigheid, leunt en steunt u op de uitstekende beloften Mattheus 5: 3. *Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk*

der hemelen. Zalig zijn zij die gevoelig zijn vanwege hun geestelijke gebrekkigheid, want hun komt het Koninkrijk der Hemelen toe, also zeker, alsof zij al daarin waren.

4^e Regel

Arbeid om een aandeel te krijgen in de voornaamste fundamentele beloften. Dat zal u helpen een aandeel te verkrijgen in alle andere. De voornaamste en meest fundamentele belofte is de belofte van Christus, want alle beloften, hetzij dat zij geestelijk zijn of tijdelijk, zijn ons in Christus en door Christus gemaakt. God heeft beloofd, Hebrëeën 13: 5, Romeinen 8: 28, 1 Korinthe 3: 21 en 22, *dat Hij ons niet wil verlaten noch begeven, en dat alle dingen ons ten besten zullen werken*, dat is, zo wij in Christus zijn heeft God gezegd: *Alles is uwe, hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cefas, hetzij de wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen: Zij zijn allen uwe, doch gij zijt van Christus en Christus is Gods.* Alle dingen zijn met deze beloften, zo wij in Christus zijn.

Zo iemand enigerhande troost van enige tijdelijke beloften trekt, en hij is niet in Christus, die bedriegt zichzelf. Dit dan is uw werk, o Christen! arbeid om te verkrijgen uw aandeel in Christus. Verkrijgt u dat, u verkrijgt alles, indien geen aandeel in Christus, geen aandeel in de beloften. Als u een aandeel hebt in Christus, hebt u ook een aandeel in de beloften. Laat dit dan uw dagelijkse bezigheid en werk zijn, om uw ziel te verzekeren, dat Christus de Uwe is.

Vraag. Hoe zal ik bekwaam worden om dat te doen?

Antwoord. Tot dit einde moet u zich vlijtig benaastigen om drie dingen te weten.

1. De algemeenheid van de beloften van Christus.
2. De vrijwilligheid van de beloften van Christus.
3. De voorwaarden van de belofte van Christus.

1. De algemeenheid van de beloften van Christus. Jezus Christus is met al Zijn weldaden beloofd aan een ieder die gewillig is om Hem aan te nemen, zoals Hij in het Evangelie is geopenbaard. *De Apostelen worden belast om te gaan in de gehele wereld, om het Evangelie alle creaturen te prediken, want hij die geloofd en gedoopt wordt, die zal zalig worden*, Marcus 16: 15, 16, enz. Als u een hart hebt om te geloven, laten uw zonden zo groot zijn als zij willen, het is een eer voor Jezus Christus die te vergeven. Zoals de zee zowel grote als kleine steenrotsen bedekt, zo zal de barmhartigheid van God in Christus vergeven zowel grote als kleine zonden. Het zal Christus op die manier weinig kosten, om de schuld van grote als kleine zonden af te wassen. (Magnus de coelo venit medicus, quia magnus in terra jacebat agrotus) *De grote Medicijnmeester is gekomen van de hemel, doordat een grote patiënt op aarde lag.* Christus is een grote Medicijnmeester. David bidt Psalm 25: 11: *vergeeft mij mijne ongerechtigheid want die is groot.* Al zijn uw zonden nog zo veel bezwaard met bloedige omstandigheden, al hebt u uw zonden nog zo dikwijls herhaald en begaan. Al bent u nog zo vuil, nochtans als u kunt geloven dat er Zacharia 13: 1 *is een Fontein geopend voor het huis Davids, en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinheid.*

Daarom, laat niemand zichzelf van het recht tot Christus uitsluiten, Die gewillig is Christus aan te nemen op Christus voorwaarden. Die zichzelf uitsluit, doet het grootste ongelijk dat bedacht kan worden,

1. Aan Jezus Christus, want hij maakt Hem tot een Leugenaar. Christus heeft gezegd,

Johannes 6: 37 *Indien iemand tot Mij komt, die zal Ik geenszins uitwerpen.* En hij zegt, Christus zal mij uitwerpen, hoewel ik tot Hem kom.

2. Aan zijn ziel, want hij stort zichzelf in de verdoemenis, want Christus heeft expres gezegd, Marcus 16: 16 *die niet geloofd zal verdoemd worden.*

Tegenwerping. Ik ben bevreesd dat ik een verworpene ben, en dat God mij heeft uitgesloten, om enig aandeel in Christus te hebben.

Antwoord. Wie heeft u dat gezegd? Het is een groot bewijs dat u het niet bent, omdat de duivel u wijs wil maken dat u het bent, Deuteronomium 29: *want de verborgen dingen zijn voor de Heere onze God, maar de geopenbaarde dingen zijn voor ons en onze kinderen.* God houdt het zwarte boek van de verwerping gesloten, Hij opent het hele boek van de verkiezing voor zijn kinderen, maar het zwarte boek van de verwerping houdt Hij verzegeld.

Het is voor iemand een zonde om te denken dat hij een verworpene is, behalve als hij kan bewijzen, dat hij heeft gezondigd tegen de Heilige Geest. Deze gedachte wil hem verhinderen de middelen van de zaligheid te gebruiken, en hem doen wanhopen. Dit is een zonde van de eerste orde. Daarom wacht uzelf met de hel te liefkozen door een zondige beleefdheid. Wacht u van het opschorten en vertoeven in dat grote werk, om op Christus te steunen, op Christus bepalingen. Bedenkt, God sluit niemand uit van Christus, dan alleen hen die zich uitsluiten door ongeloof. En gedenkt, Johannes 3: 36: *Een iegelijk die de Zoon niet gelooft, zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.*

2. De vrijwilligheid van de beloften van Christus. God belooft Jezus Christus vrijelijk, Jesaja 55: 1: *O! alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja koopt zonder geld, beide wijn en melk, en dat om niet.* Christus wordt in het Evangelie gepresenteerd (sine pretio, sine merito, sine motivo) *zonder prijs, zonder verdienste, en zonder enige beweegreden van onze zijde.* Daarom zegt de Heilige Geest Openbaring 20: 17: *Die wil, die neme het water des levens om niet.*

Laat dan uw eigen onwaardigheid en onbekwaamheid u niet verhinderen om op Christus te steunen, als op uw deel. Zegt niet: ik ben niet waardig dat Christus mij zou aanzoeken of vrijmaken. Christus wil u vrijmaken, niet omdat u het waard bent, Micha 7: 18 *maar omdat Hij lust heeft in barmhartigheid.* Zeg niet, *ik ben niet genoeg vernederd en daarom ik durf niet op Christus te steunen;* want vernedering is niet vereist om ons aangenaam te maken in de ogen van Christus, maar om ons Christus aangenaam en kostelijk te maken. Als u zover vernederd bent, dat u gewillig bent Christus op de voorwaarden van Christus aan te nemen, bent u genoeg vernederd tot Goddelijke aanneming, hoewel niet tot Goddelijke genoegdoening. Iedere gestoken Israëliet, die bekwaam was op de koperen slang te zien, werd genezen, hoewel hij in verhouding niet gestoken was zoals Johannes 3: 15, de andere Israëlieten.

3. De voorwaarden van de belofte van Christus. Het is zeker dat Christus niet absoluut gegeven is zonder enige voorwaarde. Christus is niet gegeven aan een stoute zondaar, die besloten heeft zo te blijven, noch aan een dronkaard, die voorneemt in zijn dronkenschap te volharden. Die teksten, die verklaren de vrijheid van het geven van Christus, maken ook gewag van een voorwaarde, die volbracht moet worden door degenen die Christus begeren te hebben. In beiden is de voorwaarde van dorsten uitgedrukt, Jesaja 55: 1, Openbaringen 22: 15: *Laat hem die dorst komen: o alle gij*

dorstigen komt.

Vraag. Neemt het noemen van een voorwaarde niet de vrijheid van het geven van Christus weg?

Antwoord. Op geen enkele manier. De reden is, omdat de voorwaarde zelf een vrije gave van God is. De Apostel zegt, Romeinen 4: 10 *daarom is zij uit het geloof, omdat ze is naar genade.* De voorwaarde van het geloof zegt niet dat het geven van Christus niet uit genade is, Efeze 2: 8 *maar daar is het uit het geloof, opdat het mocht wezen uit genade.* Want zoals Christus Gods Gave is, zo is ook het geloof een gave van God.

Wij prediken de voorwaarden niet tot rechtvaardigmaking in een paapse zin, alsof zij uit meewarigheid de vergeving van de zonden verdienden, of in een Armeniatische zin, alsof wij enig ding kunnen doen door onze vrije wil, zonder genade om ons tot de rechtvaardigmaking te vervoegen, maar in een Schriftuurlijke zin, zeggen wij dat God al degenen, aan wie hij meent Christus vrij te besteden, vrijelijk hun ogen opent om te aanschouwen haar verloren staat buiten Christus. Hij vernedert hen onder het gevoel van hun droevige stand, en uit vrije barmhartigheid bekrachtigt Hij hen om door het geloof op Christus te steunen, en Christus aan te nemen op Zijn eigen voorwaarden. Het geloof is niet de oorzaak waarom, maar de oorzaak zonder welke God ons Christus niet wil geven.

Vraag. Maar welke is de voorwaarde waarop Christus beloofd is?

Antwoord. Er is (zo ik zo mag spreken) (conditio praeparans et disponens, et conditio applicans.) *De voorwaarde om een aandeel in Christus te verkrijgen, is eerst bereidend en schikkend, en de andere is die voorwaarde ons Christus toepassende en Hem brengende in ons bezit.*

1. De conditie vereist om ons te beschikken, prepareren, en bekwaam te maken voor onze aandeel in Christus, en deze is een gezicht van onze zonden, een gevoel daarvan, en een dadelijke gewilligheid om daarvan te scheiden.

Er is niemand gekwalificeerd naar het Evangelie om op Christus te rusten, om vergeving van zijn zonden, die niet dadelijk bereid is om van de zonden te scheiden. Niemand zal gewillig wezen zijn zonden te verlaten, (welke hij natuurlijk zo lief heeft als zichzelf) tenzij dan dat hij daarvan ziet de zondigheid en verdoemelijkheid, en enigermate de smart daarvan gevoelt. De vrouw, die de vloed des bloeds had, dacht nooit tot Christus te komen, totdat al haar geld tevergeefs aan de Medicijnmeesters ten koste was gelegd, Mattheüs 9. De verloren zoon Lucas 15, zou nooit tot zijn vader wedergekeerd zijn, als hij niet had gezien, dat hij ten enenmale verloren was door zijn dwalen.

2. De voorwaarde die ons Christus toepast, en in onze bezitting brengt is het geloof, dat daarom de eigenlijke voorwaarde van het Evangelie is waarop Christus is gegeven. Dit geloof is niet zonder meer een ontvangen en aannemen van Christus, want er zijn velen die naar Christus grijpen maar evenwel misgrijpen. Er is niemand die, wanneer hij stervende is, bereid is om Christus aan te nemen. Al de mensen van de eerste wereld waren gewillig om in de ark te gaan, toen de Zondvloed kwam. Maar deze ontvangst en aanneming van Christus heeft, als het goed is, zes eigenschappen.

1. Het is een aannemen van Christus met al Zijn toebehoren. Christus en Zijn ongunst,

versmading en armoede. Christus en Zijn kruis. Velen willen blij Christus aannemen, maar zij willen Zijn kruis niet op zich nemen. Zij willen Christus van het kruis afnemen, zoals Joseph van Arimathéa deed. Zij willen het kruis achter zich laten. Maar hij die Christus oprecht aanneemt, zal zo gewillig een kroon van doornen om Zijntwil dragen, als een kroon van goud.

2. Het is een aannemen van Christus in al Zijn ambten, als onze Koning, Priester en Profeet. Een waar gelovige is zo gewillig Christus in zijn ziel te ontvangen, als hij gewillig is dat Christus hem in Zijn hemel zou ontvangen, Hij is zo bereid, dat Christus over hem regeert, als hij is om met Christus te regeren. Hij begeert niet alleen door Christus zalig te worden, maar ook door Christus genezen en geheilgd te worden.

3. Het is een aannemen van Christus in iedere plaats van de ziel, want Christus wil in een ieder ruim komen, of in geen ruim. Een ware gelovige opent alle deuren voor Christus. Hij geeft hem het slot en de sleutel van de gehele mens en begeert dat hij zal komen en verblijven in iedere kamer.

4. Het is een aannemen van Christus en van Hem alleen, want Christus moet alleen regeren, of niet met allen. Een hypocriet wil met Christus delen en met de valse moeder het kind verdelen, maar een gelovige zegt met de Profeet Jesaja 26: 13 *Heere onze God, andere goden behalve U hebben over ons geheerst, doch door U alleen gedenken wij Uwer naam.* Met de ware moeder zal hij het God geheel geven.

5. Het is een aannemen van Christus, zowel in gezondheid als in ziekte, in voorspoed zowel als in tegenspoed, in de jonkheid zowel als in de ouderdom, in het leven zowel als in de dood. Veel mensen gebruiken Christus geheel als een Schuilplaats tegen een storm tot haar eigen einde, (als de Atheners deden met Themistocles) en als de storm over is verzaken zij hem. Veel mensen vluchten tot Christus in hun verlegenheid, als Joab deed tot de hoornen van het altaar. Als zij de duivel niet langer kunnen dienen dan denken zij om God te dienen.

Maar een ware gelovige zal God zowel zijn beste dagen als zijn slechtste dagen geven. Hij begeert niet allen te sterven in de Heere Christus, maar ook te leven voor Christus. Hij ontvangt Christus zowel in gezondheid als in ziekte, zowel als het hem goed gaat, als wanneer het hem kwalijk gaat, zowel als hij rijk is als dat hij arm is.

6. Het is een aannemen van Christus, niet voor een uur, of dag, of jaar, maar voor altijd. Het ware geloof verlooft en trouwt de ziel met Christus. Eenmaal Hosea 2 een Lidmaat van Christus, voor altijd een Lidmaat. Nu er is geen kind van God (van wat voor slag hij is) hoewel hij maar zij als een thee in Christus lichaam, of hij kan waarlijk zeggen, dat hij gewillig is Jezus Christus met al Zijn eigenschappen aan te nemen, de gehele Christus met al Zijn toebehoren aan te nemen en Hem alleen aan te nemen in een ieder ruim in gezondheid, en altijd.

Daarom laat noch de duivel, noch uw ongelovig hart of uw melancholieke inbeelding, u terughouden te geloven, dat Jezus Christus uw part en Deel is; en dat u een aandeel hebt in de voornaamste en meest fundamentele beloften, en door die in alle andere. Doet met Christus als de 2 Koningen 4: 27 *Sunamitische vrouw* deed met de Profeet *zij greep zijn voeten.* Laat niet toe dat de Duivel u afstoot om Christus aan de grijpen. Och dat daar deze dag een gezegend en gelukkig huwelijk tussen Jezus Christus en een ieder benauwd Christen mag wezen.

Tegenwerping. Maar gesteld dat ik bereid en willig ben om Christus op de voorwaarden van Christus aan te nemen, kan ik verzekerd wezen dat Christus mij wil aannemen?

Antwoord. Ja, zonder twijfel, want Hij heeft gezegd dat Hij wil, en Hij is de waarheid Zelf. Hij kan niet liegen. Zeker, een arm verwond zondaar zal soms Johannes 6: 37, Jesaja 55: 1, Openbaringen 22: 15 bekennen dat hij gewillig is Christus aan te nemen op zijn eigen voorwaarden, maar hij is bevreesd dat Christus weigeren zal hem aan te nemen. Maar dat is een onnodige vrees, want Christus wil geenszins weigeren aan te nemen die tot Hem komen: Johannes 1: 12 en Johannes 5: 24 *Zo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden, die in Zijn Naam geloven. Die in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven, hij komt niet in de verdoemenis maar is door de dood doorgedaan in het eeuwige leven.* Tot zover over de vierde regel.

Indien deze regels, tot zover behandeld, u niet bekwaam kunnen maken de beloften toe te passen, om u te bewaren van zinken en verdrinken in de dag van de benauwdheid, laat mij daar bij doen.

5^e Regel

Als u niet kon aangrijpen de beloften die gedaan zijn aan degene, die in de hoogste trap van Christus school zijn, grijpt aan de beloften die gedaan zijn aan degenen, die in de laagste bank zitten. In Christus school zijn verscheidene soorten van leerjongens. Sommige zijn in de hoogste bank, sommige in de middelste, sommige in laagste. Sommige zijn kinderen in Christus school, sommige zijn volwassen Christenen, sommige verhevene cederbomen, sommige lage bossen. U moet weten dat onze schuldige plicht is te arbeiden om in de hoogste trap te zijn. Die zegt dat hij genade genoeg heeft, heeft geen genade. (Qui dixit fuscit deficit: non progredi, est regredi) *Die gezegd heeft, het is genoeg, die verliest; en niet voort te gaan, is terug te gaan.* Hij die steken blijft in zijn arbeid naar genade had nooit ware genade: wij moeten arbeiden *om volmaakt te zijn*, Mattheus 5: 48 *gelijk God volmaakt is.*

Evenwel moet hij ook weten, dat hij die een oprecht scholier in de school van Christus is, in een gelukkige staat is, hoewel hij de beste scholier niet is. Dit is onze plicht, zo te zien op de treffelijke gaven van andere, dat wij daardoor mogen aangespoord worden tot een verdere voorgang in de genade. En niet zo, dat wij daardoor zouden kleinmoedig worden. Vele benauwde Christenen zijn als degenen, die zo lang staan te kijken naar de glans van de zon, dat als zij in hun huizen komen, zij niet zien kunnen. Zo ook deze, zij starogen zolang op de overtreffende uitnemendheden die in hun broeders zijn, dat zij geheel blind zijn hun eigen ogen. Zij kunnen geen genade in zichzelf zien, en zijn genegen hieruit te besluiten dat ze uit Gods gunst zijn. Maar dit is een (non sequitur) *een vals besluit*. De voet moet niet zeggen, dat zij geen lid van het lichaam is, omdat zij zulk een uitstekend lid niet is als het hoofd of het hart. Wij moeten veeleer met een Martelaar zeggen: *geprezen zij God dat ik een lidmaat ben in Christus lichaam, alhoewel het zwakste en laagste lidmaat.* Hoewel wij niet vergenoegd moeten zijn dat wij zwakke Christenen zijn, evenwel moeten wij daarom niet zeggen dat wij geen Christenen zijn.

Wanneer wij onder grote verzoeking of verdrukking zijn, indien wij onszelf de beloften die aan de uitstekende heiligen van de hoogste trap gedaan zijn, tot onze troost niet kunnen toe-eigenen, laten wij die beloften, die aan de ware heiligen gedaan

zijn, onszelf toepassen, als waren zij gedaan aan de allerminste. Hierdoor zullen wij (door Gods zegen) onze zielen wonderlijk versterkt en vertroost vinden, als bijvoorbeeld Christus zegt: *Mattheus 5: 3 Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen.* En daarom, hoewel u niet rijk bent in genade, nochtans als u arm van geest bent, bent u gelukkig. Christus zegt: *Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.* Hoewel u niet kunt leven zonder zonde, nochtans als u treurt over uw eigen zonden en over die van anderen, zo bent u gelukkig.

Christus zegt: *Mattheus 5: 6 Zalig zijn zij die honger en dorst naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.* Hoewel u in uzelf een zeer groot gebrek aan gerechtigheid bevindt, nochtans als u daarnaar hongert en dorst, bent u gelukkig.

Christus zegt: *Mattheus 11: 28 Komt tot Mij allen die vermoeid en belast bent, en ik zal u rust geven.* Deze tekst is een albasten doos vol van kostelijke vertroosting. Indien uw zonden u een last zijn, Christus zal u verlichten. Als u deze met u omsleept, niet als een gouden keten om uw hals, maar als een ijzeren keten om uw voeten. Als u waarlijk daarmee beladen bent, Christus wil deze van uw schouders afnemen en op de Zijne leggen.

Christus zegt *dat hij het gekrookte riet niet zal verbreken, Mattheus 12: 20, en dat Hij de rokende vlaswiek niet wil uitblussen, totdat Hij het oordeel zal uitbrengen tot overwinning.* Indien u maar genade hebt als een rokende vlaswiek, wil Christus het niet uitblussen, maar bijstaan en opblazen, totdat het tot een grote stam uitbarst.

Christus zegt, *Mattheus 9: 12 en 13 Die gezond zijn, hebben de Medicijnmeester niet van node, maar zij die ziek zijn, want Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen maar zondaars tot bekering. Zo u een zondezieke zondaar bent, uw naam is in Christus commissie, Hij is gekomen om u zalig te maken.*

Christus zegt *Mattheus 18: 11 De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.* Als u zichzelf denkt in een verloren staat te zijn, u bent onder het getal dergenen, waarom Christus gekomen is om zalig te maken.

De Apostel Paulus zegt *Romeinen 8: Daar is geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de geest.* Hoewel u noch veel vleselijke verdorvenheid in u hebt en soms overvallen bent met zonde, nochtans als u niet wandelt naar het vlees, gelijk een knecht achter zijn Heer, maar als u naar de geest wandelt, is er geen verdoemenis voor u.

De Apostel Johannes zegt *1 Johannes 1: 9, indien wij onze zonden belijden, God is getrouw en rechtvaardig, dat Hij onze zonden vergeve, enzovoort.* Indien wij onze zonden belijden met verfoeiing daarvan, met bloedend hart, en met een oprecht voornemen om ze te verlaten, God is gehouden, uit kracht van Zijn belofte, ons te vergeven, anders was Hij ontrouw.

De Apostel Paulus zegt *Filippenzen 1: 6, die in ons het goede werk begonnen heeft, zal het ook volbrengen tot op de dag Jezus Christus.* Daarom als u de waarheid hebt van de genade, hoewel zo klein als het graan van mosterdzaad, twijfelt niet of God zal u in het naarstig gebruik van de middelen bekwaam maken om te volharden. Ik mag daarbij doen: God belooft *Nehemia 1: 11 dat Zijn oren opmerkende zullen zijn op het gebed dergenen, die lust hebben om Zijn Naam te vrezen.* En evenzo, *Jesaja 26: 11, Jesaja 65: 1, Jesaja 55: 1, Openbaringen 22: 15 en Joh. 6: 37.* Doch dit is genoeg.

6^e Regel

Als u zelf in de verdrukking tot uw troost niet kan toepassen de voorwaardelijke beloften, grijpt dan de absolute beloften aan. Ik heb u tevoren gezegd, dat sommige voorwaardelijk zijn, sommige absoluut, sommige tot genade, sommige van genade,

sommige aan de Godzalige, sommige om ons Godzalig te maken. God heeft niet alleen beloofd te vergeven, die zich bekeren, maar Hij heeft ook beloofd Handelingen 11: 31 *de bekering zelf te geven*. Niet alleen belooft Hij te rechtvaardigen degene die gelooft, maar Hij wil ook de genade Filippenzen 1: 29 *geven om te geloven*. God heeft niet alleen beloofd de Hemel te geven, die hem lief hebben, maar hij wil ons ook de genade geven Deuteronomium 30: 6 *om Hem lief te hebben*. Hij wil niet alleen zalig maken die standvastig blijven, maar Hij wil ons ook bekwaam maken om te volharden, gevende Jeremia 32: 40 *Zijn vreze in onze harten, dat wij nimmermeer van Hem wijken*.

En daarom indien u de beloften, die de Godzaligen gedaan zijn niet kunt aankleven, toepassende zodanigen die gemaakt zijn om ons Godzalig te maken, indien u niet kunt eigenen de beloften, die gedaan zijn, degenen, die zich bekeren, geloven en volharden, toepassende zodanige, waarin God ons beloofd heeft te geven, om te geloven, bekeren en volharden. Als u niet kunt toepassen de voorwaardelijke beloften, grijpt en kleeft aan de absolute beloften.

Dit onderscheid en deze overeenkomsten zijn er tussen de voorwaardelijke en absolute beloften.

1. Aangaande de voorwaardelijke beloften.

1. Alle beloften van het leven en de zaligheid zijn voorwaardelijk.
2. Voorwaardelijke beloften zijn de vrucht van de vrije genade, zowel als de absolute. Het is de vrije genade, welke ons bekrachtigt om de voorwaardelijke te volbrengen en het is de vrije genade, die God bewoog zulke goede barmhartigheden te beloven op zulke voorwaarden.
3. Zij zijn de vrucht van de rijke genade en ongemene barmhartigheden, zowel als de absolute beloften,
4. Zij zijn van een grote nuttigheid om een luie en trage Christen op te wekken, en aan te moedigen tot naarstigheid, om zijn roeping en verkiezing vast te maken. Want niemand kan de zegen ontvangen, die beloofd is, of hij moet volbrengen de voorwaarde die daarbij gevoegd is.
5. Zij zijn toetsstenen om ons recht en aandeel in de beloften te beproeven want wie verzuimt de voorwaarde te volbrengen, kan geen recht en eigendom in de beloofde zegen vereisen, welke op het volbrengen daarvan beloofd is.

2. Aangaande de absolute beloften.

1. Hoewel de beloften tot genade voorwaardelijk zijn, nochtans zijn beloften van genade absoluut, en zij zijn door God gemaakt in Christus, ten goede van Zijn uitverkoren kinderen, volgens het zeggen van David: Psalm 2: 5 *Eist van mij en Ik zal u de heidenen geven tot uw erfdeel, en de uiterste delen der aarde tot uw bezittingen*.
2. Geen beloften zijn zo absoluut, dat zij van onze zijde alle naarstigheid zouden uitsluiten; want God zal de dingen die Hij belooft, voor ons, en door ons doen. Wij werken, maar het is God, Die al onze werken in ons en voor ons werkt Jesaja 26: 11.
3. De absolute beloften zijn de fundamente van naarstigheid, zowel als de voorwaardelijke; 2 Korinthe 6: 1. De waarheid hiervan heb ik in de voorgaande preek bewezen.
4. Absolute beloften zijn onbetwistbare bewijsredenen, van Gods bijzondere verkiezing en van de volständigkeit van de heiligen.

Daar zijn enige bijzondere uitverkorenen, waaraan God in het gebruik van de middelen, absoluut beloofd heeft, Zijn wetten in hun harten te schrijven, om in Zijn

wegen te wandelen, ja hen onfeilbaar en onberouwelijk, de bekering, geloof en volharding te geven. De belofte van de eerste genade en van de kronende genade, is absoluut. Daarom moet de leer van Gods bijzondere verkiezing en volharding noodzakelijk waarachtig zijn.

Absolute beloften zijn krachtige steunsels voor verwonde gewetens, en ongemene hartsterkingen voor kleinmoedige en wanhopende Christenen. Wanneer u in het duister zit en geen licht ziet, vliedt van de voorwaardelijke tot de absolute beloften, en zegt: Heere, U hebt niet alleen beloofd vergeving te geven aan die zich bekeren, maar hebt ook Christus verhoogd om bekering te geven. U hebt niet alleen beloofd te rechtvaardigen die geloven, maar U hebt ook beloofd genade te geven om te geloven. Marcus 9 : 24 enz. *Heere, vervul Uw eigen beloften aan Uw knecht. Ik geloof Heere, komt mijn ongelovigheid te hulp.*

Tegenwerping. Al mijn vrees is, dat deze absolute beloften mij niet toebehoren.

Antwoord. Wacht u dat gij geen wanhopende besluiten tegen uzelf maakt. Maar zegt als de Koning van Ninevé Jona 3: 9 *Wie weet? God mocht zich wenden en berouw hebben.* Sluit uzelf niet uit. Geen mens of engel kan zeggen dat u uitgesloten bent. Niemand moet geloven dat hij een verwerpene is zoals ik heb aangewezen. Deze beloften behoren allen, die ze kunnen aannemen als zij gepresenteerd worden.

Zoals de koperen slang behoorde tot al degenen, die deze konden aanschouwen: zo behoort ook de belofte aan allen die door het geloof op deze beloften kunnen zien, opdat zij genezen mogen worden. Zegt dan als de vier melaatsen, 2 Koningen 7, in een andere gelegenheid: Indien ik voortga in ongelooft, ben ik zeker verdoemd, ik wil Christus vasthouden, ik wil in deze Ark vluchten en indien ik omkom, zo kom ik om, gelovende.

Als deze regels niet genoeg zijn, om u in de dag van tegenspoed te vertroosten, laat mij daar bij doen:

7^e Regel

Alle beloften, die de heiligen in de Schrift in het algemeen gedaan zijn, die mogen alle heiligen in het bijzonder toegeëigend worden. God belooft wat aan Salomo, 1 Koningen 8: 28 en 30 en 2 Kronieken 9: 29 en Jósafat past dit toe in zijn eigen bijzondere situatie. God belooft de heiligen in het algemeen dat *Hij genade en eer wil geven, en dat Hij haar geen ding wil onthouden dat goed is. Dat zij geen gebrek zullen hebben. En dat alle uitwendige zegeningen haar zullen toegeworpen worden.* Psalm 84: 10, Psalm 34: 10 en Mattheus 6: 33.

Nu is er geen heilige, of hij mag deze belofte zo zeker voor zichzelf toepassen, alsof zijn naam daarin geschreven was. De reden is, omdat allen de beloften in Christus ontmoeten, zoals alle stralen een middelpunt. Iedere heilige heeft de gehele Christus en daarom de beloften, die gedaan zijn degenen die in Christus zijn, behoren tot allen die in Christus zijn.

8e Regel

Alle beloften, die aan particuliere heiligen gedaan zijn, kunnen op alle heiligen toegepast worden onder dezelfde voorwaarde. God belooft Jozua 1: 5, Hebréeën 13: 5 en Lucas 22: 33 *Jozua, dat Hij hem nimmermeer wil verlaten noch begeven.* De apostel Paulus past dit toe tot troost van alle ware gelovigen. Christus voorzegt Petrus: *Ik heb voor u gebeden, opdat uw geloof niet ophoude.* Dit kan op iedere heilige toegepast worden: Christus bidt voor u en voor mij en daarom doet hij daarbij, *als gij*

bekeerd zult zijn, zo versterkt ook uw broeders. Daarom zegt de Apostel Paulus 2 Korinthe 1: 4 *God heeft ons vertroost in al onze verdrukking, opdat wij zouden vertroosten degene die in allerlei verdrukkingen zijn door de vertroosting van waarmede wij zelf van God vertroost worden.* De Apostel Jacobus stelt het voorbeeld van de profeten in het algemeen en van Job in het bijzonder, om ons tot lijdzaamheid in de verdrukking aan te sporen. Jacobus 5: 10 en 11 *Mijn broeders, neemt tot een voorbeeld des lijdens en lankmoedigheid, de profeten, die in de naam des Heeren gesproken hebben, ziet wij houden ze gelukkig, die verdragen, gij hebt de verdraagzaamheid van Job gehoord, en gij hebt het einde des Heeren gezien, dat de Heere zeer barmhartig is en een Ontfermer.* Daarom, wanneer u in enige kwelling en benauwdheid bent, overdenkt wat God aan anderen beloofd heeft in zulke staat en gelegenheid, en wat God aan hen gedaan heeft, en dat Hij dat zeker aan u ook zal doen, want Hij is onveranderlijk, en zegt niet: indien ik een Paulus, Petrus of Job was, hij zou bij mij doen, als hij bij hen gedaan heeft. Maar ik ben een arm, zwak en veracht schepsel, niet waardig genaamd te worden, ten dage waarin zij genaamd worden.

Maar gedenkt indien u een lidmaat bent van het lichaam van Christus, (hoewel maar als een toon), Christus wil voor u zorgen. Indien u een kind van God bent, (hoewel ook zwak en ziekelijk), uw hemelse Vader zal nauwe zorg voor u dragen.

Een vader is teder en gevoelig voor ieder kind en een mens is gevoelig voor ieder lid van zijn lichaam. Zo teder en gevoelig wil God zijn aan allen, die Hem toebehoren, hoewel zij maar kinderen in Christus zijn.

9e Regel

De beloften van het Evangelie zijn allen aan elkaar verbonden. Indien u een waar recht en eigendom hebt aan één belofte, waar de hemel aan gehecht is, u hebt een recht en aandeel aan alle anderen. Zoals de geboden van God aan elkaar geketend zijn: Jacobus 2: 10 *Want die één overtreedt, overtreedt allen.* En die oprecht werkt om één te bewaren, zal ze allen bewaren, volgens de bekende regel: (Quicquid propter Deum fit et qualiter fit) *al wat om God gedaan wordt, wordt eenparig gedaan.* En zoals de genaden van God aan elkaar hangen, zo ook de beloften. Daarom is de hemel dikwijls beloofd aan onze genade, omdat wie een zaligmakende genade heeft, die heeft ze allen. Zo zijn ook die beloften van God tezamen gevoegd. Die recht heeft tot één heeft recht tot allen want zij zijn allen maar één en dezelfde aangaande de zelfstandigheid. Zij zijn allen de vrucht van dezelfde vrije liefde in God. Zij zijn alle takken van hetzelfde verbond van de genade. Daarom, als u recht en eigendom hebt aan het verbond, hebt u een recht en aandeel aan alle beloften. Zij brengen ons allen tot Christus en ontmoeten in Christus. Zij zijn in Hem ja en in Hem amen. Daarom als u een recht en eigendom in Christus hebt, hebt u een recht en aandeel aan alle beloften. Dit is een stuk van bijzondere troost in kwade dagen en prikkels. Want soms kan een kind van God steunen op een belofte en niet op een ander. Sommigen kunnen zodanige beloften toepassen, welke anderen niet kunnen toe-eigenen. Anderen kunnen zodanige beloften toepassen, welke zij niet kunnen doen.

Laten zodanigen weten tot haar grote troost, dat hij die deel heeft aan één tak van het verbond, recht heeft aan alle: die een gouden keten heeft laten vallen in het water, bestaande uit verscheidene schakels, indien hij maar één van de schakels kan vatten, zal hij zal gemakkelijk de hele keten optrekken. De beloften zijn zoals een gouden keten, met verscheidene schakels: grijpt één goed aan, en dit zal u verzekeren van uw recht en eigendom in geheel de rest.

Ik heb velen, ja zeer velen gekend, die met een grote troost gestorven zijn door toe-

eigening van die ene plaats 1 Johannes 3: 14 *Wij weten dat wij door de dood overgegaan zijn in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben.* Wanneer alle andere bewijzen hen ontbraken, en alle andere plaatsen van de schrift hen geen troost gaven, ankerden zij hier. Hier vonden zij rust en troost voor hun zielen. Zij dankten God dat zij zeggen konden, dat zij de broeders lief hadden, niet om enige uiterlijke inzichten maar omdat het beeld van God in hen blonk. Zij beminden hen zowel als zij arm waren, als wanneer zij rijk waren. Hoe meer zij van God in zich hadden, hoe meer zij hen beminden. Zij beminden hen even goed, wanneer zij van hen bestraft werden om hun gebreken. En op deze enige plank zwommen zij veilig en troostvol naar de haven van de eeuwige gelukzaligheid.

10^e Regel

Indien uw staat zo droevig, en uw zwaarmoedigheid zo groot is, dat u geen belofte kunt aankleven, evenwel nochtans die aanschouwt, zegt als Jona, toen hij in de buik van de walvis was, Jona 2: 4 *Ik ben uitgesloten van voor Uw ogen, nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen.* De tempel was een voorbeeld van Christus.

Hoewel u Christus niet kunt toepassen voor uw ziel, om troost te verkrijgen, evenwel aanschouwt Hem. Indien u niet tot Hem kunt komen, Hij zal tot u komen. Als u Hem niet kunt aangrijpen, zal Hij u aangrijpen. Zoals de zeilsteen het ijzer naar zich toe zal trekken, hoewel het ijzer de zeilsteen niet kan trekken, zo zal Christus, uw hemelse Zeilsteen, u trekken tot de belofte. Hoewel u zichzelf daar niet toe kan begeven, Johannes 6: 44 *Niemand komt tot Mij, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke,* zegt Christus. Bidt daarom met de kerk, Hooglied 1: 4 *Trek mij en wij zullen U nalopen.*

11^e Regel

Bidt God, dat Hij u geestelijke ogen geeft, om uw recht en aandeel in de belofte te aanschouwen. Zoals God het is die deze gemaakt heeft, zo is Hij ook alleen Degene, Die deze kan verlichten, en uw ogen openen om uw recht en eigendom daarin te aanschouwen. Het is met de beloften (zoals ik gezegd heb) als met de hoofdstukken en preken: de mens mag een hoofdstuk lezen, een preek horen, en geen zoetigheid daarin smaken, op de ene tijd, maar op een andere tijd kan hij veel zoetigheid daarin smaken. Als het God belijft mee te werken in het lezen van de ene, en met het horen van een ander mens: zo is het ook met de beloften. Bidt daarom God met David, Psalm 13: 4 en Openbaring 3: 18 *Verlicht mijn ogen, Heere! opdat ik in de dood niet ontslope.* Bidt Christus dat *Hij uw ogen wil zalven met geestelijke ogenzalf.* En u doen hopen in het woord van de belofte, volgens dat uitnemende gebed van David, Psalm 119: 49 *Gedenk aan het woord, gesproken tot Uw knecht, waarop Gij mij hebt doen hopen.*

Het is God Die ons moet doen hopen en vertrouwen in de beloften, of anderszins zullen wij nooit bekwaam zijn. God heeft u ogen gegeven, om uw ellende te zien. Bidt God om ogen, om Zijn barmhartigheid te zien. De Kerk van Laodicea ontbraken ogen om hun ellendigheid te vernemen, Openbaringen 3: 13 *Zij waren arm, ellendig, naakt en zij wisten het niet.* U hebt ogen, om uw verloren en verdorven staat buiten Christus te zien. Bidt om ogen om te aanschouwen de rijkdom van de barmhartigheid, die in Christus is, en Zijn bereidwilligheid om aan te nemen allen die tot Hem komen.

12^e Regel

Bidt God, niet alleen dat Hij u geve geestelijke ogen, om uw recht en eigendom in de beloften te aanschouwen, maar ook een geestelijke hand, om u te begenadigen om

deze aan uw eigen zielen in het bijzonder toe te passen. Onder deze geestelijke hand versta ik, een Christus toe-eigenend geloof. Het rechtvaardigmakende geloof is (als het ware) de hand van de ziel, door welke wij Christus, en al de beloften aangrijpen, als ons in het bijzonder toebehorende. Het geloof, Efeze 2: 8 *is een gave Gods*. Bidt om de Geest van het geloof en overdenkt tot uw aanmoediging dat de Geest genaamd wordt, Handelingen 1: 4 en Efeze 1: 13 *De belofte des Vaders*. En de *Heilige Geest der belofte*.

God heeft beloofd de Heilige Geest te geven, die Hem daarom bidden, Lucas 11: 13 en Efeze 1: 13 *Indien gij die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoe veel te meer zal Mijn Vader de Heilige Geest geven, die Hem daarom bidden*. Het ambt van de Heilige Geest is eerst de genade te verzegelen, en dan tot de genade. Eerst heiligt ons de Heilige Geest en dan getuigt Hij met onze geest, dat wij geheiligd zijn.

Bidt dan tot God, dat Hij niet alleen genade in u wil werken, maar ook getuigen van de genade, die Hij in u werkt. Bidt om de heiligmakende en verzegelende werking van de Heilige Geest, dat Hij u niet alleen wil bekwaam maken, om een recht en eigendom in de beloften te hebben, maar om u ook te verzekeren van uw recht en aandeel daarin.

13^e Regel

Verkrijgt u recht en aandeel in de beloften in de tijd van gezondheid, en uitwendig welvaren. Want ik heb door ervaring ondervonden, dat een kind van God (onder uitwendige verdrukking of Goddelijke verlatingen, of grote melancholie) menigmaal als een mens in de duisternis is. Een mens, hoe geleerd hij ook is, kan in de duisternis niet lezen in een boek van de klaarste druk en schoonste lettertekens. Hij kan niet zien, al is hij noch zo bezig om enig ding van gewicht in handen te nemen.

Zo kan ook een kind van God zijn bewijzen van de hemel niet lezen in het uur van de aanvechting. Veel minder kan hij arbeiden om enige blijken van zijn zaligheid uit te zoeken. Maar hij ziet op al de beloften met een paar donkere brillen, en hem ontbreekt licht om zijn recht en aandeel daarin te zien. Wanneer Sion in benauwdheid was, zo zei hij, Jesaja 49: 14 *De Heere heeft mij verlaten, de Heere heeft mij vergeten*. Toen David door Saul vervolgd werd, zei hij in zijn haasten, Psalm 116: 11 *Alle mensen zijn leugenaars*. Ja zelfs Samuel, die hem gezegd had, dat God hem het koninkrijk zou geven, zei in zijn haasten, Psalm 31: 23 en Psalm 88: 13 – 16 *Ik ben afgesneden van voor Uw ogen*. Aldus Heman. Ja Christus Zelf, toen Hij aan het kruis hing, riep met luider stem, Mattheus 27: 26 en Genesis 38: 19, 25 *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?*

Gelijk mensen in een tandpijn of koorts geen geschikte oordelaars kunnen zijn van spijs en drank (of zij goed of kwaad zijn) omdat hun gehemelte buiten smaak en verdorven is.

Zo ook een aangevochten Christen, (wanneer hij is onder grote melancholie, Goddelijke verlatingen en enige grote verdrukking) is geen bekwame rechter op zulke tijd van zijn recht en eigendom in de beloften. En daarom is mijn advies: verkrijg uw aandeel in de tijd van voorspoed en leeft daarop in de tijd van tegenspoed. Maakt en leeft over uw bewijzen van de hemel in tijd van gezondheid, en uiterlijk welvaren, en leert ze van buiten, opdat wanneer u in een duistere staat komt, u die zelf niet hoeft te maken of te lezen.

Doet als Thamar deed. Toen Juda haar schoonvader bij haar lag, nam zij tot een teken, zijn zegelring, snoeren, en staf. Toen zij naderhand in grote benauwdheid was, om als een hoer verbrand te worden, toen bracht zij voor de dag zijn zegelring, snoeren, en staf, en zei: bij de man waar deze van zijn ben ik zwanger, en daardoor redde zij haar

leven.

Zo moet u ook doen in de tijd van gezondheid: verkrijgt u recht in de beloften, en in de tijd van zwaarigheid en ellende, leeft op hetgeen u verkregen hebt. Brengt dan voort uw staf, snoeren en zegelring, vertoont uw bewijzen, en gebruikt hen als geestelijke blazen om u te bewaren van in wanhoop te zinken.

Ik ken een zeer Godzalige Mevrouw, vele hier niet onbekend, die in haar leven grote vlijt en naarstigheid aanwendde, om haar bewijzen van de hemel vast te maken, en uit te schrijven. Die ook dagelijks rekening hield, en beschreef hoe zij elke dag doorbracht. Maar toen zij op haar ziekbed lag, beliefdde het God Zich een korte tijd van haar te verbergen, en de duivel los te laten, die haar tot wanhoop verzocht, zeggende tot haar dat zij een Hypocriet was, een Formalist en dat zij geen ware genade in zich had. In deze strijd liet zij mij ontbieden en deed haar bittere klachten tot mij, en beweedde droevig haar gelegenheid en toestand, en zei toen tegen mij (hetwelk ik te voren niet wist) hoe zij haar leven doorgebracht had, hoe zorgvuldig zij was geweest om haar leven te onderzoeken, en haar bewijzen van de hemel te verzamelen. Het boek werd gehaald, ik las een groot deel daarvan haar voor, en schepte groot vermaak en vergenoeging in het lezen daarvan. En het beliefdde God tot haar te komen met troost, door het lezen daarvan. Zij toonde haar staf, snoeren en zegelring, en daardoor bluste zij de vurige pijlen van de satan uit.

Ik heb zo in de drie laatste preken u geleerd, hoe u de Schriftuurlijke beloften kunt gebruiken als kanalen van zielversterking en zielvertroosting in de dag van de benauwdheid. Wanneer u hierna de Bijbel leest, overdenkt het belovende woord (zowel als het bevelende en dreigende woord). Maakt een Register van de beloften, denkt aan de kostelijkheid, vrijheid, profijtelijkheid, wijdte, rijkdom en onveranderlijkheid daarvan. Want de beloften zijn zo vast en zeker als God Zelf. Zij hebben de kracht van God, de troost van God en de bijstand van God in zich. Maar bovenal, arbeid om deze uw eigen ziel toe te passen. Gebruikt daartoe de dertien regels; bidt God dat Hij u geven wil geestelijke ogen om uw recht en aandeel daarin te zien: en geestelijke handen om deze aan te grijpen. Bidt God, dat Hij u geestelijke bekwaamheid wil geven, dat uw geloof werkt op de beloften, om kracht daarvan te trekken. Zoals de vrouw die de vloed des bloeds had met Christus deed, om uit te zuigen die zoetigheid, die daarin is, haar aan te grijpen, zoals de vrouw de Profeet aanvatte, en zoals de bij de bloem doet, en door toepassing daarvan aan uw eigen ziel te leven in God en op God, totdat u de beloofde zegeningen komt te genieten eeuwig met God in de hemel.

Er is noch een tegenwerping waarmee ik, die beantwoord zijnde, zal eindigen. Want een benauwd en verslagen Christen zal tegenwerpen, en zeggen:

Tegenwerping. Hoewel de beloften zeldzame en ongemene hartsterkingen zijn, en alle zekerlijk zullen vervuld worden, nochtans duurt het vaak lang voordat God Die volbrengt en terwijl God Zijn beloften voltrekt, kan ik ondertussen in mijn ellende vergaan.

Antwoord. Het kan niet ontkend worden dat het dikwijls lang duurt voordat God Zijn beloften vervult. Hij beloofde dat, Genesis 3: 15 *Het vrouwenzaad de kop der slang zou vermorzelen* maar het zou vierduizend jaar duren voordat deze belofte dadelijk vervuld werd. Hij belooft, Lucas 18: 7 en 8 en Openbaring 6: 10 *Dat Hij de uitverkorene recht doen zal tegen haar vijanden, en dat Hij haar haastelijk recht zal doen.* De zielen onder de altaar roepen: *hoe lang, hoe lang wreekt Gij ons bloed niet,*

enzovoort. Maar dit is nogh niet vervuld en ik moet er aan toevoegen.

Het duurt niet alleen lang voordat God Zijn beloften vervult, maar soms schijnt Hij in plaats van deze te voltrekken, voor vlees en bloed geheel tegengesteld daaraan te doen.

De voorzienigheid van God loopt soms regelrecht tegen de beloften. God beloofde David Koning te maken maar in plaats daarvan wordt hij door Saul vervolgd als een patrijs op de bergen. Hij wordt gedreven tot zulke uiterste bangheid, dat hij begint te twifelen aan Gods beloften, en te zeggen, 1 Samuel 27: 1 *Nu zal ik één dezer dagen door Sauls hand omkomen.*

God beloofde aan Jozef, dat de zon, maan en sterren hem zouden aanbidden, en dat zijn schoof zou worden verheven boven de schoven van zijn broers. Maar hij ondervond het geheel tegenovergesteld: zijn broers zoeken hem te doden, verkopen hem in Egypte, en daar is hij in de gevangenis geworpen, als een geheel verlatene van God. Maar niettegenstaande dit alles, moet u weten, dat hoewel de weg van God in het volbrengen van Zijn beloften zeer verborgen en geheim is, evenwel ten laatste zal Hij volbrengen iedere jota en tittel daarvan. Op die manier werd David ten laatste koning gemaakt over Israel, en Jozef een Heere van Egypte, en al zijn broers kwamen hem aanbidden.

Vraag. Hoe moeten wij ons in zulke tijd houden en dragen, wanneer Gods voorzienigheid schijnt te lopen tegen Zijn beloften?

Antwoord. Drie dingen worden op zulke tijd van ons vereist.

I. Het is onze schuldige plicht met lijdzaamheid en geloof te wachten, totdat Gods voorzienigheid en beloften elkaar ontmoeten, Jesaja 28: 26. *Die gelooft zal niet haasten.* De Profeet spreekt daar van een heerlijke belofte, en doet daarbij dat een ware heilige Gods tijd wil verwachten, welke is de beste en bekwaamste tijd. Hij zal met lijdzaamheid wachten totdat God Zijn beloften volbrengt. Hij zal doen, als de Martelaar deed, die heimelijk uit de gevangenis kon ontkomen, en daartoe verzocht werd door vrienden. Maar hij antwoordde, 'dat hij niet begeerde uit de gevangenis te gaan, wanneer zijn vijanden dat wilden hebben. Want zij zouden hem daar langer begeren te houden, als het behoorde. Hij begeerde ook niet uit de gevangenis te gaan wanneer zijn vrienden dat begeerden, want zij zouden hem daar kortere tijd houden als het betaamde; maar hij begeerde uit de gevangenis te komen als het God beliefd.' Gods tijd is de beste tijd. Zij zijn haastig genoeg verlost, die verlost zijn in Gods weg en op Gods tijd.

Dit is dan, o Christen, uw grootste plicht met lijdzaamheid en geloof te wachten, en niet te begeren door onwettige middelen uit uw ellende verlost te worden. Zoals David deed door het overgaan tot de Filistijnen. En zoals velen in de dagen van de koningin Maria deden, zich overgevend aan het Paapse bijgeloof.

Overdenk het volgende, om u te helpen om Gods tijd en wil te verwachten, houdende het geloof en een goed geweten.

1. U hebt vele buitengewone en kostelijke beloften, die gedaan zijn aan degene, die op God wachten, welke ik tevoren genoemd heb.
2. U hebt vier eigenschappen in God om u te versterken: Zijn getrouwheid, almacht, oneindige wijsheid en goedheid. Hij is getrouw, en niet één tittel van Zijn woord zal op de grond vallen. Hij is almachtig, en bekwaam om te doen al wat Hij beloofd heeft. Hij is oneindig wijs, Hij weet de beste tijd en seizoen. Tenslotte is Hij goed en heeft Zijn kinderen lief, Hij kastijdt hen niet van harte, en wil hen haast helpen.

II. Het is onze schuldige plicht op de beloften te leven, terwijl de voorzienigheid van God schijnt te lopen tegen de beloften. Dit is de mening van Habakuk, Habakuk 2: 4 *De rechtvaardige zal door het geloof leven*. Zij zullen door het geloof leven, wanneer zij anders niet hebben om op te leven. Wanneer het gevoelen en de reden hen wijs maken, dat zij verloren zijn, dan zullen zij door het geloof leven op de beloften, niet alleen lijdzaam, maar ook troostvol en blijmoedig, als dezelfde Profeet Habakuk zegt, Habakuk 3: 17 — 19. *Alhoewel de vijgeboom niet bloeien zal, en geen vrucht aan de wijnstok zijn zal, dat het werk van de olijfboom liegen zal, en de velden geen spijzen voortbrengen zullen, dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal, en dat er geen ruimte in de stallen wezen zal, zo zal ik nochtans van vreugde in de HEERE opspringen, ik zal mij verheugen in de God mijns heils. De Heere is mijn Sterkte*, enzovoort. Zulk een leven leidde Paulus, toen het schip waarin hij was, begon te zinken. Toen er geen zonlicht noch sterrenlicht was, nochtans was hij uitermate welgemoed, omdat God beloofd had, hem en die met hem waren te bewaren, Handelingen 27: 20, 23 en 24. Door het leiden van zulk een leven wordt God grotelijks verheerlijkt, en onze ziel krachtig gestild en verkwikt.

III. Het is onze schuldige plicht aan te houden in het bidden, zolang totdat Gods voorzienigheid en beloften elkaar ontmoeten. Want het is het gebed, en alleen het gebed, welke ten laatste Gods voorzienigheid en beloften wil verzoenen, en elkaar ontmoetende, de één de ander wil doen kussen, want zoals de beloften het fundament en richtsnoer zijn van onze gebeden, zo zijn onze gebeden de Goddelijke wegen en middelen om de beloften te verkrijgen.

Ik zeg alle beloften van God zijn:

1. Het fundament van onze gebeden. Want wij kunnen in het geloof niet bidden, tenzij dan op enige belofte, om daarop onze gebeden te grondvesten. Daarom dreigt David God in zijn gebeden dikwijls met een belofte:

Hij slaat achtmaal in een Psalm op dezelfde snaar. Hoort eens toe, Psalm. 119: 28, 38, 41, 65, 76, 107, 170, 149. *Mijn ziel druipt weg van treurigheid, richt mij op naar Uw Woord. Bevestig Uw toezeggingen aan Uw knecht, die Uwe vreze toegedaan is. En dat mij Uw goedertierenheid overkome, Heere! Uw heil naar Uw toezegging. Gij hebt bij Uw knecht goedgegaan, Heere! naar Uw Woord. Laat doch Uw goedertierenheid zijn om mij te troosten, naar Uw toezegging aan Uw knecht. Ik ben gans zeer verdrukt, Heere maak mij levend naar Uw Woord. Laat mijn smeken voor Uw aanschijn komen, red mij naar Uw toezegging. Hoort mijn stem naar Uw goedertierenheid, o Heere! Maak mij levend naar Uw Woord.* Dit alles doet hij om ons te leren, dat de grootste geleerdheid en welsprekendheid, die wij in onze gebeden kunnen gebruiken, is dat wij God dringen met een belofte.

2. Zij zijn niet alleen het fundament maar ook de schikking van onze gebeden. Zoals wij nergens anders om moeten bidden, als dan dat God beloofd heeft, zo moeten wij onze gebeden schikken naar Gods beloften. Die dingen, welke Hij absoluut beloofd heeft, daarom moeten wij absoluut bidden. Waar God voorwaarden en uitzonderingen stelt, daar moeten onze gebeden voorwaardelijk zijn: *Indien gij wilt, Heere, Gij kunt mij reinigen*, Mattheus 8: 3.

Nu, zoals de beloften de grondvesting en de schikking van onze gebeden zijn, zo zijn onze gebeden Goddelijke middelen en behulpzels om de beloften te verkrijgen.

Hoewel God vele heerlijke en kostelijke beloften aan Zijn kinderen gedaan heeft, nochtans volbrengt Hij geen van die, als alleen aan degenen, die Hem door de gebeden zoeken.

Toen Nathan aan David voorzegde, welke grote dingen God hem beloofd had, ging hij terstond in Gods huis en bad en smeekte daarom: *Nu dan Heere God, doet dit woord, dat Gij over Uwen knecht en over zijn huis gesproken hebt, bestaan tot in eeuwigheid, en doet gelijk als Gij gesproken hebt*, 2 Samuel 7: 25 enzovoort.

De profeet Jesaja maakt gewag van een treffelijke belofte, Jesaja 43: 26 *Ik, Ik ben het, Die uw overtreiding uitdelg, om Mijnent wille, en gedenk uwer overtreiding niet*, maar Hij doet er bij: *maakt het mij indachtig*.

De Profeet Ezechiël, uit de naam van God, doet een kostelijke en treffelijke belofte aan Gods volk, dat Hij haar herstellen, vermenigvuldigen en zegenen wil, ja dat Hij ze om Zijns Naams wil uit loutere genade grotelijks zal begenadigen, reinigen, en door Zijn geest heiligen, en eeuwig zalig maken. Maar hij doet erbij: *Hierom zal Ik van den huize Israëls verzocht worden*, Ezechiël 36: 37.

En daarom, wanneer u de beloften van de Bijbel leest, gedenkt waar God een belofte maakt, daar moet u een gebed maken, en dat gebed wil veroorzaken de vervulling van de beloften. U moet aanhouden in het bidden en niet vermoeid worden, Habakuk 2: 3 *Want het gezicht zal nog een bestemde tijd zijn, dan zal Hij het op het einde voortbrengen, en niet liegen, zo Hij vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewis komen, en niet achterblijven*.

Dit deed Daniel toen hij hoorde en vernam, dat de tijd naderde, Daniel 9: 2, 3, Psalm 56: 9, 15, Psalm 57: 1 en 2. Hij bad. Aldus deed David, aldus moet u doen.

Dit zijn de drie grote plichten, welke de Heere te allen tijde van ons vereist, maar inzonderheid allermeeft in onze dagen, waarin de voorzienigheid van God schijnt in te gaan tegen Zijn beloften.

De Heere geve ons genade, om deze in het werk te stellen!